

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Mesečna cena mesočno 26 Din,
za izdajanje 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflcova ulica 8. Telefon
št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440
Delje: Kocunova ulica 2. Telefon
št. 190

Rekopisti se ne vrstajo.
— Ognjal po tarifa —

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova
ulica 54. Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125 in 8126

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492

Podružnica Maribor: Aleksandrova c.
13. Telefon št. 455

Podružnica Celje: Kocunova ulica 2.
Telefon št. 190

Računi pri pošti štok avdih: Ljubljana št. 11.842, Praha št. 78.180;
Wien Nr. 105.241

Ljubljana, 21. februarja.
V bližnjih dneh se sestanejo v Pirotu naši in bolgarski zastopniki, da kot člani mešane komisije za ureditev melnega prometa določijo način, kako naj se v bodoče vrši obveščanje čez državno mejo.

Ta sestanek je velevažen in more postati dalekosežnega pomena, ako se na njem posreči doseči soglasje med obema delegacijama. Saj gre pri tem faktično za likvidacijo naše mejne zapore, ki se je pričela radi ponovnih atentatov makedonstvujuščih, izvršenih po emisarijih preko meje. Praktično mora sedaj pirotska konferenca prnesti soglasje glede ukrepov, ki se morajo skleniti glede nadaljnjega prometa na jugoslovensko-bolgarski meji, ukrepov, ki morajo v bodoče preprečiti komiske prehode preko meje, odnosno določiti proceduro za slučaj, če se taki prestopi meje vendarle izvršijo. Procedura se mora določiti v taki obliki, da oblasti obeh držav sodelujejo, da faktično in iskreno sodelujejo, sicer je ureditev mejnega prometa nemogoča, ker bi se ne bilo mogoče izogniti incidentom. Vse te eventualnosti morata imeti delegaciji na pirotski konferenci pred očmi, zato njuno delo ne bo najlažje.

Naša država kaže v poslednji dobi živahnijejšo akcijo tudi v območju vladne politike. Nova vlada je pokazala v nasprotju s prejšnjimi večjo iniciativnost. Sprožila je uvodno gospodarsko konferenco male antante, ki baš pričena v Bukarešti. Pričela je novo politiko napram Bolgariji in sicer s srečno akcijo koncilantnosti, kar se je v Sofiji sprejelo zelo simpatično. Sedaj je stvar v stadiju, kjer se bo na konkretnem primeru pokazalo, kako močne so one konstruktivne sile, ki jim je na tem, da se odnošaji med Sofijo in Beogradom zares izboljšajo. V tem pogledu se bo preizkusila seveda v prvi vrsti Sofija.

Sodimo, da se ne motimo, ako predpostavljamo, da je za pričenojučim jugoslovensko-bolgarskim zbljevanjem vnanja intervencija. Francija in Anglija nista uspeli s svojo zadnjo akcijo, ko sta v Sofiji zahtevali ukrepov zoper makedonstvujušče. Ali teroristična propaganda na našem jugu je vedarle prenehala in naposled je celo general Vukov, zastopnik makedonstvujuščih izstopil iz vlade. Odšel je sicer na velevažno mesto rimskega poslanika, ali v vladi ga vendarle ni več. Kakor smo že ponovno naglašali, la sprememba ni izvršena v obliki, ki utemeljuje optimizem, ali možna je ipak tudi ugodnejša razlaga, kakaj večjih dovede do cilja tudi zelo vijugava pot. Ako se sofijska vlada ne čuti dovolj močno, da poskusi temeljito izločitev makedonstvujuščih iz vnanjopolitične igre, ali ako morda radi notranjih nesoglasij zato nima volje, sta se morda Pariz in London zadovoljila z drugačnim obliko. Ako se uredi, da atentatorji in teroristi ne bodo mogli prestopiti meje, smo zadovoljni; vzroki za naš odpor zoper akcijo makedonstvujuščih bi nehali vsaj kar se tiče najvidnejše strani, vsaj tam kjer smo najbolj utrujeni. Sofija se je ponovno pritožila radi naše mejne zapore; gotovo je to pokazala tudi ob priliki francosko-angelske intervencije. Sedaj je odstranjena tudi ta zapreka in Pariz ter London sta mogla nasvetovati bolgarski vladi, naj porabi prliko in ugodni njuni želji v obliki, da se angažira za primerno kontrolo na meji.

Potek pirotske konference bo pokazal, ali so gornji zaključki točni. Zakaj, ako je tudi na bolgarski strani dobra volja, se delegaciji iz Pirota ne moreta vrniti brez uspeha, marveč postaviti solidno osnovo, stalni kontrolni organ za bodoče obmejno obveščanje, ali z drugimi besedami: za onemogočenje akcije hugararskih teroristov.

Tudi odnošaje do Grčije smo zadnji čas pričeli z iniciativno. Zakaj gotovo ni slučajno, da so se ravno sedaj pogajanja glede Soluna in drugih še neresenih vprašanij premaknila z mrtve točke ter se nam obeta popoln sporazum.

Ni treba posebno naglašati, kako iskrena nam je želja, da bi v vseh navedenih začetnih diplomatskih akcijskih uspehi; saj se s tem situacija na Balkanu izdatno utrdi in se naša pozicija primerno ojači, a ne na škodo naših balkanskih sosedov.

Poljsko-nemški manjšinski spor pred DN

London, 21. febr. g. Glavni tajnik Društva narodov sir Erik Drummond je poročal pred angleškim parlamentarnim odborom o delovanju Društva narodov in se posebno zadovoljivo izrazil o razpravi med nemškimi zunanjim ministrom dr. Stresemannom in poljskim zunanjim ministrom Zaleskim o problemu nemških manjšin v Gornji Šleziji. Kako izredno napredujejo mednarodni odnošaji, kaže ravno dejstvo, da se bosta zunanja ministra dveh držav, to je Nemčije in Poljske, ki sta se nedavno javno napadla lahko pomirila na ta način, da bo vprašanje njihovoga spora prišlo na razpravo na zborovanju Društva narodov, ki se bo vršilo tri mesece pozneje.

Nova era v naših odnošajih s Francijo

Važne izjave ministra Mažuranića - Nova pogodba s Francijo po pomenu in obsegu daleč prekaša običajne trgovinske pogodbe

Beograd, 21. februarja, p. Minister trgovine dr. Mažuranić je sprejel danes popoldne novinarje ter jim podal daljšo izjavo o trgovinski pogodbi s Francijo, ki jo je podpisal o priliki svojega nedavnega bivanja v Parizu. Med drugim je omenil:

»Pravkar na novo sklenjena trgovinska pogodba s Francijo, ki je bila podpisana v Parizu dne 31. januarja, nima samo značaja običajne trgovinske pogodbe, ki enostavno ureja promet blaga med dvema državama in daje pravno osnovo za medsebojno izmenjavo dobrin. Zamaš trgovinske pogodbe s Francijo je mnogo širši, ker gre za državo, s katero nas vežejo najtesnejši politični interesi in davne intelektualne zveze. Pravi smisel te pogodbe je v tem, da manifestira vzporednost naših duhovnih in političnih interesov z materijalnimi in gospodarskimi interesi. Kakor sem naglasil že v Parizu, znači ta pogodba tudi našo gospodarsko solidarnost s Francijo in francoskim narodom, kakor značijo dosedanja intelektualni in na drugi strani duhovni stiki našo kulturno solidarnost, a neprekinjeno sodelovanje v mednarodnih odnošajih našo politično solidarnost. Res je treba obžalovati, da so naše zveze s Francijo baš v gospodarskem pogledu daleč zaostale za našimi političnimi in kulturnimi zvezami. Sodelovanje Francije v našem gospodarstvu je neprimer- no manjše od njenega sodelovanja na našem kulturnem polju. Na obeh straneh je bilo mnogo zamujenega. Nova pogodba predstavlja težnjo, da se da našim kulturnim in političnim odnošajem čvrsta materijalna osnova, da bi se tako med kulturnim, političnim in gospodarskim delom postavilo ravnovesje. Nova pogodba bo brez dvoma mnogo doprinesla, da bo dobil gospodarski moment v naših medsebojnih odnošajih večji pomen.

Poglobitve gospodarskih zvez se do- slej niti ni moglo pričakovati, ker je ves kompleks naših vojnovnih gospodarskih odnošajev s Francijo temeljil na nepopolni trgovinski pogodbi iz leta 1907, ki je odgovarjala povsem drugim potrebam in v drugih razmerah. Nova trgovinska pogodba nosi obeležje skladnejših interesov sedanje gospodarske aktivnosti, ki je, kjer je to le

mogoče, dovedena v sklad z medna- rodnimi težnjami za ureditev gospodar- skega delovanja. To velja zlasti za re- gulacijo vprašanja o mednarodnem tranzitu, o zaščiti literarne in umetniške svojine, o zaščiti naziva in porekla itd. Izmed 36 odredb, kolikor jih ima ta trgovinska pogodba, se jih nanaša večina na regulacijo vzajemnega blagov- nega prometa, na plačevanje raznih taks in dajatev, na uvoz in izvoz, na zaščito književne in umetniške svojine, na postopanje v pomorskem prometu itd. Pri vseh teh vprašanjih je osvone- jeno načelo največje ugodnosti. Kakor sem že ponovno omenil, je Francija samo nam priznala minimalno tarifo in načelo največje ugodnosti, kar se je zgodilo v francoski trgovinski politiki prvič izza leta 1892. Mi smo s svoje strani pristali na znižanje uvozne carine za kakih 70 francoskih produktov.

Istodobno s trgovinsko pogodbo je bila sklenjena tudi posebna konzular- na konvencija, ki regulira na osnovi največje ugodnosti vsa vprašanja, nanašajoča se na bivanje in potovanje po- danikov ene države na ozemlju druge, na njihove pravice do izvrševanja trgo- vnine in industrije, do pridobivanja premičnin in nepremičnin itd. Na drugi strani ureja konzularna konvencija vprašanje konzulatov in konzularnega uradništva.

Pogodba obsega torej cel kompleks vprašanj, od kojih povoljne rešitve je odvisen razvoj normalnih gospodarskih zvez med obema državama, in ne tretira izključno trgovskih vprašanj, kakor je to pri trgovinskih pogodbah običaj- no. To je tudi razlog, ki opravičuje našo nado, da bo imela ta pogodba izred- no povoljne in koristne posledice za gospodarstvo obeh držav.

V nadaljnjem razgovoru z novinarji je minister dr. Mažuranić naglasil, da je bil v Parizu povsod deležen najpri- srčnejšega sprejema. Glede srbskih predvojnih dolgov Franciji je izjavil, da to vprašanje ne spada v njegov re- sors in da zato o njem tudi ne more dati podrobnejših informacij. Obenem je odločno demantiral vse verzije, da bi bilo njegovo bivanje v Parizu v ka- kršnikoli zvezi z naletjem kakega ino- zemskega posojila.

Delovni program gospodarske Male antante

Službeni komuniké o pripravljani konferenci v Bukarešti — Delo na zboljšanjeu prometnih in gospodarskih odnošajev med državami Male antante

Bukarešta, 21. februarja. O včerašnjem sestanku gospodarskih predstavnikov držav Male antante je bil izdan naslednji komuniké:

19. in 20. februarja so se sestali v mi- nistrstvu zunanjih del v Bukarešti k pogajanjem gospodarski predstavniki držav Male antante, da se sporazumejo o projek- tarni konferenci strokovnjakov teh držav. Načelma izmenjava nazirani v tem pogledu je pokazala da ni spornih točk. Predstavi- niki so se zedinili, da stavijo svojim v- adam predlog, naj se na dnevni red konfe- rencence gospodarskih strokovnjakov postavi- vajo vsa gospodarska vprašanja, na kate- rih so zainteresirane vse tri zavezniške države, to je: vprašanja železniškega pro- meta, parobrodarstva, poenostavitve carinskih

formalnosti, položaj juridičnih oseb v po- sameznih državah, ustanavljanje trgovskih zbornic, skupna zastopstva itd. Vladam se prepriča, da najdejo podlogo za to delo in da izvrše njegovo organizacijo. Dan in mesto konference naj določijo vse tri vlade same.

Konferenco je vodil generalni tajnik v rumunskem ministrstvu zunanjih del Gascena, romunsko vlado je zastopal generalni tajnik ministrstva trgovine Eno, zastopnik Jugoslavije je bil bivši predsednik ju- goslovenske delegacije na mednarodni go- spodarski konferenci v Ženevi dr. Slavko Sočero, delegat Češkoslovaške pa je bil legacijski svetnik Stangler.

Ta komuniké je izročil novinarjem češkoslovaški delegat.

Pogreb zagrebških justificarancev

Zagreb, 21. februarja. Pogreb justifi- ciranih zločincev Prpčica in tovarišev je bil izvršen v največji tišini. Po zakonu imajo družine justificarancev pravico zahtevati njihova trupla, ker se pa nihče ni poslužil te pravice v določenem roku, so bili pokopani na Mirogoju. Najprej so bili pokopani Krmotić, Brđarić in Prpić. Vrbanca pa so prepeljali v anatomski institut. Truplo Vrbanca je univerzitetni profesor dr. Baltikov s svojimi asistenti obducirali. Ko se vrne v Zagreb predstojnik morfološke biologskega instituta dr. Boris Zarić, se bo pričelo pu- čevanje Vrbančevih možganov. Ostale de- le trupla so prepeljali danes proti večeru na Mirogoj in jih tudi pokopali.

Obnova pouka v Zagrebu

Zagreb, 21. febr. g. Z jutrišnjim dnem bo v Zagrebu obnovljenih 7 srednješkolskih zavodov, ki se nahajajo na Wilsonovem trgu. Ostali sred- neškolski zavodi prično s poukom v ponedeljek. Strokovne in osnovne šole ostanejo še dalje za- prte.

Žrebanje vojne škode

Beograd, 21. febr. p. Pri današnjem žrebanju Vojne škode so bili izžrebani sledeči dobriki: 25.000 Din je zadelo serija 3731, srečka št. 263; 10.000 Din: serija št. 3743, srečka št. 446 in se- rija št. 4621, srečka št. 91, po 5000 Din serija št. 108, srečka št. 202, serija št. 826, srečka št. 255 in serija št. 2451, serija št. 870.

Polaganje izpitov v notranjem ministrstvu

Beograd, 21. februarja. Predsednik vla- de general Živković je odredil, da se iz- premenje predpisi od 18. decembra 1925 za polaganje državnih strokovnih izpitov za uradnike v notranjem ministrstvu. Po tel- spreminju kandidatom, ki so služili v mi- nistrstvu pravde in položili sodni ali od- vetniški izpit, ne bo treba delati strokovnih izpitov iz državljanskega zakonika, civil- nosodnega postopka, iz zakona o skrbitvu, iz kazensko-sodnega postopka, iz trgovin- skega meničnega in čukovnega zakona, iz zakona o delniških družbah in iz konkur- znega postopka.

Katastrska uprava v Krškem

Beograd, 21. februarja. Finančni mi- nister dr. Švrliuga je odredil, naj bo v Krškem sedež katastrske uprave za davčni upravi v Brežicah in Krškem.

Drugi obrok švedskega posojila

Beograd, 21. februarja. Narodna banka je prejela uradno obvestilo, da bo dne 23. marca izplačen drugi obrok švedskega po- sojila v znesku poldrugega milijona dolar-jev.

Avdijenca dr. Kumanudija

Beograd, 21. februarja. g. Kralj je sprejel v avdienci zastopnika zunanjeja ministra dr. Kumanudija, ki mu je poročal o pose- tih, ki so jih napravili pri njem zastopniki tujih držav v Beogradu.

Pospešen tovorni promet v Sloveniji

Redukcije osebnih vlakov ostanejo zaradi pomanjkaj- nja premoga še nadalje v veljavi

Ljubljana, 21. febr. r. Z merodajnega mesta smo dobili glede na našo vče- rajšnjo vest o obnovi prometa v Slove- niji naslednje informacije: Dasiravno so se vremenske prilike v Sloveniji od- nosno na področju ljubljanske železni- ške direkcije zadnje dni docela ustalile in so že vse proge popolnoma očiščene, tako da se razvija promet vlakov neovirano, zaenkrat še ni bilo mogoče obnoviti celokupnega prometa, ki je bil povodom zadnjih snežnih zametov in plazov ter zaradi pomanjkajanja premo- ga znatno reduciran. Železniška upra- va posveča trenutno vso pažnjo red- nemu prometu sedanjih potniških in brzih vlakov, pred vsem pa obnovi to- vornega prometa, v katerem je skoraj 14 dni vladal popoln zastoj. Vse posta- je so tako zatrpale, da je silno otežo- čeno manevriranje, zaradi česar se je železniška uprava odločila, da najprej izprazni posamezne postaje in pospeši

zlasti prevoz kuriva, t. j. premoga in drv ter prevoz živil. Vrhnutega se je o priliki zadnjih vremenskih katastrof pokvarilo večje število strojev, ki jih je treba najprej popraviti, predno jih bo zopet mogoče staviti v promet. Glavno oviro za popolno obnovo pro- meta pa tvori še vedno občutno po- manjkajanje premoga. Vse železniške za- loge so bile v zadnjem času docela iz- črpane. Poleg povečane uporabe premo- ga je treba sedaj najprej nadome- stiti izčrpane rezerve. Ko bo to dose- ženo — kar se bo zgodilo predvidoma v prihodnjih 14 dneh, če se med tem vremenske razmere ne bodo poslabša- le — bo obnovljen ves promet in bodo začeli obratovati tudi vsi oni vlaki, ki so bili reducirani dne 13. t. m. Včerajš- nja vest o popolni obnovi prometa v okviru ljubljanske železniške direkcije je bila v toliko netočna.

Ostri mrz bo trajal še več dni

Pesimistična napoved petrovadarinske postaje — Tem- peratura je padla po vsej državi — Situacija na naših železnicah

Beograd, 21. februarja, p. Šef meteoro- loške postaje v Petrovaradinu dok- tor Gjurić je izdal danes za bližnje dni sledečo vremensko prognozo: »Nad vsu Evropo leži trenutno mrzla zračna plast, ki je docela stabilna in skoraj nepremična. Mnogo nižje prihaja iz Rusije nov mrzli val. Temperatura na balkanskem polotoku, specialno pa v naši državi, je najnižja v Evropi. Top- lega vala za enkrat ni več v bližini Evrope. Zaradi tega je pričakovati, da bo sedanji mrz traja še več dni. Vpliv solca docela paralizira debeli sneg, ki ne dopušča povišanja temperature. Solčni žarki ostajajo na snegu skoro brez učinka.«

Mrz, ki je nastopil že včera, je bil res tudi danes stabilen. Temperatura je po vsej državi dokaj nizka, z edino iz- jemo južne Dalmacije, kjer je porasla nad ničlo. Na severozapadu države vla- da precej vedro in solčno vreme, v ostalem delu države pa je oblačno. Po- nekod je padel danes tudi sneg. V se- vernem Primorju, v Banatu in Vojvo- dini divjajo precej hude burje, ki po- vzročajo še vedno velike snežne za- mete.

Situacija na železnicah

Beograd, 21. februarja p. Prometno mi- nistrstvo je nocoj objavilo o stanju pro- meta v državi sledeči komuniké:

Beogradska direkcija: na progi Niš-Pravo- ho je promet vzpostavljen, proga Para- čin-Krivi vir je še vedno zamedena, od

Krivega vira do Zaječara je očiščena, na progi Gostivar-Kičevo je promet še uki- njen, na ostalih progah pa je promet že v popolnem redu. V južnih pokrajinah pada sneg.

Ljubljanska direkcija: Promet reden, za- metov ni, vreme ugodno.

Zagrebska direkcija: Proga Ogulin-Split je do postaje Javornik očiščena, dalje pa še neprehodna. Na tej progi pada sneg. Na progi Bos. Novi-Bihač je promet vzpostav- ljen. Na progi Srpske Moravice-Sušak se pojavljajo hudi snežni zameti, vendar pa je proga trenutno še prehodna. Na ostalih progah se vrši reden promet.

Sarajevska direkcija: Na progi Sarajevo Dubrovnik je zaradi snežnih zametov pro- met oviran. Proga je za enkrat še prehod- na. Na ostalih progah se vrši promet brez posebnih težko.

Subotička direkcija: Situacija nespreme- njena, posamezne proge so deloma zasne- žene.

Včerašnje temperature

Beograd, 21. febr. g. Metereološka postaja je prejela danes popoldne iz notranjo- sti države vremenska poročila, ki doka- zujejo, da vlada v naši državi precejšen vremenski nered. Dočim je Sarajevo imelo dave 20 stopinj pod ničlo, je bila v okoli- ci Mostarja temperatura 10 stopinj nad ničlo. V ostalem so bile zabeležene na- slednje temperature: v Beogradu —7, v Zagrebu —10, v Ljubljani —14, v Petro- varadinu —10, v Nišu —15, v Kos. Mitro- vici —15, v Kragujevcu —17, v Štipu —6, v Kotorju 10 stopinj nad ničlo, v Gruzju 2 stopinj nad ničlo.

Nemška pogajanja za veliko koalicijo

Berlin, 21. febr. g. Pogajanja za veliko koalicijo v državni vladi se ne ganejo z mrtve točke, med tem ko zaznamujejo raz- govori za razširjenje pruske vladne koalije svoje povolen uspeh. Predsednik pruske vlade dr. Braun je včeraj predložil nemš- ki ljudski stranki kompromisni predlog, v katerem je odobril njeno zahtevo po dveh ministrijskih sedežih v pruski vladi. Kakor zagotavljajo dobro informirani kro- gi, soglašajo s tem kompromisnim predlo- gom tudi centrum.

Nemška ljudska stranka zaenkrat še ni odgovorila, dati sprejema ponujeni kom- promis. V primeru, da bi pristala nanj, je pričakovati takojšnje rekonstrukcije pruske vlade, kar bi pomenilo obenem prvi korak k ustanovitvi velike koalicije v dr- žavni vladi.

Razkol med praškimi komunisti

Praga, 21. febr. g. Kakor je ugotovila po- licija se je vršilo te dni v Pragi tajno zbo- rovanje komunistične stranke. Da bi se prireditelj izognil presenečenju policije, so zborovali vsak dan v drugem okraju. Zanimivo je, da se posvetovanj ni smel udeležiti nihče, razen vabljenih delegatov. Zborovanje je poteklo brez uspeha, ker se posamezne frakcije, ki se divje pobijajo med seboj, niso mogle zediniti.

V Mehiki vlada mir?

Paris, 21. februarja. (Be.) Tujakšnje me- hiško poslanstvo je bilo od mehiške vlade uradno obveščeno, da so vse vrste o revo- luciji izničljene in je položaj v Mehiki ne- spremenjen.

Bolgarski predlog za razso- učno pogodbo s Češkoslovaško
Sofija, 21. februarja. h) Kakor se izve iz dobro informiranega vira, je bolgarska vla- da vzporedno s turško - bolgarskimi pogaja- nji za nenapadalo pogodbo in s pogajanj- mi s Madžarsko za arbitražo pogodbo stavila češkoslovaški vladi predlog za sklenitev raz- sojučne pogodbe s češkoslovaško republiko.

Usoda Trockega še vedno neodločena

Sovjeti so izgnali Trockega, da ne bi umrl v Rusiji — Nemčija ni nič kaj pripravljena, nuditi izgnancu pribežališče

Berlin, 21. februara. D. Prošnja Trockega za naselitev v Nemčiji ni naša prijazna odmeva med ministri, ki jim bo predložena v rešitev. Doslej so se samo socialistični ministri izjavili v korist Trockega, v vodstvu stranke pa vlada velika neodločnost v tem pogledu. V poučenih krogih trdijo, da Trockemu ne bo preostalo drugega, kakor prositi pribežališča v Turčiji, ako nemška vlada ne reši njegove prošnje ugodno. Tik pred izgonom nevarnega opozicionarca je namreč sovjetska vlada povprašala za dovoljenje naselitev Trockega v raznih državah, pa je povsod dobila odklonilne odgovore.

Sofija, 21. februara s. Po turških poročilih je sovjetska vlada izgnala Trockega iz iz razloga, da ne bi umrl v Rusiji. Trockij je namreč tako bolan na pljučeh, da so zdravniki označili njegov položaj kot brez-

upen. Ako bi Trockij umrl v Rusiji, bi vsa sovjetska javnost smatrala, da ga je vlada sama dala umrjeti, s čimer bi opozicija dobila v roke silno agitacijsko sredstvo. Turške oblasti so Trockega internirale v prejšnji ruski poslaški palači v Carigradu, ker nečejo za izgnanca prevzeti nikakega jamstva in odgovornosti.

London, 21. februara s. »Reuter«, poroča iz Carigrada, da je odposlal Trockij svoji brzojavko skoraj 2000 besed v ruskem jeziku na naslov Cole v Pariz. Iz tega sklepa, da hoče Trockij razen prošnje, ki jo je poslal nemškemu oblastvom, pridobiti za sebe tudi prijateljstvo v ostalem inozemstvu.

Carigrad, 21. februara s. Potrjuje se, da je Trockij poslal voditelju svoje frakcije v Parizu, Suvorinu, brzojavko, v kateri ga prosi, za posredovanje, da bi mogel dopotovati v Francijo.

Ponoven mrzli val s severa

Berlinski vremenoslovcvi naznanjajo, da je ta val zadnji — Hudo je pritisnil v srednji in južni Evropi

Budimpešta, 21. februara s. Nad Mađarsko se je pojavil nov val mraza. Davi so merili v splošnem za 8 do 9 stopinj nižje temperature kot včeraj. Najnižja je bila temperatura v Kecskemetu, in sicer 19 stopinj pod ničlo dočim je imela Budimpešta opoldne samo 9 stopinj mraza. Po poročilih meteorološkega zavoda je treba računati, da bo oster mraz traja še dalje. Generalno ravnanje madžarskih državnih železnic sporoča, da je nova poqrstitev mraza povzročila zopet nove težkoče v železniškem prometu Dunajski brzovlaki, ki so snoči in davi odpeljali iz Budimpešte so prišli samo do Hegyeshalomu. Močni snežni zamesti so onemogočili promet na številnih lokalnih progah.

Praga, 21. februara s. Meteorološki urad poroča, da se je danes zopet poostri mraz po vsej Češkoslovaški. Na mnogih krajih je bilo do 20 stopinj mraza. Zelo hudo je bil mraz v Budjevcih in Chebu, kjer je kazal toploter —27, ter v Nemškem Bro-

du, kjer je kazal —30 stopinj. Na severozapadu države je pričelo davi lahko snežiti.

Atene, 21. februara s. Po vsej Grčiji vlada izredno oster mraz. Mnogo vasi v goratem delu države je zaradi snežnih mas popolnoma odrezanih od sveta. Prebivalci primanjkuje živil. Poplave v Makedoniji so zavzele večje dimenzije. Prebivalce preskrbujejo z žvili letala. V okolici Karponissia na Peleponezu grozi 150 rodbinam smrt zaradi lakote.

Berlin, 21. februara s. Vremenska postaja naznanja danes od srede decembra prvič, da bo v kratkem konec mraza. V Berlinu je kazal danes opoldne toploter samo 3 in pol stopinje mraza.

London, 21. februara (lo). Po enajstnevni hudi zimi je nastopilo danes v Londonu naravnost pomladansko vreme. Veliki kosi ledu, ki so padli v neki premostovnik v Nottinghamu so ubili dva rudarja.

Politični razvoj v Rumuniji

Bukarešta, 17. februara.

Te dni je pričelo spomladansko zasedanje rumunskega parlamenta in na njem se je mogla nacionalno-cararistična vlada predstaviti z velikimi uspehi.

Pred vsem se ji je posrečilo dobiti v inozemstvu finančno pomočilo ter stabilizirati lej, državno valuto. Prejšnja, liberalna vlada, se ni mogla odločiti za sistem, kako naj se uredita ti dve najvažnejši finančni vprašanji. Vladi Mania se je rešitev problema popolnoma posrečila, kar se splošno smatra kot najugodnejša osnova za nadaljnji ekonomski razvoj države. Ko je vlada po sklenitvi inozemskega posojila predložila parlamentu predlog zakona o stabilizaciji leja, je pristopil k predsedniku Maniu Jorga, eden najuglednejših vodij opozicije in šef narodne stranke, ter mu čestital k uspehu, kar je v zbornici napravilo tem večji vtis, ko sta bila oba politika že dolgo močno sprta. Pa tudi liberalna stranka, ki je sedaj potisnjena v opozicijo, podpira vladno finančno politiko in je glasovala za navedene zakonske predloge. Slično so storile ostale stranke z zastopniki narodnih manjšin, tako da je parlament nudil sliki popolne enotnosti, kar se je zgodilo v Rumuniji doslej še zelo redkokdaj.

Tudi mirovni pakt z Rusijo je vzbudil v Rumuniji splošno odobravanje in po pravici se smatra za velik uspeh poljsko-rumunske solidarnosti. Res je, da besarabsko vprašanje, kakor naglašajo sovjetski listi, s tem še ni rešeno. Še določeno je, da ima Rumunija uradno rusko izjavo, da problema ne bo reševala z orožjem. S tem je na Dnjestrju vsekar prenehal vsakršen videz vojnega stanja, kakor so si doslej predstavljali nekateri v Evropi. Gotovo bo tudi to vplivalo na finančni-ke in politike širum Evrope, prav tako kot enodušna podpora parlamenta v finančnih akcijah, da bo Rumunija živjela v inozemstvu večji krediti nego doslej.

Pač na reforma koledarja še vedno razburja rumunsko javnost. Rumunski sveti sinod, ki je odredil, da se že letos pravoslavna velika noč praznuje dne 31. marca istočasno s katoliško, je izdal pastirsko pismo, v katerem naglašajo, da se je reforma koledarja sporočila tudi vasieljskemu patrijarhu v Carigradu in da je ta izjavil, da reforma ne stoji v nasprotju z določbami vasieljskega cerkvenega zbora v Niceji. Ali niti svetna javnost niti cerkveni krogi niso sprejeli brez odpora reforme. Doslej se vidi, da bodo sicer stare rumunske dežele in prav tako Banat, Erdejska in brčkone Bukovina praznovala letošnjo veliko noč po novem, ne pa Besarabija. Tamkajšnji škofje so izdali proglas, s katerim zavračajo postelarno pismo in se izjavljajo za pristaše starega koledarja. Pričakuje se, da se bo patrijarh Mironu Cristea, ki je član regentskega sveta, posrečilo posredovati v cerkvenem sporu.

V vnani politiki razvijata nova vlada živahno delavnost. Bivši vnani minister Titulescu, sedaj poslanik in Londonu, ki se smatra za enega najuglednejših rumunskih politikov, odhaja te dni na potovanje po Evropi, kjer bo s predavanji na evropskih prestolnicah skušal informirati tamkajšnio javnost o sedanjem režimu in stanju v Evropi. Titulescu bo zastopal Rumunijo na marčnem zasedanju Društva narodov. Tam bo posebno važno vprašanje za-

Notranje težave v Nemčiji in Franciji

Nemško časopisje je pred sestankom finančnih strokovnjakov v Parizu prav rdo povdarjalo, da mora imeti Nemčija v trenutku, ko se odločuje o reparacijskem vprašanju, ki zadeva njene življenske interese, močno vlado z enotnim delovnim programom. Ta potreba je za Nemčijo očividna. Vendar se državnemu kancelarju Müllerju navzlic vsemu prizadevanju in nekaterim ugodnim znamenjem doslej še ni posrečilo rešiti vladne krize ter ustvariti »veliko koalicio« v Reichu in v Prusiji.

Tudi Francija rabi močno in stabilno vlado. Rabi jo sedaj takoj in še za dolgo časa. Reparacijsko vprašanje ni zanjo nič manj važno nego za Nemčijo. Poleg tega pa čakajo na rešitev še drugi prvovrstni problemi, kakor končna ureditev medzavezniskih dolgov, ki je za Francijo organično spojena z vprašanjem rednega prejemanja zadostnih nemških reparacijskih plačil. Če bo to vprašanje zadovoljivo rešeno, pride na vrsto od Nemcev tako vztrajno zahtevana predčasna izpraznitev Porenja, ki pa je za Francijo zopet najozlje spojena z zagotavljanjem varnosti pred revanžnimi načrti Nemčije. Končno je pomisliti, da je sicer francoski državni proračun že tretje leto v ravnotežju, da je frank stabiliziran, da pa vendar ni gotovo, ali bi komaj restavrirano državno gospodarstvo, odrelo novemu razmahu strankarskega kaosa in oživljenju notranje-političnih borb, ki so leta 1926, privedle Francijo v tako tragičen položaj. Torej je tudi za francosko republiko več kot preveč razlogov, da v sedanjem odločilnem času strne svoje vrste in odredi nebiestne zadeve, ki bi vžgale domači boj, na boljše čase.

Navzlic temu nepobitnemu dejstvu pa se mora ugotoviti, da v Franciji ni opaziti nič več enotnosti kot v Nemčiji. Nevarnost, ki nastaja iz te okolnosti, je sicer nekoliko zmanjšana baš vsled te paralelnosti težav, vendar ta izgovor nikakor ne opravičuje dogodkov, ki jih te dni preživlja naša velika prijateljica v svojem notranjem političnem življenju.

Poincaréjeva vlada se bori z velikimi težavami. Ko so po kongresu v Angersu izstopili iz prvega velikega ministrstva narodne sprave Herriotovi socialistični radikali, je sivolasi premier proti svojem u nagnjenju sestavil vlado, v kateri je zastopana zgolj desnica in centrum. Toda ta vlada je v bistvu ohranjala stari delovni program in v početku je bila njena večina sicer znatno zmanjšana, vendar še popolnoma zadostna za izvajanje vladne politike.

Ta večina pa bolj in bolj kopni, dočim se napadi opozicije stopnjujejo v vedno ostrejši meri. Pri glasovanju o amnestiji je vladna večina padla na 40 glasov, pri obravnavanju predloga pa se je kabinet, ki ga je v Poincaréjevi bolezenski odsotnosti branil manj spretni Justični minister Barthou, le s par glasovi rešil pred porazom.

In preizkušeni še ni konec. Zadeva uklenjena sodišče pride še enkrat na vrsto. Na dnevni red pa bo v kratkem postavljeno tudi vprašanje francoskih misijonarskih redov, ki je v dobri meri izzvalo izstop socialističnih radikalov iz vlade in preživelo toliko peripetij zadnje mesece.

Ne more se reči, da bi čas odlašal vladi stališče v tej zadevi. Nastopil je nov zgodovinski dogodek, ki je izzval v Franciji dokaj mešana čustva. Ne samo svobododomelnim strankam, marveč celo liberalnejšim katoliškim krogom se vsiljuje bojazen, ali ni sklep pogodbe med Italijo in Vatikanom pslabšal francoske pozicije v katoliškem svetu in ni-li zavzemanje za francoske redovniške misije zgrubilo svoj račun d'être. Na vsak način postajajo pristaši vladnega predloga za misijone malodušnejši, a nasprotniki odločnejši in bojvitejši.

Navzlic vsem tem težavam pa ne gre kar tako prerokovati neposrednega konca Poincaréjevemu kabinetu. Opozicija za sedaj še ni v večini in tudi ni toliko enotna v nazorih, da bi se mogla iz nje roditi bodoča večina, ki bi prevzela oblast. Še obsega opozicija komuniste. Ti niti ne bi hoteli stopiti v vlado sknaji z radikali niti ne bi bili sprejeti vanjo.

Nemožnost ostvaritve boljše kombinacije drži na krmilu Müllerjevo levo orijentirano vlado v Nemčiji. Podobna težava vzdržuje tudi Poincaréjevo bolj desno usmerjeno ministrstvo v Franciji. Podobna je, da jo bo vzdržala še nekaj časa.

Konec spora za Tacno in Arico

Santiago de Chile, 21. febr. Uradno javljajo, da je bil v konfliktu zaradi posesti Tacne in Arice dosežen med državama Peru in Chile sporazum, na temelju katerega pripade Tacna državi Peru, Arica pa državi Chile. S tem dogovorom je bil likvidiran konflikt, ki je datiral od leta 1883 in ponovno ogražal obstoj miru v Južni Ameriki. Doseženi sporazum je v prvi vrsti delo ameriške diplomatije, ki stremi za tem, da pridobi pod kontrolo Zedinjenih držav zaliv Tacna, katerega mislijo pozneje armirati Američani dogovorno s Peruani v utrjeno pomorsko bazo za ameriško pacifiško vojno mornarico

Volitve v grški senat odgodene

Atene, 21. februara. (lo.) Zaradi povodnj v Makedoniji in v Trakiji so bile volitve v grški senat odgodene do 14. aprila.

Dtvoritvena seja novega zagrebškega občinskega odbora

Svečana zaprisega župana in občinskih svetnikov — Pozdravna brzojavka in ovacije kralju Aleksandru

Zagreb, 21. februara n. Danes ob pol 5. popoldne se je vršila pod predsedstvom velikega župana dr. Zoričiča izredna seja novoimenovanega mestnega zastopstva Na galeriji posvetovalnice se je zbralo množično občinstvo. Seje so se udeležili skoro vsi mestni zastopniki.

Veliki župan je izvršil zaprisego župana dr. Skrulja in vseh navzočih mestnih zastopnikov, naka je bil sestavljen in podpisan zapisnik o zapisegi.

Župan dr. Skrulj je v svojem govoru povdarjal, da zavzema odlično mesto zagrebškega župana na podlag ukaza podpisane od Nj. Vel. kralja Aleksandra, kateremu izraža najudanejšo zahvalo za izka-

zano zaupanje. Naglašal je, da je bivši mestni zastop posvečal svojo skrb vsem moralnim in materijalnim interesom zagrebškega mesta, ter se je zahvalil vsem onim mestnim zastopnikom, ki so ga pri tem podpirali. Nadalje je naglašal, da je naloga novega mestnega zastopa izvesti komunalni program v gospodarskem, kulturnem in socialnem oziru do konca, za kar prosil podpore vseh tovarišev. Zatem je župan predlagal, naj se odpošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka. Predlog je bil z navdušenjem sprejet od vseh prisotnih po živahnih klicih »Živio kralji«

Seja je bila zaključena kmalu po 5. uri

Devet let poljskega pomorskega dela

V ameriškem senatu je nedavno o priliki debate o predlogu gradnje 15 križark, neki senator iznenadil svet z novico, da se nekateri veleisle pripravljajo na oborožen pomorski napad na Ameriko in je med temi državami, ki imajo baje že detaljno izdelane načrte za ta junaški podvig, naštel tudi Poljsko, kot eminentno pomorsko državo. Zlobila senatorja, ki izvira iz globokega nepoznavanja evropskega zemljepisa, je za naše pcjme nekaj zelo gorostasnega. Poljska se daleč ni pomorska sila, ki bi si lahko stvala ogromno nalogo prekomorskega osvajača.

Vendar je Poljska v teh devetih letih, odkar je dobila koridor in z njim dohod na baltičsko morje, napravila na svoji obali tako orjaško delo, da se ji čudijo poznavaici te stroke, resno ocenjujoč trdno voljo mlade regenerirane države, da se uveljavi na svojem obrežju, ki je bilo doslej odtrgano od poljskega narodnega ozemlja. Pri nas marsikdo iz pretirane pravcoljubnosti zamerja Poljakom, da so si izvojevali koridor in delili vzhodno Prusijo od ostale Nemčije. Trega je pomisliti, da je s tem koridorjem, ki gre preko strnjeneja poljsko - kašubskega narodnega ozemlja le skromno popravljena krivica, ki se je zgodila poljski l. 1772. Današnja poljska obala meri le okroglo 85 km. Koridor in obala ležita na poljskem narodnem ozemlju in ni nimamo vzroka obžalovati, da je ta del stare slovanske zemlje oset germanizaciji, ako ji je že del Mazurske izročen na milost in nemilost.

Versailleska mirovna pogodba je poljski priznala obalo in dohod od nje. Prva leta je bila poljska republika kljub lastni obali navezana na gdansko luko, kajti na vsej Poljokom dodeljeni obali ni bilo mesta, ki bi bilo lahko služilo za bazo poljskemu pomorskemu prometu. Res je mirovna pogodba dala Poljski velike ugodnosti in svobodnem mestu Gdanskem, toda ta luka je bila kljub vsemu v inozemstvu in trenja med obema državama so bila neizogibna. Poljska je bila zato prisiljena, da na svojem obrežju ustvari bazo in jo spoji z vojnimi središči v notranosti države. Začela je tedaj graditi pred vsem železnico po polotoku Halu, obenem pa je v luki Pucku uredila bazo za hidroplane ter za prvo silo nakupila nekoliko topniških ladij, ki so tvorili prve začetke poljske vojne mornarice. Naslednja leta se je v velikem stilu lotila gradnje pristanišča v Gdinji, ki je že danes po svojem prometu med baltiskimi mesti na osmem mestu in je v tem pogledu že prekoslilo stare luke v Kraljevici in v Ljubeku.

Oi početka carinske vojne med Nemčijo in Poljsko raste Gdinja v veliko pomorsko luko in prči v zgodovinski skoro osamljen primer ustvarjanja velike luke na pustem ozemlju v par letih. V Gdinji je že položen temelj za trgovski promet s skandinavskimi, angleškimi, francoskimi in celo amerišskimi lukami in mlada poljska trgovska mornarica že oskrbuje ta promet, pripravljajoč se, da ga razširi čim preje na bližnji in Daljnji Vzhod.

Na mestu, kjer so se pred par leti širili puisti pašniki, so v kratkem času stvariteljskega dela zrasle ogromne stavbe skladišč, elevatorjev in bazenov, ki jih je postavila državna ali privatna inicitivna transportnih in trgovskih družb. Na nedavno še v popolno germanizacijo obsojenem ozemlju raste nov slovanski emporej na Baltiskem morju, ki bo kulturno in gospodarsko pripomogel slovanskemu življu do nekdajne veljave v tem delu Evrope. Devet let giganteskega dela in doseženih uspehov nam proži solidno jamstvo, da se bo mlada poljska sila uveljavila med številnimi tekmeči ob Baltiskem morju.

Olajšanje izvoza našega piva v Albanijo

Beograd, 21. februara p. Prometni minister je izdal odlok, s katerim znižuje tarifo za izvoz piva v Albanijo preko Bitolia in Ohrida za 50 %. Vlada hoče s tem pospešiti izvoz našega piva, ki je zaradi inozemske konkurence v precejšnji krizi. Albanija je bila že doslej eden glavnih konzumentov naših pivovaren in je pričakovati, da se bo izvoz piva sedaj še povečal.

Zakon o šumah izgotovljen

Beograd, 21. februara. e. Posebna komisija v ministrstvu za šume in rudnike, ki je že dalje časa izdelovala načrt zakona o šumah, je dovršila danes svoje delo ter predložila izdelani načrt v pregled ministru za šume in rude, ki ga bo po ponovnem pregledu poslal v izjavo Vrhovnemu zakonodajnemu svetu

Naš delegat za marčno zasedanje Društva narodov

Beograd, 21. februara. p. Prvotno je bilo namenovano, da bi zastopal našo državo na marčnem zasedanju Društva narodov gosp. Konstantin Fotič. Sedaj pa je odločeno, da nas bo zastopal že novi delegat dr. Ilija Šumenković, poslanik v Bernu.

»Obilčeva« turneja po Češko-slovaški

Praga, 21. februara. h. Zvečer je prispelo v Budjevoje beograjsko akademsko pevsko društvo »Obilčie na svoji turneji, ki jo priredi po istih krajih kot lazi ljubljanska »Glasbena Matica«. »Obilčie« ima na programu tudi slovanske pesmi Adamiča, Hubada in drugih. Dne 6. t. m. bo »Obilčie« koncertiral v Pragi.

Sled za Nungesserjem in Collijem?

Oslo, 21. febr. Na norveški obali so našli španjsko steklenico z listkom sledočee vsebine:

Padla v morje 5. maja 75 milj južno od rta Farewell in Nove Fundlandije. Levo krijo letala je zlomljeno, krmilo strto, oba živa, toda sva trda od mraza. Pričakujeva najslabšega. Good bye

Kot pisca tega lista domnevajo izginula letalca Nungesserja in Collija, ki sta se odpravila maja 1927. na prekooceanski polet. Pismo so poslali v Pariz, kjer bodo ugotovili pristnost pisave.

Byrd odkril novo deželo v Antarktiki

London, 21. febr. g. Poveljnik Byrd je odkril na svoji ekspediciji na južni tečaj veliko ploskev nove zemlje, ki jo zahteva za Ameriko. Novo zemlje je imenoval Mary Byrdovo zemljo. Dalje je odkril nova gorovja, ki jih je imenoval po Rockefellerju.

Italijanska vlada proti brezposelnosti

Rim, 21. febr. (be.) Italijanska vlada je odredila, da je treba vse brezposelne osebe izgnati v njihove pristojne občine in da se odslej ne sme brez policijskega dovoljenja nihče preseliti v drugo mesto.

Morganatična ženitev španskega princa

Newyork, 21. februara g. Ločena žena jeklenelega magnata Mabelj Coreya je izjavila, da se bo v kratkem poročila z nečakom španskega kralja, s princem Luisom Burbonskim. Princ Luis ni samo nečak španskega kralja, temveč tudi nečak bavarskega prestolonaslednika Ruprehta. Še pred kratkim so zatrievali, da se je princ Luis zoročil z gledališko igralko Hertov v. Walter v Berlinu. Tudi ga Corey je do sedaj delovala pri gledališču v Broadwayu.

Čsl. senat izglasoval zaupnico vladi

Praga, 21. februara. h. Senat je danes zaključil debato o vladni izjavi ter izglasoval vladi zaupnico. Seja je bila nato zaključena in bo prihodnja sklicana pismeno.

Prvi italijanski minister v Vatikanu

Rim, 21. februara. (be.) Včeraj je prišel prvič po letu 1870. v Vatikan neki italijanski minister, da določi mejo novega Vatikanškega mesta.

Likvidacija španske vojaške revolte

Madrid, 21. februara. d. Začasni razpust topniškega častniškega zbora se vrši po dosedanji vseh brez vsakega incidenta. Prizadetih je okoli 2000 častnikov, ki so morali odložiti uniforme in odpotovati v kraje, ki jim jih je odzvala vlada. Z novo vzpostavitev topniškega častniškega zbora ni računani pred 1. junijem.

Polnolna anarhija v Afganistanu

Pešavar, 21. februara. g. Po zadnjih vesteh iz Kabula, vlada v Afganistanu polnolna anarhija. Pri zadnji eksploziji municijskega skladišča v Dželalabadu je bilo baje ubitih na tisoče ljudi. Eksplozijo so najbrž podtaknili rojalisti, ki so bili izgnani iz države.

Počasno okrevanje angleškega kralja

Bogner, 21. februara. s. Zdravstveno stanje angleškega kralja se stalno izboljšuje. Kralj se je včeraj prvič ob palici in s pomočjo bolničarke prenehjal po sobi. Ker je telesno precej oslabil, bo lahko odšel na prostoto šele pozneje, ko se zboljša vreme.

Aretacija vlomilcev v Diskontno banko

Berlin, 21. februara. g. Brata Sasa, ki sta osumljena, da sta izropala tresorje Diskontne družbe, še vedno zanikata vsako krivdo, dasti ne moreta za not od 80 na 31. januarja dokazati alibija. Več prebivalceve postojajo, v katerem je nameščena podružnica Diskontne družbe, je brata Sasa spoznalo za moža, ki sta se v usodni noči potikala okoli postojajo. Kriminalna policija je oba brata danes ponovno zasliševala.

Snubiitev habsburškega nadvojvode v Italiji

Dunaj, 21. febr. s. Iz Budimpešte poročajo bale iz dobro informirane strani, da bo sin nadvojvode Friderika, Albrecht, v kratkem odpotoval v Rim, da izvede načrt polkne poroke z italijansko princzino. Kakor znano, snubi pri najmlajšo hčer italijanskega kralja, princeso Giovanna Elsbato.

Zmešnjave na Daljnem vzhodu

Manila, 21. febr. s. Včeraj je nenadoma odplula mala križarka v Cifu. Ladja je prešla narok, naj vozi z največjo brzino. Kakor zatrjuje, je bila odprdana zaradi tega, ker je baje v Santangu izbruhnil upor.

Hmeljski trg

Zatec, 21. februara. h. Tendenca zelo mirna. Cene od 1250 do 1550 Kš.

Naši kraji in ljudje

Vreme še vedno spremenljivo

Dnevi so solnčni in topli, ponoči pa zopet občutnejše nastopa mraz — Vsesplošen interes za nebesne pojave — Železnica in premog

Ljubljana, 21. februarja. Nov val mraza vztrajno napovedujejo meteorologi. Res je v naših krajih mraz davi znova postal občutnejši. Ponekod je temperatura padla za 2 do 7 stopinj napram sredi. V Varšavi je davi med -7 do -16 Celzija in je najnižja zopet bila v St. Janžu na Dolenskem, kjer je živo srebro zdrknilo v termometru kar na -24 stopinj Celzija.

V splošnem pa v Sloveniji vlada še vedno zelo spremenljivo vreme. Po močnem jutranjem mrazu po dnevi nastopi povsod jasnejše in toplejše vreme, da sneg naglo kopni, proti večeru pa znova zmruže. Nebo je bilo povsod izredno jasno, ožarčaje pa nekoliko vetrovno. Barometer se je zopet dvignil, beleži povprečno 744 do 776. V Ljubljani je bilo opoldne krasno sončno vreme. Len je bil razgled na Kamniške planine. Ob 14. je termometer kazal +1° C. Jutrarnja

vremenska poročila

navajajo naslednje stanje termometra (v oklepajih prejšnjega dne):

Bohinjska Bistrica -9 (-8), vetrovno in jasno, Kranjska gora -15 (-12), Jesenice -7 (-8), Tržič -12 (-8), oblačno, Kamnik -12 (-13), jasno, Ljubljana gl. kol. -15 (-9), jasno, Celje -15 (-6), jasno, Brežice -12 (-11), jasno, Dravograd-Meža -16 (-12), jasno, Maribor -8 (-10), jasno, Ljutomer -12 (-15), jasno, Kotoriba -13 (-7), oblačno, St. Janž na Dolenskem -24 (-17), Novo mesto -14 (-8), jasno, Kočevje -10 (-5), jasno, in Rakek -12 (-12), jasno, burja, v Kranju je bilo davi -18 (-13), opoldne na solncu +3 C.

Le na črti Maribor-Ljutomer in Kotoriba se je temperatura dvignila naoram prejšnjemu dnevu. Po podatkih direkcije državnih železnic o višini snega, je stanje naslednje (v oklepajih stanje v nedeljo 17. t. m.): Bohinjska Bistrica 90 (120), Kranjska gora 100 (120), Jesenice 100 (120), Kamnik 45 (72), Ljubljana 53 (61), Celje 60 (7), Kotoriba 72 (80), St. Janž na Dolenskem 70 (80), Novo mesto 70 (80) in Kočevje 105 (125).

Poročilo o opazovanju »tresh solnc«

preletamo še nadalje iz raznih krajev ljubljanske kakor tudi mariborske oblasti, vendar se bistveno križajo z našim opsom od srede. Izredno zanimivih prizorov so bili deležni v meziški dolini, odkoder nam poročila g. Ing. Fetič:

V torek smo v vseh meziški dolini opazovali na nebesnem svodu večkratno mavrico. Videti jo je bilo ves dan, najboljše pa zjutraj in zvečer, odnoso točneje: ob času »zahoda« ob 10 uri opoldne in ob času »zahoda« ob pol 4, uri popoldne. Popoldne je bilo videti kar šest delnih mavričnih krogov, eden vodoraven, bel, drugi barvasti. Kjer so se mavrice križale, je bilo videti še dvoje solnc, nejasnih po obliki, sicer pa precej svetlih. Popoldne je bil polav podoben, mavrice je bilo pet, solnce pa zopet troje, vendar takrat niti mavrice, niti solnce niso bila tako svetla, kakor zjutraj. Tudi najstarejši ljudje ne pomnijo nič podobnega.

Ob solončnem nenavadno močnem interesu za vremenske in nebesne pojave bo naše čitatelje nedvomno zanimalo tudi naslednje kratko poročilo znanega našega astronoma-amaterja g. Tomca v Kamniku:

Sedanja solnčna opazovanja na tukajšnjem solnčnem observatoriju kažejo, da se je solnce pomirilo ter izžareva v normalnem stanju. Veših vzmetirjenih na solnčni površini se pričakuje zopet v sredi meseca marca.

Položaj na železnicah

Železniški promet se v Sloveniji stalno izboljšuje. Cenrav se je dnevnna produkcija v rudniških TPD znatno dvignila, še niso železnice v Sloveniji zadostno preskrbljene s premozom in zato se vrši potniški promet še nadalje v skrajnem obsegu. Železniška direkcija je zjutraj demantirala in-

Pri hemeroidnih boleznih, zagatenju, natrganih črevah, abscesih, sečnem pritisku, odebelih jetrih, bolečinah in krizu, tesnobi in prših, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

formacije o popolni obnovitvi železniškega prometa, kar se je snoči že pričakovalo. Zamude pri potniških vlakih so minimalne in odvisne zgolj od lokalnih razmer. Nasprotno so bile zamude ekspresnih in brzih vlakov tudi danes precejšnje. SOE iz Milana je beležil 9 ur zamude in istotoliko tudi brzovlak št. 4 iz Beograda, ki je namesto zjutraj prispeval v Ljubljano šele popoldne. Tovorni promet se vrši sedaj v Sloveniji precej normalno, občutiti pa je znatno pomanjkanje vagonov.

Aprrovizacija Ljubljane s kurjavo

Položaj v aprrovizaciji Ljubljane s kurjavo je še vedno težaven. Dovoz drv je zadnje dni skoro prenehal, ker kmetije pretekli teden niso mogli zaradi snežnih metežev v hosto po drva. Tudi s premozom so še velike težave. Danes je prišlo nekaj vagonov premoga, ki so ga prejeli razni zavodi, uradi, podjetja in 1 vagon neka trvdka s premogom. Na Rakek le pripelo iz Postojne prvih 7 vagonov premoga za neko ljubljansko trvdko s premozom. Industrijska podjetja še vedno občutijo krizo v pomanjkanju premoga.

Mestni magistrat je odredil, da se brezplačno razdeli okoli 5000 kg rjavega premoga med ljubljanske revne družine. Premoz razdeljuje mestna planina po 50 in 100 kg. Akcijo družaje vodi socialni odsek magistrata. Do danes je planarna razdelila približno 4000 kg. Premoz je planarna prejela iz rudnika Peklenice pri Murškem Središču. Na potu je še 7 vagonov.

Matija Rode - petdesetletnik

Knjižničar največja javne knjižnice v Sloveniji, tih, a vzglodno azelen političen in kulturno delavec, Matija Rode je danes izpolnil svoje 50. leto. V Domžalah rojen, je stobil v pisarno dr. Tavčarja in bil pozneje vrsto let novinar, delujoč v uredništvu »Slovenskega Naroda«. Pod psevdonimom »Blaža Pohlina« je izdal nekaj zbirk humorja, končno pa postal urednik Mestne hranilnice v Ljubljani, kjer se je z marljivim in vestnim delovanjem povzpel do kontrolorskega mesta. Ko je Kulturno in gospodarsko društvo za šentjakobski okraj l. 1911. ustanovilo svojo javno knjižnico z 200 knjigami, je bil Rode kot večak prvi knjižničar. Na Vožarskem potu je posojal ljudem leno vezane in skrbno izbrane knjige ter uzibal le to, kako bi knjižnico povečal. Z lekljeno vztrajnostjo je svoj cilj tudi dosegel; knjižnica, ki se je zlasti razvila me dvojno, se je končno preselila v svoje prostore na Starem trgu, kjer ima danes zopet preveliko prostora, saj šteje danes že nad 30000 knjig. Ta največja slovenska javna knjižnica je nastala v prvi vrsti po zaslugi Rodetovi. Vse njegove opetovane prošnje za državno podporo so bile odobrite, češ, da »nema kredita«. Edino mestna občina ljubljanska, češkoslovaški konzulat in francoski institut ne pozabijo te knjižnice. Kl izposoja danes od 10 do 17 tisoč knjig vsak mesec in ima vpisanih 11 tisoč 700 oseb. Rodetova knjižnica je med javnimi knjižnicami najbolj popularna, kajti Rode jo dopolnjuje neprestano. Vse slovenske starejše, novejše in najnovejše knjige, vsa zanimiva nemška literatura do zadnjih dni, mnogo krasnih čeških, francoskih, srbo-hrvatskih, poljskih, ruskih, angleških in esnerantskih knjig, zbornikov in novin ima Rodetova knjižnica, ki je danes odlična javna kulturni faktor v Ljubljani in dalini okoli.

Matija Rode zre lahko s ponosom na uspeh svojega dela, ki donasa korist in užitek ogromnim množicam marljivih čitateljev in štetalic. Zato: živel še mnoga leta čil in zdrav!

Lovski uspehi v kranjskem srezu

Kranj, 20. februarja. Naše okrajno gozdarsko nadzorništvo je zbralo prav zanimive podatke, koliko divjadi so postrelili kranjski lovci preteklo leto v lovskih revirjih kranjskega, skofljelškega in tržaškega sodnega okraja. V skupnem je lav padlo pod streli lovskih pušk 64 jelenov 303 srne, 113 gamzov, 954 zajcev, 34 divjih peticin, 84 rodnih jarc, 213 poljskih ierabce, 22 fazanov 156 prepeljc, 51 stok, 41 divjih rak, nadalje 138 lisic, 262 jastrebov in krakuljev ter 922 vran. V celoti je bilo prijavljeno, da je bilo postreljenih 3241 komadov užitne in škodljive divjadi. Nočim v letu 1927. nekoliko nad 3000.

Te številke pričajo, da so bile kranjske lovske bratovščine in družbe zelo agilne in tudi s srečo obdarovane. Število je rekordno v letih no vojni. Vsekakor je to tu-

di viden rezultat večletnega pravilnega in racionalnega gospodarstva večine zakupnikov lovskih revirjev, zlasti v kranjski okolici.

Kaj pravilo posamezne številke? Število ustreljenih jelenov je zelo naraslo, največ zato, ker se je ledenjad zelo pomnožila in delala občutno škodo kmetom zlasti v loviščih v območju Storzica. Nasprotno je odstrel srnjadi nazadovol, ker si zakupniki prizadevajo, da to vrsto čim bolj razmnožijo. Kakor javljajo poročila iz gorskih lovišč, je letošnja zima povzročila veliko

Jubilej glavarja ugledne trboveljske družine

Mollova trgovina je ena najstarejših in najuglednejših v Trbovljah. Lansko leto je poteklo 80 let odkor jo je ustanovil oče sedanje gospe Mollove, Anton Divjak, ki je kot francoski vojaški begunec zbežal iz Ljubljane v Zagorje in se potem stalno naselil v Trbovljah. Sedanji lastnik trgovine g. Josp

škodo, še občutnejša grozi s plazovi. Poljski lovski revirji zlasti na kranjskem in sorskem polju beležijo znaten napredek. Zbog bo zapustila tudi tukaj letošnja zima strahotne posledice. Posamezni lovski zakupniki sicer storijo svojo dolžnost v pogledu krmiljenja, vendar posledice ne morejo preprečiti. Dogaaja se, da prihajajo le-robice in fazani k posameznim hišam in zobjejo skupno s kokošmi.

Prvič po vojni so ustrelili v kranjskem srezu večje število fazanov. Lanski odstrel zajcev je največji po vojni. Nasprotno je odstrel škodljive divjadi, kakor lisic in kun, upadel, tudi njih skupno število je v tukajšnjih revirjih v zadnjih letih nazadovol, A letošnja zima imajo roparice svojo največjo sezono.

skim županom g. Gustavom Voduškom, druga z učiteljem Ant. Kuharjem, tretja pa vodi domačo trgovino, starejši sin Jože se je posvetil trgovini, sin Oskar je meščanskošolski učitelj in ugleden glasbenik.

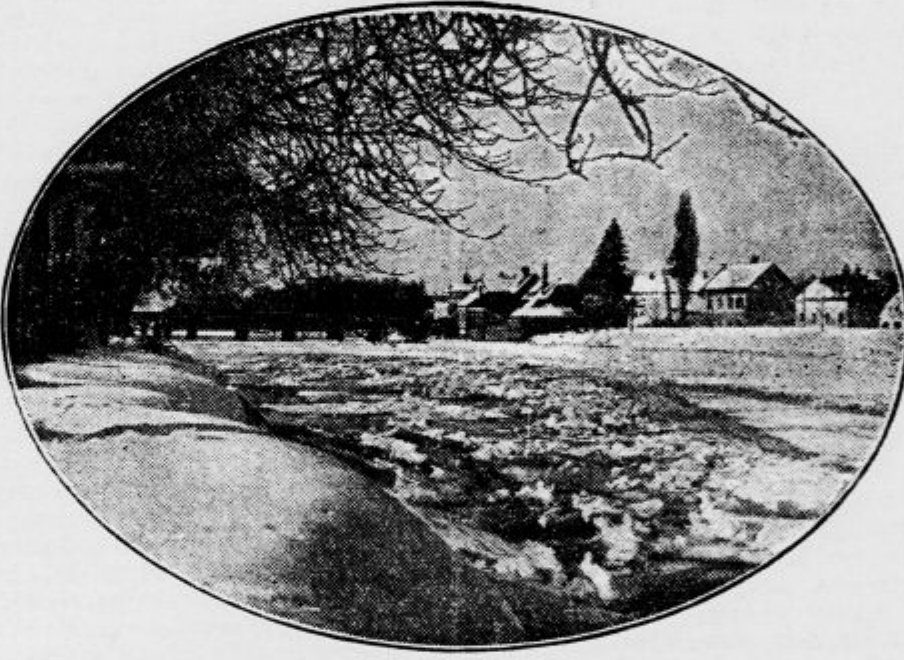
Gospod jubilant ima za seboj lepo, delapolno preteklost. Največ se je udej-

Moll pa je te dni obhajal pri popolni duševni čistoti svoj 85. rojstni dan. Gosp. Moll je prišel v Trbovlje kot učitelj in je služboval na takratni rudniški šoli na Vodi. Tu se je seznanil s hčerko Antona Divjaka in jo leta 1875. poročil. S svojo zvesto družico je preživel vsa dolga leta v najbreznejšem zakonu. Ker Divjak ni imel moških potomcev, je prešla trgovina v roke gospoda Mollo, ki je opustil učiteljevanje in se popolnoma posvetil trgovini. Z gospe Marijo sta odgojila pet otrok. Ena hčerka je poročena s šolskim ravnateljem v p. in dolgoletnim trbovelj-

stvoval na gospodarskem polju. Bil je soustanovnik »Posojilnice«, ki je najstarejši denarni zavod v Trbovljah in ki mu načeljuje že nad 25 let. Stal je vedno v narodnih in naprednih vrstah.

Včeraj smo iz Trbovelj prejeli poročilo, da sta gospod in gospa Mollova nenadoma težko obolela. Iskreno se pridružujemo želji njihovih mnogoštevilnih znancev in prijateljev, da bi častitljivi jubilant z gospo soprogo zopet okrevala in preživel v krogu svojih otrok in vnukov še srečno dobo jeseni življenja.

Zaledenela Mura p. i. Gornji Radgoni

ograža veliki leseni most, ki veže našo državo z Avstrijo. Most je v skrajno slabem stanju in ga utegnejo ob južnejšem vremenu odnesti ledeni skladi. Splošno so vsi kraji ob Muri ogroženi, da jih ob nastopu juga dosežejo povodnji.

Zagreb na dan justifikacije

Zagreb, 21. februarja. Ko se je pričela polagoma umikati mrzla februarska noč, da napoči dan, poln solnce, so se štiri duše ločile od sveta. Tri so in v zadnjem hipu skesale, četrta pa je ostal v zakrjenju. To je bila duša Mije Vrbanca, Dosedlenec in v svojem razbojnistvu in to je posebno podčrtal, ko je dejal krivniku: »Daj mi vrvi, da ti pokažem, kdo je mojster!« S simuliranjem blaznosti in s to drznostjo v zadnjem hipu je usmeril pozornost zagrebske javnosti nase. Postal je predmet glavnega zanimanja in odirnil je Prpića Malega v ozadje. Za žalostne junake dneva se je seveda najbolj zanimal ženski svet. Ze ob pol 6. so dame in damice oblegale vrata sodne palače, ki so bila močno zastražena od policije in orožništva. Ob močni in strogi straži se je zdelo breznažno, da bi ženske oči prišle na svoj račun. Ali glej, takoj

pri pričetu turobnega in groznega opravila so se pokazale na oknih sodnih prostorov »bubi« glavice. Posebne protekcije je bil tudi deležen telepat Tarhan-Bey. Ba je je smel biti vso noč v celicah pri obsojenčih in zjutraj na dvorišču, ko je bilo vse končano, je važno dajal na vse strani svoje izjave. Pripovedoval je, kako »skurazana« je bil Krmpotič, Vrbanca pa je imel za »skukavico«.

Ko so bobnarji odbobnali, je pričela borba za tiskane razglasitve sodišča. To je bil vriš in trganje pred justično palačo! Pri tem so bile v ospredju zopet dame. Znale so kmalu vseh 37 razbojstev na pamet. Če bi bili dovolili nežnemu spolu vhod na dvorišče, ne bi imeli čez dve uri kaj peljati v prosekuro. Za spomin na »junake«, bi vsaka ženska odnesla nekaj domov in še visoke najbrž ne bi ostale cele. Ko so se na ulicah pojavili kolporterji s posebnimi izdajami, so bili vsi snopi izvodov mahoma razprodani. Branjevke so imele

Gripa!

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi. Prave Panflavin pasile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

Danes! Novo! Danes!

Tiranova hči

Pretrsljiva drama iz burnih dni Irske. Kot major francoskih kolonialnih čet

Viktor Mc. Laglen

Hči, ki se poroči po želji očeta. Irskopote. Elegante konj-ke dirke. Špijon, malovernež pod plemiškim imenom. Tiran naroda — tiran srca. Alžir. Maševalec sestre.

Močna dramatično napeta vsebina, ki gane srce in zapuška neizbrisen dojm.

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri
Tel. 2124. Elitni Kino Matica.

svoj dan. Slika okrog 10. ure je bila naslednja: Ob vsaki stojnici ali baraki prodajalka s listom v roki ter čita velikemu krogu poslušalcev. Marsikatera gospodinja je zamudila na trg in je morala dražje plačevati živila, ker je predložila poslušala, kako »feš doček« je bil ta in kako je škoda tega ali onega »gorskega ptica«. Vsekakor pa je treba povdariti, da je bil tekem vsa ga dne tudi moški svet ves zapleten v pomemko o justifikaciji. Skratka: Zagreb je imel svojo veliko, dolgo pričakovano, burno senzacijo.

„Življenje in svet“

Pravkar je izšla 8. številka z naslednjo vsebino:
Ali bo mogoče izdelovati umetna bitja
Pogled v globine življenjaeslovja. (Prof. dr. B. Němec-Ignotus)

Zimska noč v mesečini
Prirodoslovec Miroslav Hirtz zaključuje svoj krasen popis čarobne, veličastne mesečne noči v naravi.

Krj ni voda
Zanimiv članek o krvnih skupinah in krvi preizkušni kot dokazu očetovstva.

Večernica — svet mladega življenja in podoba preteklosti naše Zemlje
Inž. Cyril Pirce razpravlja o zanimivem poslavju iz astronomije, ali je na zvezdah organsko življenje.

Postanek in svrha zooloških vrtov
Človek opisuje potrebo in pomen teh koristnih ustanov.

Naša Ančka
Zanimiva črtica znanoga našega humoristika dr. V. Koruna.

Spalni avtomobil
Članek prikazuje, kako si zna praktična Amerika napraviti življenje na potu udobno.

Ujetnik pri afriških ljudozrcih
Ujetnik-uradnik trgovskega skladišča v Kamerunu, popisuje svoje doživljanje v notranji Afriki.

Kaj da pravi poškovavec
(Nadaljevanje beležk o kranjskem tepežu.) Piše Fr. Z.

V francoskem Oramu
Kapetan dolge pločbe Rudoš Crnić seznanja z življenjem v cvetoči francoski koloniji v severni Afriki.

Prirodno bogastvo Sibirije
Zanimivi podatki o ogromnem prirodnem bogastvu in gospodarstvu v severni Sibiriji.

Številki je priložena lepa slika »Planine Uskovanec nad Bohinjem« po originalu Egona Planinšca.

Življenje in svet: stane poljetno (zaključena knjiga) Din 40. mesečno Din 8. posamezna številka na samo Din 2.

no v vezu i od knjige stvorena čvrsta celna. Kad se uz to ima na umu lep stil, ukusna oprema knjige, koja je na svakoj strani ilustrovana najmanje jednom slikom ili karikaturo (medju kojima su mnoge do sad nevidjene i vrlo zanimljive), onda se može bez preterivanja reći, da je g. Lahova knjiga u nas jedno od najboljih dela ove vrste.

Dvasetletnica »Vencac«. Priljubljeni srbski omladinski časopis, ki ga urejuje že dolgo leta odlični prijatelj slovenske kulture g. Jeremije Zivanović, je proslavil svojo dvajsetletnico z lepo in po materialno zelo obilno jubilejno številko za december in februar. Tu so izšli med drugim prispevki nekaterih najodličnejših srbskih pesnikov in pripovednikov. »Vencac« bi zaslužil, da bi ga poznala in čislala tudi slovenska srednješolska omladina, ki bi tako najlažje spoznavala svoje srbske tovariše in srbsko literarno kulturo.

Koncert Jaroslava Kocijana v Ljubljani je napovedan na ponedeljek, dne 4. marca v Uniju.

Nova Langerjeva komedija »Izpreobnitet Ferdje Pištoryac« je imela minule dni v Pragi premiero, ki je vzbudila veliko zanimanje. Avtor »Periferije« in »Kameleskoti uho šivanec« je ustvaril z »Izpreobnitetvijo« novo hvaležno komedijo, ki sigurno ne bo ostala omejena zgolj na češka gledališča, marveč bo šla po svetu. Po sodbi praške kritike, so v nji vse komediografske vrline.

0 Lahovi knjigi »V borbi za Jugoslavijo«, ki je izšla med lanskimi publikacijami »Vodnikove družbe«, poroča v »Srp. književnem glasniku« z dne 16. t. m. B. K. (Božidar Kovačević?), »Popularno, ali sa naučnom sintezom, u lepjoj i čistoj slovenštini, koja je sve razumljivo svakom Srbu ili Hrvatju. G. Lah je živo i tačno, bez supornosti, očrtao budjenje svesti u narodnom jedinstvu južnih Slovena... Sve je to dobro dovede-

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 22.: Volpone. Red A.
Sobota, 23.: Zaprtlo.
Nedelja, 24. ob 15.: Utopljenca. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven — Ob 20.: Vdova Roslinka. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 22.: Beg iz saraja Red C.
Sobota, 23.: Poljska kri. Opereta. Gostuje Ljubljana. Izven.
Nedelja, 24. ob 15.: Faust. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Poljska kri. Opereta. Gostuje Ljubljana. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Nedelja, 24. ob 15.: Lunapacij — vagonbud. Ljudska predstava po zelo znižanih cenah. — Ob 20.: Adieu Mim. Znižane cene. Kuponi.
Ponedeljek, 25.: Zaprtlo.
Torek, 26. ob 20.: Romeo in Julija. Premijera. Abonma A.

Sentjakobski gledališki oder.
V soboto, 23. februarja: »Svetnik«.
V nedeljo, 24. februarja: »Svetnik«.

»Beg iz saraja« v ljubljanski operi

V sredo zvečer so ljubitelji Mozartovega genija doživeli premiero opere »Beg iz saraja«, ki jo je mladi, takrat tik pred ženitvijo s Konstanco Weber stoeči Mozart komponiral po naročilu cesarja Jožefa II. za novo preimenovano prej dunajsko, sedaj dvorno in nacionalno gledališče. Tekst k operi »Beg iz saraja« je napisal Bretzner za berlinskega komponista Andréa. Stephanie mlajši ga je s temeljito pomočjo Mozarta predelal. Mozart je začel s komponiranjem 1. avgusta 1781 in koncem maja 1782 je bila opera gotova in da ni cesar uprizoritev zopovedal, bi razni intrigantje islo morda že za dolgo zavleklj. »Belmonte in Konstanca« ali »Beg iz saraja« je doživel prvo uprizoritev 16. julija 1782 ter je imela opera kolosalen uspeh. Mozart je vse pevske partije, kot je bil to takrat običaj, napisal špeci-jelno za glasovne sposobnosti onih pevcev, ki so opero prvič peli. In to so bili znameniti

pevci s prav posebno razvito pevsko tehniko in silnim glasovnim obsegom. Ako se »Beg iz saraja« je redko uprizarja, je krivo temu pomanjkanje pevcev, ki je v polni meri zamogli obvladati vse pevske težave, ki jih je Mozart položil v svoje delo.

Sodeč iz te točke gledanja, je uprizoritev »Bega iz saraja« pri nas in z našim ravnokar razpoložljivim solističnim obojem s strani direktorja Poliča, ki je opero našdiral, precejšnja smelost. In v resnici: v polni meri ni mogel izvršiti svoje pevske naloge nihče izmed solistov. Za Konstanco je treba tehnično prvovrstno koloraturko z izdatnim, zvočnim pevskim materialom, ki bi z lahkoto morala obvladati celo svojo težavno partijo. Partija Blonde je dokaj lažja in hvaležnejša, povprečni publiki tudi pevski razumljivejša, no, zahteva navzile temu izvrstno izvežbane tudi koloraturne moči. Osminov bas mora imeti fundamentalne nizke note ter zelo obširen diapazon. Poleg tega pa mora biti Osmin še živahen, naraven komik. Belmonte mora biti koloraturen tenor velikega formata in mora znati svojo partijo od prve do zadnje note. Pedrillo se tudi ne prilzga tenorjem, ki ne razpolgajo z močno nizko in srednjo lego ter gibkim glasom. Naši pevci: Popovičeva, Ribičeva, Rumpelj, Banovec in Kováč so pokazali le en del opisanih lastnosti in spretnosti, vendar jim je treba priznati, da so se trudili na vsa moč ter storili vsa, kar se je dalo pač

od njih zahtevati. V podrobnosti se ne želim spuščati. Ga. Ribičeva in g. Rumpelj sta imela najlepše uspehe ter sta doživela oplavz na sceni. Ga. Ribičeva pa še specijalen, ostentativen aplavz pred zastorom. Govorna partija Selim paše je bila v rokah gosp. Dre-novca, ki je svojo stvar izvrstno pogodil. V zadnji sliki je sodeloval tudi balet kot dekoracija, vendar bi bilo morda bolje, ako bi njegovo gibanje izostalo, ker je odvrčalo pozornost od lepega dueta.

Inscenacija je bila vzorna, slike gosp. Jakaca naravnost prekrasne; nisem z lepim videl tako umetniško dovršene kuliserije.

Brez vsakega pridržka gre najvišja pohvala skrbno, minuciozno izdelanemu orkestru, kateremu je dirigent gosp. Polič s svojo spretno taktirko vtisnil pečat visoke umetniške kvalitete.

Predstava je bila razmeroma šibko obiskana, no, publika dovolj živahna in ne skopa z odobravanjmi.

0 Lahovi knjigi »V borbi za Jugoslavijo«, ki je izšla med lanskimi publikacijami »Vodnikove družbe«, poroča v »Srp. književnem glasniku« z dne 16. t. m. B. K. (Božidar Kovačević?), »Popularno, ali sa naučnom sintezom, u lepjoj i čistoj slovenštini, koja je sve razumljivo svakom Srbu ili Hrvatju. G. Lah je živo i tačno, bez supornosti, očrtao budjenje svesti u narodnom jedinstvu južnih Slovena... Sve je to dobro dovede-

Usoda Trockega še vedno neodločena

Sovjeti so izgnali Trockega, da ne bi umrl v Rusiji — Nemčija ni nič kaj pripravljena, nuditi izgnancu pribežališče

Berlin, 21. februaria d. Prošnja Trockega za naselitev v Nemčiji ni našla prijaznega odmeva med ministri, ki jim bo predložena v rešitev. Doslej so se samo socialistični ministri izjavili v korist Trockega, v vodstvu stranke pa vlada velika neednost v tem pogledu. V poučenih krogih trdijo, da Trockemu ne bo preostalo drugega, kakor prositi pribežališča v Turčiji, ako nemška vlada ne reši njegove prošnje ugodno. Tik pred izgonom nevarnega opozicionarca je namreč sovjetska vlada povprašala za dovoljenje naselitve Trockega v raznih državah, pa je povsod dobila odklonilne odgovore.

upen. Ako bi bil Trockij umrl v Rusiji, bi vsa sovjetska javnost smatrala, da ga je vlada sama dala umrtiti, s čimer bi opozicija dobila v roke silno agitacijsko sredstvo. Turške oblasti so Trockega internirale v prejšnji ruski poslaniki palači v Carigradu, ker nocojo za izgnanca prevzeti nikakega jamstva in odgovornosti.

Ponoven mrzli val s severa

Berlinski vremenslovci naznanjajo, da je ta val zadnji — Hudo je pritisnil v srednji in južni Evropi

Budimpešta, 21. februaria s. Nad Mađarsko se je pojavil nov val mraza. Davi so merili v splošnem za 8 do 9 stopinj nižje temperature kot večer. Najnižja je bila temperatura v Kecskemetu, in sicer 19 stopinj pod ničlo dočim je imela Budimpešta opolne samo 9 stopinj mraza. Po poročilih meteorološkega zavoda je treba računati, da bo oster mraz tratal še dalje. Generalno ravnanje mađarskih državnih železnic sporoča, da je nova poqrstitev mraza povzročila zopet nove težkoče v železniškem prometu Dunalski brzojavki, ki so snocih in davi odpeljali iz Budimpešte so prišli samo do Hegyeshaloma. Močni snežni zamesti so onemogočili promet na številnih lokalnih progah.

du, kjer je kazal —30 stopinj. Na severozapadu države je pričelo davi lahko snežiti.

Politični razvoj v Rumuniji

Bukarešta, 17. februaria. Te dni je pričelo spomladansko zasedanje rumunskega parlamenta in na njem se je mogla nacionalno-cararistična vlada predstaviti z velikimi uspehi.

Atene, 21. februaria s. Po vsej Grčiji vlada izredno oster mraz. Mnogo vasi v goratem delu države je zaradi snežnih mas popolnoma odrezanih od sveta. Prebivalcem primanjkuje živil. Poplave v Makedoniji so zavzele večje dimenzije. Prebivalce preskrbujejo z živilu letala. V okolici Karpontissa na Peleponesu grozi 150 rodbinam smrt zaradi lakote.

Francosko naziranje o ureditvi vojnih dolgov

V praških »Narodnih listih« od 20. t. m. je bivši francoski ministrski predsednik g. Francois napisal uvodnik »Krivico naših vojnih dolgov«. Francija je na tem da uredi vprašanje svojih vojnih dolgov Zedinjenim državam in je zato mnenje, ki je v tem članku podčrtano, zanimivo ne samo za naziranje francoskih finančnih krogov in politikov na značaj medvojnih dolgov, ampak so te misli tudi splošno zanimive.

Konec spora za Tacno in Arico

Santiago de Chile, 21. febr. Uradno javljajo, da je bil v konfliktu zaradi posesti Tacne in Arice dosežen med državama Peru in Čile sporazum, na temelju katerega pripade Tacna državi Peru, Arica pa državi Čile. S tem dogovorom je bil likvidiran konflikt, ki je datiral od leta 1883 in ponovno ogražal obstoj miru v Južni Ameriki. Doseženi sporazum je v prvi vrsti delo ameriške diplomacije, ki stremi za tem, da pridobi pod kontrolo Zedinjenih držav zaliv Tacna, katerega mislijo pozneje armirati Američani dogovorom s Peruanci v utrjeno pomorsko bazo za ameriško pacifsko vojno mornarico.

Volitve v grški senat odgode

Atene, 21. februaria. (lo.) Zaradi povodnj v Makedoniji in v Trakiji so bile volitve v grški senat odgode do 14. aprila.

Sprava med Bolivijo in Paragvajem

Washington, 21. februaria. (lo.) Ameriški senat je ratificiral spraviški protokol panameriške konference za mirno poravnavo konflikta med Bolivijo in Paragvajem.

Zakon o šumah izgotovljen

Beograd, 21. februaria. 6. Posebna komisija v ministrstvu za šume in rudnike, ki je že dalje časa izdelovala načrt zakona o šumah, je dovršila danes svoje delo ter predložila izdelani načrt v pregled ministru za šume in rude, ki ga bo po ponovnem pregledu poslal v izjavo Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Naš delegat za marčno zasedanje Društva narodov

Beograd, 21. februaria. Prvoletno je bilo nameravano, da bi zastopal našo državo na marčnem zasedanju Društva narodov gosp. Konstantin Fotič. Sedaj pa je odločeno, da nas bo zastopal že novi delegat dr. Ilija Sumančević, poslanik v Bernu.

Hmeljski trg

Zatec, 21. februaria. h. Tendenca zelo mirna. Cene od 1250 do 1550 Kš.

Notranje težave v Nemčiji in Franciji

Nemško časopisje je pred sestankom finančnih strokovnjakov v Parizu prav rado povdarjalo, da mora imeti Nemčija v trenutku, ko se odločuje o reparacijskem vprašanju, ki zadeva njene življenske interese, močno vlado z enotnim delovnim programom. Ta potreba je za Nemčijo očitna. Vendar se državnemu kancelarju Müllerju navzlic vsemu prizadevanju in nekaterim ugodnim znamenjem doslej še ni posrečilo rešiti vladne krize ter ustvariti »veliko koalicio« v Reichu in v Prusiji.

Tudi Francija rabi močno in stabilno vlado. Rabi jo sedaj takoj in še za dolgo časa. Reparacijsko vprašanje ni zanjo nič manj važno nego za Nemčijo. Poleg tega pa čakajo na rešitev še drugi prvovrstni problemi, kakor končna ureditev medzavezniških dolgov, ki je za Francijo organično spojena z vprašanjem rednega prejemanja zadostnih nemških reparacijskih plačil. Če bo to vprašanje zadovoljivo rešeno, pride na vrsto od Nemcev tako vztrajno zahtevana predčasna izpraznitev Porenja, ki pa je za Francijo zopet najožje spojena z zagotavljanjem varnosti pred revanžirni načrti Nemčije. Končno je pomisliti, da je sicer francoski državni proračun že tretje leto v ravnotežju, da je frank stabiliziran, da pa vendar ni gotovo, ali bi komaj restavrirano državno gospodarstvo ožleko novemu razmahu strankarskega kaosa in ožvrljenju notranje-političnih borb, ki so leta 1926. privedle Francijo v tako tragičen položaj. Torej je tudi za francosko republiko več kot preveč razlogov, da v sedanjem odločilnem času strne svoje vrste in odgodi nebitne zadeve, ki bi vžgale domači boj, na boljše čase.

Navzlic temu nepobitnemu dejstvu pa se mora ugotoviti, da v Franciji ni opaziti nič več enotnosti kot v Nemčiji. Nevarnost, ki nastaja iz te okolnosti, je sicer nekoliko zmanjšana baš vsled te paralelnosti težav, vendar ta izgovor nikakor ne opravičuje dogodkov, ki jih te dni preživlja naša velika prijateljica v svojem notranjem političnem življenju.

Poincaréjeva vlada se bori z velikimi težavami. Ko so po kongresu v Angersu izstopili iz prvega velikega ministrstva narodne sprave Herriotovi socialistični radikali, je sivolasi premier proti svojemu nagnenju sestavil vlado, v kateri je zastopana zgolj desnica in kateri. Toda ta vlada je v bistvu ohranila stari delovni program in v početku je bila njena večina sicer znatno zmanjšana, vendar še popolnoma zadostna za izvajanje vladne politike.

Ta večina pa bolj in bolj kopni, dočim se napadi opozicije stopnjujejo v vedno ostrejši meri. Pri glasovanju o amnestiji je vladna večina padla na 40 glasov, pri obravnavanju predloga pa se je kabinet, ki ga je v Poincaréjevi bolezniski odsotnosti branil manj spretni justični minister Barthou, le s par glasovi rešil pred porazom.

In preizkušnji še ni konec. Zadeva ukinitva sodišč pride še enkrat na vrsto. Na dnevi red na bo v kratkem postavljeno tudi vprašanje francoskih misijonarskih redov, ki je v dobri meri izzvalo izstop socialističnih radikalov iz vlade in preživelo toliko peripetij zadnje mesece.

Ne more se reči, da bi čas olajšal vladi stališče v tej zadevi. Nastopil je nov zgodovinski dogodek, ki je izzval v Franciji dojak mešana čustva. Ne samo svobodnomiselnim strankam, marveč celo liberalnejšim katoliškim krogom se vsiljuje bojazen, ali ni sklep pogodbe med Italijo in Vatikanom poslabšal francoske pozicije v katoliškem svetu in ni-li zavzemanje za francoske redovniške misijone zgubilo svoj raison d'être. Na vsak način postajajo pristaši vladnega predloga za misijone malodušnejši, a nasprotniki odločnejši in bojevitejši.

Navzlic vsem tem težavam pa ne gre kar tako prerokovati neposrednega konca Poincaréjevemu kabinetu. Opozicija za sedaj še ni v večini in tudi ni toliko enotna v nazorih, da bi se mogla iz njie roditi bodoča večina, ki bi prevzela oblast. Sai obsega opozicija komuniste. Ti niti ne bi hoteli stopiti v vlado sknpaj z radikali niti ne bi bili sprejeti vanjo.

Nemožnost ostvaritve boljše kombinacije drži na krmlju Müllerjevo levo orijentirano vlado v Nemčiji. Podobna težava vzdržuje tudi Poincaréjevo bolj desno usmerjeno ministrstvo v Franciji. Pedoba je, da jo bo vzdržala še nekaj časa.

Konec spora za Tacno in Arico

Santiago de Chile, 21. febr. Uradno javljajo, da je bil v konfliktu zaradi posesti Tacne in Arice dosežen med državama Peru in Čile sporazum, na temelju katerega pripade Tacna državi Peru, Arica pa državi Čile. S tem dogovorom je bil likvidiran konflikt, ki je datiral od leta 1883 in ponovno ogražal obstoj miru v Južni Ameriki. Doseženi sporazum je v prvi vrsti delo ameriške diplomacije, ki stremi za tem, da pridobi pod kontrolo Zedinjenih držav zaliv Tacna, katerega mislijo pozneje armirati Američani dogovorom s Peruanci v utrjeno pomorsko bazo za ameriško pacifsko vojno mornarico.

Volitve v grški senat odgode

Atene, 21. februaria. (lo.) Zaradi povodnj v Makedoniji in v Trakiji so bile volitve v grški senat odgode do 14. aprila.

Otvoritvena seja novega zagrebskega občinskega odbora

Svečana zaprisega župana in občinskih svetnikov — Pozdravna brzojavka in ovacije kralju Aleksandru

Zagreb, 21. februaria n. Danes ob pol 5. popoldne se je vršila pod predsedstvom velikega župana dr. Zoričiča izredna seja novoimenovanega mestnega zastopstva. Na galeriji posvetovalnice se je zbralo množično občinstvo. Seje so se udeležili skoro vsi mestni zastopniki.

Veliki župan je izvršil zaprisego župana dr. Srkulja in vseh navzočih mestnih zastopnikov, nakar je bil sestavljen in podpisan zapisnik o zaprisegi.

Župan dr. Srkulj je v svojem govoru povdarjal, da zavzema odlično mesto zagrebskega župana na podlag ukaza podpisanega od Nj. Vel. kralja Aleksandra, kateremu izraža najudanejšo zahvalo za izka-

zano zaupanje. Naglašal je, da je bivši mestni zastop posvečal svojo skrb vsem moralnim in materialnim interesom zagrebskega mesta, ter se je zahvalil vsem onim mestnim zastopnikom, ki so ga pri tem podpirali. Nadalje je naglašal, da je naloga novega mestnega zastopa izvesti komunalni program v gospodarskem, kulturnem in socialnem oziru do konca, za kar prosil podpore vseh tovarišev. Zatem je župan predlagal, naj se odpošlje Nj. Vel. kralju udanostna brzojavka. Predlog je bil z navdušenjem sprejet od vseh prisotnih po živahnih klicih »Živio kralju!«

Seja je bila zaključena kmalu po 5. uri

Devet let poljskega pomorskega dela

V američkem senatu je nedavno o priliki debate o predlogu gradnje 15 križark, neki senator iznenadil svet z novico, da se nekateri velesile pripravljajo na oborožen pomorski napad na Ameriko in je med temi državami, ki imajo baje že detajlno izdelane načrte za ta junaški podvig, našel tudi Poljsko, kot eminentno pomorsko državo. Zabloda senatorja, ki izvira iz globokega nepoznanja evropskega zemljepisa, je za naše pčjme nekaj zelo gorastnega. Poljska še daleč ni pomorska sila, ki bi si lahko stavila ogromno nalogo prekomorskega osvajača.

Vendar je Poljska v teh devetih letih, odkar je dobila koridor in z njim dohod na baltiško morje, napravila na svoji obali tako orjaško delo, da se ji čudijo poznavalci te stroke, resno ocenjujoč trdno voljo mlade regenerirane države, da se uveljavi na svojem obrežju, ki je bilo doslej odtrgano od poljskega narodnega ozemlja. Pri nas marsikdo iz pretirane pravilčnosti zamerja Poljakom, da so si izvojevali koridor in delili vzhodno Prusijo od ostale Nemčije. Treba je pomisliti, da je s tem koridorjem, ki gre preko strnjeneja poljsko - kašubskega narodnega ozemlja le skromno popravljena krivica, ki se je zgodila Poljski L. 1772. Danšnja poljska obala meri le okroglo 85 km. Koridor in obala ležita na poljskem narodnem ozemlju in mi nimamo vzroka obžalovati, da je ta del stare slovanske zemlje oset germanizaciji, ako ji je že del Mazurske izroten na milost in nemilost.

Versailleska mirovna pogodba je Poljski priznala obalo in dohod od nje. Prva leta je bila poljska republika kljub lastni obali navezana na gdansko luko, kajti na vsej Poljokom dodeljeni obali ni bilo mesta, ki bi bilo lahko služilo za bazo poljskemu pomorskemu prometu. Res je mirovna pogodba dala Poljski velike ugodnosti v svobodnem mestu Gdanskem, toda ta luka je bila kljub vsemu v inozemstvu in trenja med obema državama so bila neizogibna. Poljska je bila zato prisiljena, da na svojem obrežju ustvari bazo in jo spoji z važnimi središči v notranjosti države. Začela je tedaj graditi pred vsem železnico po polotoku Halu, obenem pa je v luki Pucku uredila bazo za hidroplane ter za prvo silo nakupila nekoliko topniških ladij, ki so tvorili prve začetke poljske vojne mornarice. Naslednja leta se je v velikem stilu lotila gradnje pristanišča v Gdini, ki je za danes po svojem prometu med baltskimi mesti na osmem mestu in je v tem pogledu že prekosilo stare luke v Kraljevu in v Ljubeku.

Od početka carinske vojne med Nemčijo in Poljsko raste Gdinja v veliko pomorsko luko in preči v zgodovinski skoro osamljen primer ustvarjanja velike luke na pustem ozemlju v par letih. V Gdini je že položen temelj za trgovski promet s skandinavskimi, angleškimi, francoskimi in celo ameriškiimi lukami in mlada poljska trgovinska mornarica se oskrbljuje ta promet, pripravljajoč se, da ga razširi čim preje na Bližnji in Daljnji Vzhod.

Na mestu, kjer so se pred par leti širili pusti pašniki, so v kratkem času stvariteljskega dela zrastle ogromne stavbe skladišč, elevatorjev in bazenov, ki jih je postavila državna ali privatna inicitativa transportnih in trgovskih družb. Na nedavno še v popolni germanizaciji obojenem ozemlju raste nov slovenski emporej na Baltskem morju, ki bo kulturno in gospodarsko pripomogel slovanskemu življu do nekdanje veljave v tem delu Evrope. Devet let gigantskega dela in doseženih uspehov nam proži solidno jamstvo, da se bo mlada poljska sila uveljavila med številnimi tekmeči ob Baltskem morju.

Olajšanje izvoza našega piva v Albanijo

Beograd, 21. februaria p. Prometni minister je izdal odlok, s katerim znižuje tarifo za izvoz piva v Albanijo preko Bitolja in Ohrida za 50 %. Vlada hoče s tem pospešiti izvoz našega piva, ki je zaradi inozemske konkurence v precejšnji krizi. Albanija je bila že dosti eden glavnih konzumentov naših pivovaren in je pričakovati, da se bo izvoz piva sedaj še povečal.

Zakon o šumah izgotovljen

Beograd, 21. februaria. 6. Posebna komisija v ministrstvu za šume in rudnike, ki je že dalje časa izdelovala načrt zakona o šumah, je dovršila danes svoje delo ter predložila izdelani načrt v pregled ministru za šume in rude, ki ga bo po ponovnem pregledu poslal v izjavo Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Naš delegat za marčno zasedanje Društva narodov

Beograd, 21. februaria. Prvoletno je bilo nameravano, da bi zastopal našo državo na marčnem zasedanju Društva narodov gosp. Konstantin Fotič. Sedaj pa je odločeno, da nas bo zastopal že novi delegat dr. Ilija Sumančević, poslanik v Bernu.

»Obiliceva« turneja po Češko-slovaški

Praga, 21. februaria. h. Zvečer je prispelo v Budjevice beogradske akademsko pevsko društvo »Obilice« na svoji turneji, ki jo priredijo po istih krajih kot naši ljubljenski »Glasbene Matice«. »Obilice« ima na programu tudi slovenske pesmi Adamiča, Hubada in drugih. Dno 6. t. m. bo »Obilice« koncertiral v Pragi.

Sled za Nungesserjem in Collijem?

Oslo, 21. febr. Na norveški obali so našli šampanjsko steklenico z listkom slededže vsebine:

Padla v morje 5. maja 75 milj južno od rta Farewell in Nove Fundlandije. Levo krilo letala je zlomljeno, krmilno strto, oba živiva, toda sva trda od mraza. Pričakujeva najslabšega. Good bye.

Kot pisca tega lista domnevajo izginula letalca Nungessera in Collija, ki sta se odpravila maja 1927. na prekoceanski pot. Pismo so poslali v Pariz, kjer bodo ugotovili pristnost pisave.

Byrd odkril novo deželo v Antarktiki

London, 21. febr. g. Poveljnik Byrd je odkril na svoji ekspediciji na južni tečaj veliki ploskev nove zemlje, ki jo zahteva za Ameriko. Novo zemljo je imenoval Mary Byrdovo zemljo. Dalje je odkril nova gorovja, ki jih je imenoval po Rockefellerju.

Italijanska vlada proti brezposelnosti

Rim, 21. febr. (be.) Italijanska vlada je odredila, da je treba vse brezposelne osebe izgnati v njihove pristojne občine in da se odslej ne sme brez policijskega dovoljenja nihče preseliti v drugo mesto.

Morganatična ženitev španskega princa

Newyork, 21. februaria g. Ločena žena jekleneza magnata Mabeli Coreya je izjavila, da se bo v kratkem poročila z nekakim španskim kralja, s princem Luisom Burbonskim. Princ Luis ni samo nekak španskega kralja, temveč tudi nečak bavarskega prestolonaslednika Ruprehta. Se pred kratkim so zatrievali, da se je princ Luis zoročil z gledališko izrako Herto v. Walter v Berlinu. Tudi dr. Corey je do sedaj delovala pri gledališču v Broadwayu.

Čsl. senat izglasoval zaupnico vladi

Praga, 21. februaria. h. Senat je danes zaključil debato o vladni izjavi ter izglasoval vladi zaupnico. Seja je bila nato zaključena in bo prihodnja sklicana pismeno.

Prvi italijanski minister v Vatikanu

Rim, 21. februaria. (be.) Včeraj je prišel prvič po letu 1870. v Vatikan neki italijanski minister, da določi mejo novega Vatikankega mesta.

Likvidacija španske vojaške revolte

Madrid, 21. februaria. d. Začasni razpust topničarskega častniškega zbora se vrši po dosedanjih vesteh brez vsakega incidenta. Prizadeti je okoli 2000 častnikov, ki so morali odložiti uniforme in odpotovati v kraje, ki jim jih je odkazala vlada. Z novo vzpostavitvijo topničarskega častniškega zbora ni računati pred 1. junijem.

Popolna anarhija v Afganistanu

Pešavar, 21. februaria. g. Po zadnjih vesteh iz Kabula, vlada v Afganistanu popolna anarhija. Pri zadnji eksploziji municijskega skladišča v Džalalabadu je bilo baje ubitih na tisoče ljudi. Eksplozijo so najbrž podtaknili rojalisti, ki so bili izgnani iz države.

Počasno okrevanje angleškega kralja

Bognor, 21. februaria. s. Zdravstveno stanje angleškega kralja se stalno zboljšuje. Kralj se je včeraj prvič ob palci in s pomočjo bolničarke sprejel po sobi. Ker je telesno precej oslabil, bo lahko odšel na prostoto šele pozneje, ko se zboljša vreme.

Aretacija vlomilcev v Diskontno banko

Berlin, 21. februaria. g. Brata Sassa, ki sta osumljena, da sta izropala tresorje Diskontne družbe, še vedno zanikata vsako krivdo, dasti ne moreta za nič od 80. na 31. januarja dokazati alibija. Več prebivalcev poslopja, v katerem je nameščena podružnica Diskontne družbe, je brata Sassa spoznalo za moža, ki sta se v usodni noči potikala okoli poslopja. Kriminalna policija je oba brata danes ponovno zasiljevala.

Snubitve habsburškega nadvojvode v Italiji

Dunaj, 21. febr. s. Iz Budimpešte poročajo bale iz dobro informirane strani, da bo sin nadvojvode Friderika, Albrecht, v kratkem odpotoval v Rim, da izvede načrt politične poroke z italijansko princezino. Kakor znano, snubi princ najmlajšo hčer italijanskega kralja, princeso Giovanna Elixabeta.

Zmešnjave na Daljnem vzhodu

Manila, 21. febr. s. Včeraj je nenadoma odplula mala križarka v Čiu. Ladja je prešla nalog, naj vozi z največjo brzino. Kakor zatrjuje, je bila odposlana zaradi tega, ker je bale v Santangu izbruhnila upor.

Naši kraji in ljudje

Vreme še vedno spremenljivo

Dnevi so solčni in topli, ponoči pa zopet občutneje nastopa mraz — Vsesplošen interes za nebesne pojave — Železnica in premog

Ljubljana, 21. februarja. Nov val mraza vztrajno napovedujejo meteorologi. Res je v naših krajih mraz davi znova postal občutnejši. Ponekod je temperatura padla za 2 do 7 stopinj napram sredi. Viharala je davi med —7 do —16 Celzija in je najnižja zopet bila v St. Janžu na Dolenjskem, kjer je živo srebro zdrknilo v termometru kar na —24 stopinj Celzija.

V splošnem pa v Sloveniji vlada še vedno zelo spremenljivo vreme. Po močnem intrantnem mrazu po dnevi nastopi povsod jasnejše in toplejše vreme, da sneg naglo kopni, proti večeru pa znova zmruže. Nebo je bilo povsod izredno jasno, ozračje pa nekoliko vetrovno. Barometer se je zopet dvignil, beleži povprečno 744 do 776. V Ljubljani je bilo opoldne krasno solčno vreme. Lep je bil razgled na Kamniške planine. Ob 14. je termometer kazal +1°C. Jutrarnja

vremenska poročila

navajajo naslednje stanje termometra (v oklepajih prejšnjega dne):

Bohinjska Bistrica —9 (—8), vetrovno in jasno, Kranjska gora —15 (—12), Jesenice —7 (—8), Trzin —12 (—8), oblačno, Kamnik —12 (—13), jasno, Ljubljana gl. kol. —15 (—9), jasno, Celje —15 (—6), jasno, Brežice —12 (—11), jasno, Dravograd—Meža —16 (—12), jasno, Maribor —8 (—10), jasno, Ljutomer —12 (—15), jasno, Kotoriba —13 (—7), oblačno, St. Janž na Dolenjskem —24 (—17), Novo mesto —14 (—8), jasno, Kočevje —10 (—5), jasno, in Rakek —12 (—12), jasno, burja, v Kranju je bilo davi —18 (—13), opoldne na solncu +3°C.

Le na črti Maribor—Ljutomer in Kotoriba se je temperatura dvignila napram prejšnjemu dnevu. Po podatkih direkcije državnih železnic o višini snega, je stanje naslednje (v oklepajih stanje v nedeljo 17. t. m.): Bohinjska Bistrica 90 (120), Kranjska gora 100 (120), Jesenice 100 (120), Kamnik 45 (72), Ljubljana 53 (61), Celje 60 (7), Kotoriba 72 (80), St. Janž na Dolenjskem 70 (80), Novo mesto 70 (80) in Kočevje 105 (125).

Poročilo o opazovnanju »treh solnc«

preletamo še nadalje iz raznih krajev ljubljanske kakor tudi mariborske oblasti, vendar se bistveno kritično za našim op-som od srede. Izredno zanimivih prizorov so bili deležni v mežiški dolini, odkoder nam poroča g. Ing. Fetič:

V tokih smo v vsej mežiški dolini opazovali na nebesnem svodu večkratno mavric. Videti to je bilo ves dan, najboljše pa zjutraj in zvečer, odnosno točneje: ob času »vzhoda«, ob 10 uri popoldne in ob času »zahoda« ob pol 4. uri popoldne. Popoldne je bilo videti kar šest delnih mavričnih krogov, eden vodoraven, bel, drugi barva-sti. Kjer so se mavrice križale, je bilo videti še dvoje solnc, nejasnih po obliki, sicer, pa precej svetlih. Popoldne je bil polaj podoben, mavric je bilo pet, solnce pa zopet troje, vendar takrat niti mavrice, niti solnce niso bila tako svetla, kakor zjutraj. Tudi najstarejši ljudje ne pomnijo nič podobnega.

Ob solčnem nenavadno močnem interesu za vremenske in nebesne pojave bo naše čitatele nedvomno zanimalo tudi naslednje kratko poročilo znanca našega astronoma-amaterja z. Tomca v Kamniku:

— Sedanja solčna opazovanja na tukajšnjem solčnem observatoriju kažejo, da se je solnce pomirilo ter izžareva v normalnem stanju. Večjih vzmetirani na solčni površini se pričakuje zopet v sredi meseca marca.

Položaj na železnicah

Železniški promet se v Sloveniji stalno izboljšuje. Cenrav se je dnevna produkcija v rudnikih TPD znatno dvignila. Še niso železnice v Sloveniji zadostno preskrbljene s premozom in zato se vrši pomislji promet še nadalje v skrajnem obsegu. Železniška direkcija je zjutraj demantirala in-

formacije o popolni obnovitvi železniškega prometa, kar se je sanoi že pričakovalo. Zamude pri potniških vlakih so minimalne in odvisne zgolj od lokalnih razmer. Nasprotno so bile zamude ekspresnih in brzih vlakov tudi danes precejšnje. SOE iz Milana je beležil 9 ur zamude in istotok tudi brzovlak št. 4 iz Beograda, ki je namesto zjutraj prispel v Ljubljano šele popoldne. Tovorni promet se vrši sedaj v Sloveniji precej normalno, občutiti pa je znatno pomanjkanje vagonov.

Aprovizacija Ljubljane s kurjavo

Položaj v aprovizaciji Ljubljane s kurjavo je še vedno težaven. Dovolj drv je zadnje dni skoro prenehal, ker kmetije pretekli teden niso mogli zaradi snežnih metežev v hosto po drva. Tudi s premozom so še velike težave. Danes je prišlo nekaj vagonov premoza, ki so ga prejeli razni zavodi, uradi, podjetja in 1 vagon neka trvdka s premozom. Na Rakek je prispelo iz Postojne prvih 7 vagonov premoza za neko ljubljansko trvdko s premozom. Industrijska podjetja še vedno občutijo krizo v pomanjkanju premoza.

Mestni magistrat je odredil, da se brezplačno razdeli okoli 5000 kg rjavega premoza med ljubljanske revne družine. Premoz razdeljuje mestna planina po 50 in 100 kg. Akcije drugače vodi socijalni odsek magistrata. Do danes je planina razdelila približno 4000 kg. Premoz je planina prejela iz rudnika Peklenice pri Mur-skem Središču. Na potu je še 7 vagonov.

Matija Rode — petdesetletnik

Knjižničar največja javne knjižnice v Sloveniji, tih, a vzgledno ašlen političen in kulturno delavec, Matija Rode je danes izpolnil svoje 50. leto. V Domžalah rojen, je stopil v pisarno dr. Tavčarja in bil pozneje vrsto let novinar, delujoč v uredništvu »Slovenskega Naroda«. Pod psevdonimom »Blaža Pohlina« je izdal nekaj zbirki humora, končno pa postal uradni Mestne hranilnice v Ljubljani, kjer se je v marljivim in vestnim delovanjem povzpel do kontrolorskega mesta. Ko je Kulturno in gospodarsko društvo za šentjakovski okraj l. 1911. ustanovilo svojo javno knjižnico z 200 knjigami, je bil Rode kot večak prvi knjižničar. Na Vožarskem potu je posojal ljudem lepo vezane in skrbno izbrane knjige ter ugrabil le to, kako bi knjižnico povečal. Z teklelo vztrajnostjo je svoji čili tudi dosegel: knjižnica, ki se je zlasti razvila me dvojno, se je končno preselila v svoje prostore na Starem trgu, kjer ima danes zopet premalo prostora, saj šteje danes že nad 30.000 knjig. Ta največja slovenska javna knjižnica je nastala v prvi vrsti po zaslugi Rode. Vse njegove opevane prošnje za državno podporo so bile odobrne, češ, da »nema kredita«. Edino mestna občina ljubljanska, češkoslovaški konzulat in francoski institut ne pozabijo te knjižnice, ki imosota danes od 10 do 17 tisoč knjig vsak mesec in ima vpisanih 11 tisoč 700 oseb. Rodetova knjižnica je med javnimi knjižnicami najbolj popularna, kajti Rode jo popolnoma neprestano. Vse slovenske starejše, novejše in najnovejše knjige, vsa zanimiva nemška literatura do zadnjih dni, mnogo krasnih čeških, francoskih, srbo-hrvatskih, poljskih, ruskih, angleških in esperantskih knjig, zbornikov in novin ima Rodetova knjižnica, ki je danes odlični javni kulturni faktor v Ljubljani in dalini okoli.

Matija Rode zve lahkota s ponosom na uspeh svojega dela, ki donasa korist in užitek ogromni množici marljivih čitateljev in študentov. Zato: živeti še mnoga leta šil in zdrav!

Lovski uspehi v kranjskem srezu

Krani, 20. februarja. Naše okrajno gozdarsko nadzorništvo je zbralo prav zanimive podatke, koliko divjadi so postrelili kranjski lovci preteko leto v lovskih revirih kranjskega, škofješkega in tržaškega sodnega okraja. V skupnem je lan padlo pod streli lovskih pušk 64 jelenov 303 srne, 113 zamzov, 954 zajcev, 34 divjih ptičinov, 84 rodnih jerebice, 213 poljskih jerebice, 22 fazanov 156 prepelice, 51 slok, 41 divjih rac, nadalje 138 lisic, 262 jastrebov in kraguljev ter 922 vrnan. V celoti je bilo prijavljeno, da je bilo postreljenih 3241 komadov užitne in škodljive divjadi. Dočim v letu 1927, nekoliko nad 3000.

Te številke pričajo, da so bile kranjske lovske bratovščine in družbe zelo agilne in tudi s srečo obdarovane. Število je rekordno v letih po vojni. Vsekakor je to tu-

di viden rezultat večletnega pravilnega in racionalnega gospodarstva večine zakupnikov lovskih revirjev, zlasti v kranjski okolici.

Kaj pravilo posamezne številke? Število ustrejenih jelenov je zelo naraslo, največ zato, ker se je jelenjad zelo pomnožila in delala občutno škodo kmetom zlasti v loviščih v območju Storžiča. Nasprotno je odstrel sramdi nazadoval, ker si zakupniki prizadevajo, da to vrsto čim bolj razmnožijo. Kakor favljajo poročila iz roških lovišč, je letošnja zima povzročila veliko

Jubilej glavarja ugledne trboveljske družine

Mollova trgovina je ena najstarejših in najuglednejših v Trbovljah. Lansko leto je poteklo 80 let odkor jo je ustanovil oče sedanje gospe Mollove, Anton Divjak, ki je kot francoski vojaški bogunc zbežal iz Ljubljane v Zagorje in se potem stalno naselil v Trbovljah. Sedanji lastnik trgovine g. Josp

škodo, še občutnejša grozi s plazovi. Poljski lovski revirji zlasti na kranjskem in sorškem polju beležijo znaten napredek. Zablaz bo zapustila tudi tukaj letošnja zima strahotne posledice. Posamezni lovski zakupniki sicer storijo svojo dolžnost v pogledu krmiljenja, vendar posledice ne morejo preprečiti. Dogaaja se, da prihajajo jerebice in fazani k posameznim hišam in zobujejo skupno s kokošmi.

Prvič po vojni so ustrelili v kranjskem srezu večje število fazanov. Lanski odstrel zajcev je največji po vojni. Nasprotno je odstrel škodljive divjadi, kakor lisic in kun, upadel, tudi njih skupno število je v tukajšnjih revirjih v zadnjih letih nazadovalo. A letošnja zima imajo roparice svojo največjo sezono.

skim županom g. Gustavom Voduškom, druga z učiteljem Ant. Kuharjem, tretja pa vodi domačo trgovino, starejši sin Jože se je posvetil trgovini, sin Oskar je meščanskošolski učitelj in ugleden glasbenik.

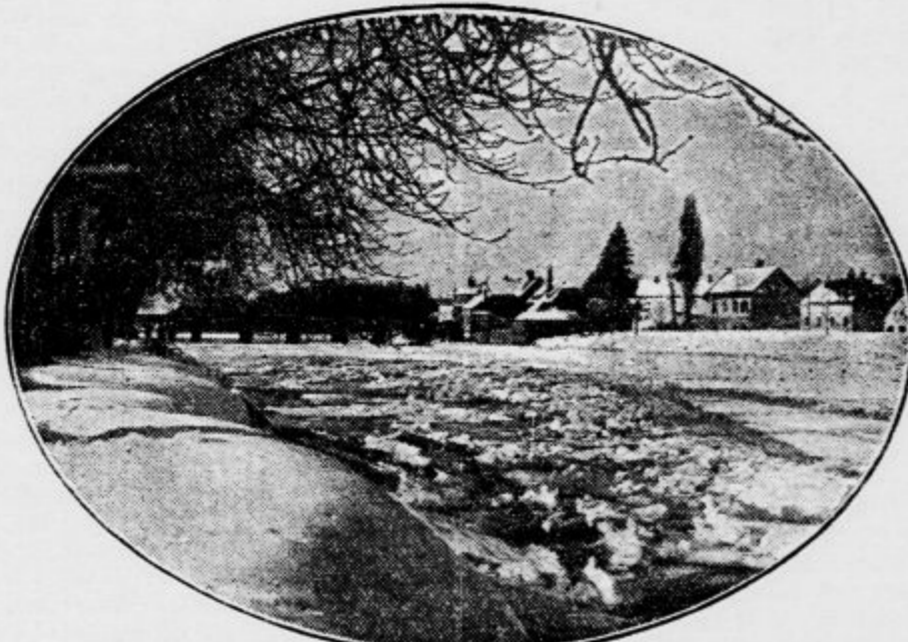
Gospod jubilat ima za seboj lepo, delapolno preteklost. Največ se je udelež-

Moll pa je te dni obhajal pri popolni duševni čistosti svoj 85. rojstni dan.

Gosp. Moll je prišel v Trbovlje kot učitelj in je služboval na takratni rudniški šoli na Vodi. Tu se je seznanil s hčerko Antona Divjaka in jo leta 1875. poročil. S svojo zvesto družico je preživel vsa dolga leta v naj srečnejšem zakonu. Ker Divjak ni imel moških potomcev, je prešla trgovina v roke gospoda Molla, ki je opustil učiteljevanje in se popolnoma posvetil trgovini. Z gospo Marijo sta odgojila pet otrok. Ena hčerka je poročena s šolskim ravnateljem v p. in dolgoletnim trbovelj-

stvoval na gospodarskem polju. Bil je sostanovnik »Posojilnice«, ki je najstarejši denarni zavod v Trbovljah in ki mu načeljuje že nad 25 let. Stal je vedno v narodnih in naprednih vrstah. Včeraj smo iz Trbovelj prejeli poročilo, da sta gospod in gospa Mollova nenadoma težko obolela. Iskreno se pridružujemo želji njunih mnogostevljenih znancev in prijateljev, da bi častitljivi jubilat z gospo soprogo zopet okreval in preživel v krogu svojih otrok in vnukov še srečno dobo jeseni življenja.

Zaledenela Mura pri Gornji Radgoni

ograža veliki leseni most, ki veže našo državo z Avstrijo. Most je v skrajno slabem stanju in ga ugnejejo ob južnejšem vremenu odnesti ledeni skladi. Splošno so vsi kraji ob Muri ogroženi, da jih ob nastopu juga dosežejo povodnji

Zagreb na dan justifikacije

Zagreb, 21. februarja. Ko se je pričela polagoma umikati mrzla februarska noč, da napoči dan, poln sonca, so se štiri duše ločile od sveta. Tri so se v zadnjem hipu skesale, četrta pa je ostala zakrnjena. To je bila duša Mije Vrbanca. Doslleden je ostal v svojem razbojništvu in to je posebno podčrtal, ko je dejal krvniku: »Daj mi vrv, da ti pokažem, kdo je mojster!« — S simuliranjem blaznosti in s to drznostjo v zadnjem hipu je usmeril pozornost zagrebške javnosti nase. Postal je predmet glavnega zanimanja in odinil je Pričja Malega v ozadje. Za žalostne junake dneva se je seveda najbolj zanimal ženski svet. Že ob pol 6. so dame in damice oblegale vrata sodne palače, ki so bila močno zastržena od policije in orožništva. Ob močni in strogi straži se je zelo breznačno, da bi ženske očji prišle na svoj račun. Ali glej, takoj

pri pričetku turobnega in groznega opravila so se pokazale na oknih sodnih prostorov »bubiceglavice. Posebne protekcije je bil tudi deležen telepat Tarhan-Bey. Ba je je smel biti vso noč v celicah pri obsojenih in zjutraj na dvorišču, ko je bilo vse končano, je važno dal na vse strani svoje izjave. Pripovedoval je, kako »ku razane« je bil Krmpotič, Vrbanca pa je imel za »kukavico«.

Ko so bobnarji odbornali, je pričela borba za tiskane razglasitve sodišča. To je bil vršič in trganje pred justično palačo! Pri tem so bile v ospredju zopet dame. Znale so kmalu vseh 37 razbojstev na pamet. Če bi bili dovolili nezemu spolu vhod na dvorišče, ne bi imeli čez dve uri kaj pejavati v prosekuro. Za spomin na »junake«, bi vsaka ženska odnesla nekaj domov in vsi vsilke najbrž ne bi ostale cele. Ko so se na ulicah pojavili kolporterji s posebnimi izdajami, so bili vsi snopi izvodov mahoma razprodani. Branjevke so imele

Gripa!

Od strokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi. Prave Panflavin pastile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

Danes! Novo! Danes!
Tiranova hči
Pretresljiva drama iz burnih dni Irske. Kot major francoskih kolonialnih čet
Viktor Mc. Laglen
Hči, ki se poroči po želji očeta, Irskopote. Elegantne konj-ke dirke, Špijon, malovrednež pod plemiškim imenom. Tiran naroda — tiran srca. Alžir. Maščevalec sestre.
Močna dramatično napeta vsebina, ki gane srce in zapuščaneizbrisen dojm.
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri
Tel. 2124. **Elitni Kino Matica.**

svoj dan. Slika okrog 10. ure je bila naslednja: Ob vsaki stojnici ali baraki prodajalka z listom v roki tor čita velikemu krogu poslušalcev. Marsikatera gospodinja je zamudila na trg in je morala dražje plačevati živila, ker je predolgo poslušala, kako »taš dečko« je bil ta in kako je škoda tega ali onega »gorskega ptičaa. Vsekakor pa je treba povdariti, da je bil tekem vsega dne tudi moški svet ves zapleten v po menke o justifikaciji. Skratka: Zagreb je imel svojo veliko, dolgo pričakovano, burno senzacijo.

„Življenje in svet“

- Pravkar je izšla 8. številka z naslednjo vsebino:
Ali bo mogoče izdelovati umetna bitja
Pogled v globine življenjslovia. (Prof. drč B. Némec-Ignotus)
Zimska noč v mesečini
Prilodolovec Miroslav Hirtz zaključuje svoj krasen popis čarobne, veličastne mesečne noči v naravi.
»Kri ni voda«
Zanimiv članek o krvnih skupinah in krvni preizkušnji kot dokazu očetovstva.
»Večernica — svet mladega življenja in podoba preteklosti naše Zemlje«
Inž. Ciril Pirce razpravlja o zanimivem pozlavlju iz astronomije, ali je na zvezdah organsko življenje.
»Postanek in svrha zooloških vrtov«
Človek opušta potrebo in pomen teh koristnih ustanov.
»Naša Ančka«
Zanimiva črtica znanega našega humoristika dr. V. Koruna.
»Spalni avtobus«
Članek prikazuje, kako si zna praktična Amerika napraviti življenje na potu udobno.
»Ujetnik pri afriških ljudožrcih«
Ujetnik-uradnik trgovskega skladišča v Kamerunu, popisuje svoje doživljanje v notranji Afriki.
»Kaj da pravi poškovavec«
(Nadaljevanje beležk o kranjskem tepežu.) Piše Fr. Z.
»V francoskem Oranu«
Kapetan dolge plovbe Rudolf Črnčič seznania z življenjem v cvetoči francoski koloniji v severni Afriki.
»Prirodno bogastvo Sibirije«
Zanimivi podatki o ogromnem prirodnem bogastvu in gospodarstvu v severni Sibiriji.
Številki je priložena lepa slika »Planine Uskovnice nad Bohinjem« po originalu Egonna Planiška.
»Življenje in svet« stane poltetno (zaključena knjiga) Din 40. mesečno Din 8. posamezna številka na samo Din 2.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

- LJUBLJANSKA DRAMA.**
Začetek ob 20. uri zvečer.
Petek, 22.: Volpone. Red A.
Sobota, 23.: Zaprtlo.
Nedelja, 24. ob 15.: Utopljenca. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven — Ob 20.: Vdova Rošlinska. Izven.
LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Petek, 22.: Beg iz saraja. Red C.
Sobota, 23.: Poljska kri. Opereta. Gostuje Ljubljanska Iličica. Izven.
Nedelja, 24. ob 15.: Faust. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven — Ob 20.: Poljska kri. Opereta. Gostuje z Iličic. Izven.
MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Nedelja, 24. ob 15.: Lumpacij — vagabund. Ljudska predstava po zelo znižanih cenah. — Ob 20.: Adieu Miml. Znižane cene. Kuponi.
Ponedeljek, 25.: Zaprtlo.
Torek, 26. ob 20.: Romeo in Julija. Premijera. Abonma A.

Sentjakovski gledališki oder.

V soboto, 23. februarja: »Svetnik«.
V nedeljo, 24. februarja: »Svetnik«.

»Beg iz saraja« v ljubljanski operi

V sredo zvečer so ljubitelji Mozartovega genija doživeli premijero opere »Beg iz saraja«, ki jo je mladi, takrat tik pred ženitvijo s Konstanco Weber stopiči Mozart komponiral po naročilu cesarja Jožefa II. za novo preimenovano prej dunajsko, sedaj dvorno in nacionalno gledališče. Tekst k operi »Beg iz saraja« je napisal Bretzner za berlinskega komponista Andréa. Stephanie mlajši ga je temeljito pomobil. Mozart predelal. Mozart je začel s komponiranjem 1. avgusta 1781 in koncem maja 1782 je bila opera gotova in da ni cesar uprizoritive zapovedal, bi razni intrigantje leto morda še za dolgo zavekali. »Belmonte in Konstanca« ali »Beg iz saraja« je doživel prvo uprizoritev 16. julija 1782 ter je imela opera kolosalen uspeh. Mozart je vse pevске partije, kot je bil to takrat običaj, napisal špoviteljno za glasovne sposobnosti njih pevcev, ki so opero prvič peli. In to so bili znameniti

pevci a prav posebno razvito pevsko tehniko in silnim glasovnim obsegom. Ako se »Beg iz saraja« le redko uprizarja, je krivo temu pomanjkanje pevcev, ki bi v polni meri zamogli obvladati vse pevске težave, ki jih je Mozart položil v svoje delo.
Sodeč iz te točke gledanja, je uprizoritev »Bega iz saraja« pri nas in z našim ravnikom razpoložljivim solističnim obojem s strani direktorja Poliča, ki je opero našdirjal, precejšnja smelost. In v resnici: v polni meri ni mogel izvršiti svoje pevске naloge nihče izmed solistov. Za Konstanco je treba tehnično prvostane koloraturke z izdatnim, zvočnim pevskim materialom, ki bi z lahkoto morala obvladati celo svojo težavno partijo. Partija Blonde je dokaj lahka in hvaležnejša, povprečni publiki tudi pevski razumljivejša, no, zahteva navzlic temu izvrstno izvežbane tudi kolorature moči. Osminov bas mora imeti fundamentalne gizke note ter zelo občiren diapazon. Poleg tega pa mora biti Osmín še živahen, naraven komik. Belmonte mora biti koloraturen tenor velikega formata in mora znati svojo partijo od prve do zadnje note. Pedrillo se tudi ne prilaga tenorjem, ki ne razpolagajo z močno nizko in sredajo lego ter gibkim glasom. Naši pevci: Popovičeva, Ribčičeva, Rumpelj, Banovec in Kovač so pokazali le en del opisanih lastnosti in spretnosti, vendar jim je treba priznati, da so se trudili za vso moč ter storili vse, kar se je dalo pač

od njih zahtevati. V podrobnosti se ne želimo spuščati. Ga. Ribčičeva in g. Rumpelj sta imela najlepše uspehe ter sta doživela oplaz na sceni. Ga. Ribčičeva pa še specijalen, ostentativen aplavz pred zastorom. Govorna partija Selim paše je bila v rokah gosp. Drenovca, ki je svojo stvar izvrstno pogodil. V zadnji sliki je sodeloval tudi balet kot dekoracija, vendar bi bilo morda bolje, ako bi njegovo gibanje izostalo, ker je odvračalo pozornost od lepega dueta.
Inscenacija je bila vzorna, silno gosp. Jakca naravnost prekrasne; nisem z lepa videl tako umetniško dovršene kuliserije.
Brez vsakega pridržka gre najvišja pohvala skrbno, minuciozno izdelanemu orkestru, kateremu je dirigent gosp. Polič s svojo spretno taktirko vtisnil pečat visoke umetniške kvalitete.
Predstava je bila razmeroma šibko obiskana, no, publika dovolj živahna in ne skopa z odobravanji.
O Lahovi knjigi »V borbi za Jugoslavijo«. ki je izšla med lanskimi publikacijami »Vodnikov družbec«, poroča v »Srp. književnem glasniku« z dne 16. t. m. B. K. (Božidar Kovačević?): »Popularno, ali sa naučnom sintezom, in lepoji čisto slovenščini, koja je sve razumljiva svakom Srbinu ili Hrvatcu. G. Lah je živo i tačno, bez suvoparnosti, očrtao budjenje svesti u narodnom jedinstvu južnih Slovena... Sve je to dobro dovede-

no u vezu i od knjige stvorena čvrsta celina. Kad se uz to ima na umu lep stil, ukusna oprema knjige, koja je na svakoj strani ilustrirana najmanje jednom slikom ili karikaturov (medju kojima su mnoge do sad nevidjene i vrlo zanimljive), onda se može bez preterivanja reći, da je g. Lahova knjiga u nas jedno od najboljih dela ove vrste.«
Dvasetletnica »Venec«. Priljubljeni srbski omladinski časopis, ki ga urejuje že dolga leta odlični prijatelj slovenske kulture g. Jeremije Zivanovič, je proslavil svojo dvajsetletnico z lepo in po materijalu zelo obilno jubilejno številko za december in februar. Tu so izšli med drugim prispevki nekaterih najodličnejših srbskih pesnikov in pripovednikov. »Venec« bi zaslužil, da bi ga poznala in čislala tudi slovenska srednješolska omladina, ki bi tako najljubše spoznavala svoje srbske tovariše in srbsko literarno kulturo.
Koncert Jaroslava Koeijana v Ljubljani je napovedan na ponedeljek, dne 4. marca v Unionu.
Nova Langerjeva komedija »Izprebrniti Ferdysé Pistoryjac« je imela minule dni v Pragi premijero, ki je vzbudila veliko zanimanje. Avtor »Periferijec« in »Kamele« skozi uho šivank je ustvaril z »Izprebrnitvijco« novo hvaležno komedijo, ki sigurno ne bo ostala omejena zgolj na češka gledališča, marveč bo šla po svetu. Po sodbi praške kritike, so v nji vse komediografske vrline.

Domače vesti

Včeraj smo najbednejši deci delili prvo nujno pomoč

Zalostni prizori v barakah na Kodeljevem — Deca je brez obleke, brez toplote, brez hrane... — Naša zbirka lepo napreduje ter je včeraj dosegla vsoto 27.540 Din v denarju

Ljubljana, 21. februaria
Dvakrat da, kdor hitro da! Na ta prevogor smo mislili, ko smo se odločili, da že danes začnemo z razdeljevanjem obleke in obutve, ki smo jo prejeli za bedno deco. Zima je zopet začela huje pritiskati in zato je treba takojšnje pomoči. Prva naša pot je bila tja med barakarje na Kodeljevem ter med barakarje za šolskim zidom na Prulah, kjer je beda koncentrirana in kjer na lica mesta težko ugotoviš, kdo je med potrebnimi najpotrebnejši. Mislili smo, da bo za prvi hip zadostovalo, ako razdelimo prejšnje obleke, a smo se takoj pri barakarjih samih prepričali, da deca niso potrebna le odeje, marveč tudi nujne hrane.

Po informacijah, ki smo jih dobili od barakarjev samih, nam je bilo mogoče izbrati najpotrebnejše in podpore tudi najvrednejše, tako da ni bilo čuti nobenega mramranja ali celo protesta s strani onih, ki se niso prišli prvi dan na vrsto.

Dopolodne so obdarovanci prejeli otroške obleke, tudi nekaj toplega perila za starše, po večini pa blago za perilo in oblekice, nogavice, kapice, ruti in druge toplo stvari, da bodo lahko za silo in delno obdelki čez 25 otrok razne starosti. Popoldne so pa vse te družine, poleg njih pa še več drugih, dobili 50 kg moke, 50 kg sladkorja, 25 kg masti, 25 kg žitne kave in 20 kg makar. Najbednejši dve družini s peto otrokom so sprejele po 10 kg moke, 10 kg sladkorja, 3 kg masti, 4 kg makar in 2 kg žitne kave, kar bo zadostovalo za nekaj časa, ker ti reveži v resnici tudi sami z vsjo poštvalnostjo skrbijo za hrano svoje dece in si sami pritrjavajo od ust, da deca preveč ne gladije.

Razdelitev so nadzorovali funkcionarni direktorje »Jutra« osebno. Utisi s tega prvga pota med največje med revnimi so bili najklobokejši.

Prj razdeljevanju smo opazili, da je najbolj potrebna trikotaza za otroke, ker so skoraj vsi brez toplega perila. Prosimo torej naše dobrosrčne trgovce, ki imajo gotovo v svojih zalozah dosti tega blaga, ki ga brez večjih žrtev pogrešajo, da naroče pregledati svoja skladišča in se spomnijo zimskih otrok. Isto velja tudi za pletenine, zlasti pa za čevlječke, saj je večina otrok obutih le v slabe copate.

Vsem boljše situiranim in vsem prija-

teljem otrok pa svetujemo, naj sami obiščejo barake in si jih ogledajo tudi od znotraj. Omenjamo samo, da se opoldne v koloniji na Kodeljevem, kjer je čez 25 kolibic, ni kadilo skoraj iz nobenega dimnika. Ker so se prometne razmere zboljšale, pričakujemo tudi odziva naših trgovcev z lesom in kurivom sloh.

Sicer pa — potrebno je vse, prav vse in najmanjši dar je velika pomoč obupaniam siromakom. Nikdo naj ne misli, da pomoč ni več potrebna, ker popušča mraz. Še vsak dan je huje, ker je deca že do skrajnosti izčrpana, slabotna in bolna. Pomoč še davno ni prepozna, pač je pa vsak dan bolj nujna.

ZBIRKA ZA REVNO DECO

Tekom današnjega dne nam je poslala znana ljubljanska konfekcijska tvrdka iGričar in Melač 2 lepi deški obleki. Tudi novi dobrotniki za direktno pomoč so se javili. Gospa Ravtarjeva, trgovka z delikatessami na Starrem trgu, je sprejela enega od nas priporočenege reveža za celodnevno hrano, drugega pa g. Vaciav Valašek. Da sprejme eno dete, dokler se ne obrne na boljše, se je danes oglasil čevljarji mojster, g. Josip Ambrož iz Zagradca pri Stični. Novi zgradili, koliko sočutja in usmiljenja je med našimi ljudmi.

Star upokojenec	20.—
g. Jernej Stele	120.—
g. Al. Tykač, gen. rav.	200.—
Ljub. Kred. banke	
pt. Gradb. podjetje inž. Jos. Dedek	300.—
pt. Pivovarna Union	1500.—
g. Ign. Florjančič, ravnatelj pivovarne Union	100.—
g. Viljem Nemež, ravnatelj pivovarne Union	100.—
pt. Alko, veltrogovina žganja	300.—
g. prof. Jan Šlajs	50.—
Neimenovan	200.—
gg. Krista in Joško Novak, mesto nageljčkov na grob pokojni ge. Ogorelec	50.—
E. L. G.	100.—
	3040.—
z včeraj izkazanimi 24.500.— skupaj 27.540.— Din.	

Mraz zopet pritiska. Beda siromakne deca je nepopisna. Dobrotniki sledite plemenitim vzgledom darovalcev!
Direkcija »Jutra«.

* Sprejem v naše državljanstvo. V državljanstvo naše kraljevine sta sprejeta občinski tajnik Alojzij Plantaj v Kranjski gori in učiteljica Marija Vidmalerjeva na Bledu.

* Rezervni oficirji, člani ljubljanskega pododbora UROIR se obveščajo, da poziva na zbor pododbora in volitev nove uprave, ki je izšel v dnevnem časopisu in ki so ga podpisali gg. dr. B. Kurbus, S. Velkovič, J. Štukelj in A. Kos, ni smatrati kot poziv podpisane pododbora, ker ni sklican po obstoječem upravnem ali nadzornem odboru niti v smislu društvenih pravil oziroma društvenega zakona. Poziv je torej izšel pred pravilom in sklepom naših občinskih zborov. — Uprava ljubljanskega pododbora UROIR.

* Izpravevalna komisija za strokovni izpit zdravnikov. V komisijo za opravljanje državnega strokovnega izpita za zdravnike, ki bo zasedala v Zagrebu in pod katere pristojnost spadajo tudi zdravniki iz ljubljanske in mariborske oblasti, so od ministra za narodno zdravje odredeni: za predsednika dr. Vladimir Katičič za člane: dr. Berislav Borčić, dr. Ljudevit Jurak, dr. Emil Prašek in dr. Andrej Štampar, za člana-naměstnika pa dr. Julij Rogina in dr. Vladimir Cepulic.

* Predavanje o naši kraljevini v Londonu. Znan prijatelj Jugoslavije g. Seton Watson je te dni predaval v Londonu o Jugoslaviji. Govoril je o lepoti naših krajev o naši narodni pesmi in umetnosti. Predavanje je bilo izpopolnjeno z recitacijo »Smrti mafke Jugovica« ter s pevanjem Jugoslovenskih narodnih pesmi.

* Pomoč Rdečega križa. Glavni odbor Rdečega križa je iz naknadnega kredita ministrstva za socialna politika v znesku 1.000.000 Din nujno nakazal podporo naslednjim oblastnim odborom Rdečega križa: cetinskemu in mostarskemu po 140.000 Din, zagrebškemu (zlasti za primorsko-krajsko oblast) 100.000 Din, splitskemu in vzhodnemu po 100.000, sarajevskemu 80.000, pristisškemu in beograjskemu po 50.000 bitoljskemu 30.000, ljubljanskemu 25.000, niškemu 50.000, novosadskemu 25.000, osljeskemu 30.000, skopljskemu 50.000, glavnu odboru podlaska za šolske kuhinje 30.000 Din.

* Darovi za gladojoče. Velikemu županu ljubljanske oblasti so poslali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladojoče rodbine svoje prispevke: dr. Aleš Ušeničnik, univ. profesor, 300 Din; Avgust Jenko, pekarna Ljubljana, 1000 Din; dr. Janko Breč odvetnik v Ljubljani 200 Din; Tonca in Franjo Hmelak Raček, 2000 Din; Karel Čeč, ravnatelj Jugoslov. iskarnice, Ljubljana 500 Din; Rudolf Willmann, Ljubljana, 150 Din; dr. Franc Ušeničnik, univ. profesor, Ljubljana 300 Din, Kranjska Industrijska družba, Jesenice, 6000 Din, Kolinska tovarna, Ljubljana 500 Din, Ivan Bratuz, Mijeronica Demšar, Filip Bačnar, lastniki

svečarne J. Kopač & Co, Ljubljana 500 Din Zveza slovenskih voljakov iz svetovne volne 500 Din; dr. Mihael Opeka, stolni kanonik, Ljubljana, 250 Din; dr. Vinko Gregorič primirij, Ljubljana, 300 Din; dr. Iv. Tavčar, odvetnik, Ljubljana, 300 Din; neimenovan 10.000 Din; neimenovan 1000 Din; Zdruzene papirnice Vevče, Gorizane in Medvođe, d. d. v Ljubljani, 2000 Din; doslej skupaj 29.650 Din.

* Pogreb majorja Kosa. Kakor nam javljajo iz Sarajeva, se je pogreb našega rola avtaričnega majorja Alfreda Kosa vršil preteklo nedeljo z vsemi vojaškimi častmi. Razen velikega števila civilnega prebivalstva je pokojnika spremljal njegov zadnji pot v oficirski zbor sarajevske garnizije, generaliteta, s komandantom armije generalom Smiljančević na čelu, odbor Aerokluba ter oficirji, podoficirji in voljaki 3 avtaričnega polka. Pri prenosu krste iz mrtvašnice na mrtvaški voz so voljaki-Slovinci zapeli slovensko žalostnico, nakar je pogrebni sprevod krenil na katoliško pokopališče v Koševi. Ob odprtem grobu so se od pokojnika poslovili avtarični major Klaič v imenu avtaričnih oficirjev in tovarišev, generalštabni polkovnik Kučavčič kot bivši klanjski starešina pokojnikov, Lahka mu zemlja!

* Smrtna kosa. Umrli so: višji sodni oficirjal v pokolu g. Ciril Kumar, pokopan bo v soboto ob 16. na Viču, v St. Vldu nad Ljubljano gospa Marijana Slapničar, pogreb v soboto ob 9. V Ljubljani gospa Fani Demšar, pogreb v soboto ob 15. na pokopališče Sv. Križa. V ljubljanski bolnici je umrla ga. Josipina Zupančič. Pogreb bo v soboto ob 17. iz mrtvašnice dež bolnice na pokopališče na Viču. — Pokojnim blag spomin rodbinam iskreno sožalje!

Na splošno željo:
Beli stadion
Velefilm o lanski zimski olimpijadi v St. Moritzu.
Predstave v Kiru Ideal
Ob 4. pol 6., pol 8. in 9. uri.
Zveza kulturnih društev.

* »Slovenski Narod« v Hrastniku. Počenši s 1. marcem bo prihajal »Slovenski Narod« z 1. prvim popoldanskim vlačom v Hrastnik. Naročniki okrog postale, steklarne in kemične tovarne ga bodo prejeli v trafiki na postaji, naročniki srednjega dela Hrastnika v Narodnem domu, naročniki okrog rudnika pa v trgovini Bauerhelm »Slovenski Narod« je najcenejši dnevnik Jugoslavije, mesečna naročnina znaša 12 Din. Nova naročila sprejema g. Avgust Dolinšek, gostilničar in posestnik, Pod skalo v Hrastniku.

* Nova javna lekarna v Hrastniku. Mag. pharm. Josip Warty, asistent lekarnice »Pri znanorcu« v Mariboru, je vložil prošnjo za podelitev lekarniške koncesije zaradi otvoritve nove javne lekarnice v Hrastniku. Eventualne ugovore je vložiti v štirih tednih pri okrajnem glavarstvu v Laškem.

* Zanimanje naših rojakov v Ameriki za Glasbeno Matico v Ljubljani. Prijatelj našega lista nam poroča: Včeraj sem prejel od nekoga prijatelja iz Chicaga pismo, kjer ves navdušen pripoveduje o koncertu čeških učiteljev. Piše, da jih je pozdravil v imenu Slovincem in omenil pri tem našo Glasbeno Matico. Rekli so, da jo dobro poznajo. Nadalje poroča: »Nekaj bomo začeli, kako bi mogla priti Glasbena Matica do tega, da bi prišla sem. Prvi korak smo že naredili. Ameriški javnost seznanja z Glasbeno Matico g. Zvonko Novak, ki želi v svojem članku Jugoslavia and the World's fair v »The Chronicle of Chicago« poset Matici v Ameriko. Lepa prilika bi se mudila l. 1933, ob priliki svetovne razstave. Ta vest je tem bolj vesela, ker prihaja iz vrst delavstva naših ameriških rojakov, ki spoštujemo globoko naš glasbeni zavod ter si žele prelepe slovenske pesmi, za katero jih je navdušila ga. Lovsetova ob priliki pevске turnee po Ameriki.

* Sokolsko gledališče v Radovljici ponovi prihodnjo nedeljo dne 24. t. m. točno ob pol 4. popoldne kmečko komedijo »Svetopisemski svet«, ki je morala zadnji radi boleznim odpasti Občinstvo opozarjamo, da se igra na vsak način izvede, čeprav ne bi bilo ob določeni uri električnega toka, ker se bo v tem slučaju preskrbela druga razsvetljava. Upati pa je, da dobimo tok. Ta igra se to pot prizrži zadnjikrat. Sokolska mladina tudi v spremstvu staršev nima vstopa.

* Razstreljevanje ledn na Dunavu. Naše ministristvo za zunanje zadeve je našemu delegatu pri mednarodni Donavski komisiji brzojavno naročilo, naj v sporazumu z rumunskimi oblastmi izposluje da se led pri Zeleznih vratih razstrelji in na ta način omogoči odtok vode skozi slovensko ožino.

* Objedele obleke barva v različnih barvah in plisir tovarna Jos. Reich.

* Vestil iz Koroške. V Zahomcu so imeli shod, na katerem je g. Poljanec razpravljal o državnem in deželnem gospodarstvu. Udeležba je bila dobra. Enako ugodno sta potekli zborovanji na Brdu in Melvičah. V slednjem kraju je govoril tudi soc. demokrat Osvak Klančnik, ki bo naslednik pokomega Simma Gaglja. Gaglj se je pred kratkim ponesrečil in umrl. Pokojnik je bil rojen v slovenski hiši pa nemško vzgojen. Pri razpravi o avtonomiji je izvaljal, da ni prav, ako se imenuje Koroške Slovincem manjšino, ker se jih hoče s tem javnosti predstavljati kot manj vredne, marveč Slovincem pa se čutijo z Nemci enako vredne. — V Greblju je umrl bivši slovenski deželnozbornski poslanec, posestnik Florjan Elmersdorfer, ki je bil izvoljen v tretji volilni skupini. V deželnem zboru se je zanimal predvsem za gospodarska vprašanja. — Podpiranih nezaposlenih je na Koroškem okoli 12.000.

Iz Ljubliane

— Predavanje o socialnem zavarovanju. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prireditelj v nedeljo dne 24. t. m. ob 10. uri predavanje o higijeni in socialnem zavarovanju v dvorani OUZI na Miklošičevi cesti št. 20. Predavanje bodo pojasnjevale sklopične in filmske slike. Vabimo vse zavarovance in njih delodajalce ter ostalo javnost, da se tega zanimivega predavanja, ki nas bo seznanilo z nalogami socialnega zavarovanja in s pomembno ljudskega zdravja, v čimvečjem številu udeležijo. Predavanje je vstopnine prosto.

— Ruska Matica. V soboto dne 9. marca t. l. se bo ob 18. uri vršil v prostorih ruske akademske menze (St. Peterska voljašnica) redni občni zbor Ruske Maticice s temle dnevnim redom: odborovo, blagajnikovo in nadzornikovo poročilo ter sklepanje o podelitvi odboru absolutorija, načrti za delovanje v l. 1929., volitve funkcionarjev in slučajnosti. Ako bi bil prvi zbor nesklepčen, se bo vršil drugi eno uro pozneje, in sicer ob 19. uri.

— Tretja repriza burke »Svetnik« na Šentjakobskem odru. V soboto, 23. in nedeljo 24. t. m. ponavlja Šentjakobski oder vefežabavno burko »Svetnik«, ki je dosegla jako lep uspeh. Posetniki se že dolgo niso tako nasmajali, kakor pri tej igri. Vstopnice bodo od petiča dalje v predprodaji v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu in v nedeljo popoldne izjemoma in Šentjakobski knjižnici. Občinstvo prosimo da si preskrbi vstopnice že v predprodaji. Dvorana bo dobro zakurjena.

— Beli stadion. Na vsesplošno zahtevo in prošnje občinstva si je pridobila ZKD repzilo velikega sportnega filma »Beli stadion«, ki nam v nedosegljivih krasnih slikah predočule lansko olimpijado v St. Moritzu, kjer so tekmovali skoroda vsi narodi sveta v vseh panogah zimskega sporta. Ker je interes prebivalstva za ta film izredno velik si je izposlila ZKD prostore kina Ideal za ves današnji dan ter bo predvajala ta film pri običajnih predstavah ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. Na ta način je dana možnost vsem sportnikom in celokupnemu prebivalstvu Ljubljane ogled tega izredno zanimivega in neobičajno krasnega filma. Cene zmerne od 2 do 8 Din za sedež.

— Državna knjižnica je z današnjim dnem zopet odprta.
— Pevkam in pevcom Glasbene Maticice, Ljublj. Zvona in Stavca! Danes zvečer ob osmih skupna vaja v pevski dvorani Glasbene Maticice! Pridimo vsi in točno!
— »Danes bomo tičeli« Zaradi zaposlenosti dramskih članov v opereti odpade v dramji za soboto zvečer napovedana veseloligra »Danes bomo tičeli«. Drama ostane v soboto zvečer zaprta.
— Koncert Zikovega kvarteta, ki je bil določen za ponedeljek, 25. t. m. se ne vrši. Ker je vsled pomaukanja kariva v Celju koncert onemogočen, so morali Zikovec

turnejo odložiti na poznejši čas. Kdaj se koncert vrši, bo pravočasno javljeno v dnevnikih.

— Mikarsko društvo za Ljubljansko okolico je na svoji seji, dne 17. t. m. sklenilo, zaradi izredno slabe letine in dragega krmila povišati ceno mleku od 3 Din na 3.50 Din. Društvo pričakuje, da bodo ta minimalni povišek konzumenti in producenti vzeli lojalno na znanje in se ga držali, upoštevajoč, da bomo takol ko brde ugodneši čas (zeleni krmal), cene primeroniznižali. Povišek velja od 1. marca dalje. Obnem društvo tem potom javno naproša mestni magistrat, oziroma tržno nadzorstvo, da zopet prične redno tehtati mleko pri dovozu in v mlekarinah.

— Sokolska župa Ljubljana. Redna glavna skupščina se vrši v nedeljo dne 24. t. m. ob 9.30 na Taboru. Eno uro poprej se vrši zbor društvenih načelnikov, opozarjamo vse župne edimice, da je udeležba strogo obvezna. Zdravo! Župno starestinstvo.

— Pevski odtok »Grafikac« v Ljubljani se iskreno zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k lepo uspelemu zabavnemu večeru v Kazini, tako uredništvom ljubljanskih dnevnikov kakor tudi ravnateljstvom Jugoslovsanske. Delniške in učiteljske tiskarne za prijazno naklonjenost ter vsem cenjenim obiskovalcem naše vsakoletne prireditve. — Odbor.

— Odbor Zveze ruskih akademikov v Ljubljani se prisrčno zahvaljuje predsednici častnega damskega komiteja dvornici dami gospe dr. Franji Tavčarjevi častnemu damskemu komiteju in vsem onim, ki so s svojo udeležbo in sodelovanjem pripomogli k uspehu Tatlianega večera.

— Društvo železnihških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani obveščja vse upokojence, da daje poljanila o vseh zadevah samo onim upokojencem, ki so člani društva in imajo poravnano članarino.

— Pevsko društvo »Stavec«, Sestanek celokupnega zbora bo danes zvečer točno ob 7. namesto ob 8. ker bo ob 8. v Glasbeni Matici župna vaja za mešan zbor.

— Pričetek pouka v ljubljanskih mestnih šolah. Za ljubljanske mestne šole se je posrečilo dobiti potrebni premog in ga dobe II. deška osnovna šola, IV. deška osnovna šola, I. dekleška osnovna šola in dekleška osnovna šola na liceu Na teh šolah se torej prične reden pouk zopet v soboto 23. t. m. Istotako se prične s tem dnem pouk tudi v meščanskih šolah, ki so nastanjene v istih poslopijih.

— Lep uspeh je dosegla učenka V. razreda II. državne realne gimnazije v Ljubljani Pides Nowy. Ministristvo osvete je nagradilo njeno nalogo »Mir« z drugo nagrado v znesku 300 Din. Ministristvo je lani razpisalo nagrade za 3 najboljše naloge z omenjeno temo. Vsak državni srednješolski zavod je poslal po 3 naloge. In izmed teh je ministristvo nagradilo 3 najboljše. Uspeh gđc. Nowyvele je sprito velikega števila udeležencev zelo lep. Čestitamo!

— Društvo »Soča« je darovalo mesto venca na grob člana in bivšega odbornika pokojnega Antona Prečka, policijskega kontr. nadzornika 100 Din Meddruštvenemu odboru za pomoč primorskim emigrantom.

— V novi mestni hiši na Ahacelvi cesti 10 se takoj odda ogelni lokal. Tozadnje informacije daje mestni gospodarski urad.

— Na ulici onemogel. Predsnočnjim okrog 21 so pasanti na Maribornem trgu nenadoma opazili kako omahuje kraj trga neznan starejši clovek, ki se je hip nato zgrudil na tla ter obležal skoro nezavesten. Stražnik je takoj priskočil ter ga skušal dvigniti na noge. Ker pa mu to ni uspelo, so obvestili pasanti rešilno postajo, ki je spravila 64 letnega brezposelnega Janeza Zlebnika pristojnega v Medvođe v splošno bolnico. Zlebnik je onemogel od gladu in popolne zapuščenosti.

— Ukradeno kolo. Lastniku posredovalnega urada g. Hinka Privšku je v sredo med 19. in 22. uro neznan kolesarski tat odjedal izpred njegove pisarne na Dunajski cesti št. 7 zaklenjeno kolo znamenje Peugeot skoraj novo, ravne balance, črno emailirano in z električnim dinamom. Vredno je bilo 1500 Din. Pred nakupom svarimo! Kdor izsledit druznega tatu, ali pa najde kolo, dobi primerno nagrado.

— Ukradena in naljena sukna. Trgovski sluga Ivan P. stanujoč v Vodmatu št. 292 se je podal predsnočnjim okrog 21. v Pečarijevo gostilno, kjer je pričel z družimi gosti igrati karte. Svojo suktnjo je

P r a k t i č n o n a d a l j n o v e ž b o
za poklic po dovršeni učni dobi daje reflektantnjam iz mesta in dežele modni stelje

M. Š A R C, Miklošičeva cesta
Pričetek 1. marca 2830-a

Ivan Bizovičar
trgovsko vrtnarstvo
Ljubljana, Kolezijska ul. 16
Priporoča svoje bogato opremljeno vrtnarstvo kakor tudi okusno izdelane vence šonke in trakove za razpolago ima tudi spomladinsadike najzlahnejših cvetlic in vsakovrstne zelenjave.
Nasaditev vrtov in balkonov, zaposlanje dekoracijskih drevev za plese in dr.
Naročila iz dežele se izvršuje točno in solidno.
Letošnja specialiteta sadike »Chahaud nazelčki«.

Ker moramo film odstopiti zagrebškem kino-gledališču
SAMO SE DANES
„LE BIJOU DE PARIS“
(družba Pariza)
V glavni vlogi LILY DAMITA
Krasni naravni posnetki iz Pariza.
Ob 4., 4/7., 4/8., 9. Kino »DVOR«
Telefon 2730.

slekel in jo položil tik sebe na stol. Čež kako uro so gostje prenehali z igro. Istotako pa je P. opazil, da je izknila s stola njegova suktnja. Ker je nekdo namignil, da je malo prej opozal, kdo je suktnjo odnesel se je P. takoj potrudil do najbližjega stražnika, s katerim sta odšla v neko stanovanje na Selu in res našla tamkaj suktnjo skrito v kuhinji. Za »saljivca« bo imela zadeva seveda prav neprijetne posledice.

— Čevljarska zadruga v Ljubljani naznanja članom, da bo Zveza obrtnih zdruz, Beethovnova 10, 23 t. m. popoldne ob pol 2. do 7. ure na željo izpolnjevala pole za davčno napoved. Vsi člani naj prinesejo s seboj novo davčno prijavo in davčne listine za preteklo leto ter že doma izračunajo režijske stroške, ki so jih imeli v preteklem letu. Načelstvo. 360

— Ortopedski zavod v Mladki, Ljubljana posluje vsak delavnik od 3. do pol 6.

— Ljubljanski Sokol objavlja svojemu telovadnemu članstvu, da se bo zopetni pričetek redne telovadbe vseh oddelkov pravočasno objavil v časopisu. 368

— Dar za slepe. Josip Novak, podpolkovnik v p. daruje namesto cvetja na grob pokojne gospe Marije Ogorečeve 150 Din za slepe. 371

CLOVEK MOŠKE LEPOTE
Vladimir Gajdarov
pride v Ljubljano v njegovem najnovšem vefilmu
Ugrabljenka iz Maroka
Kino »DVOR« Kino DVOR.

Iz Maribora

— Iz mariborske gledališke pisarne. Gledališču se je posrečilo zopet dobiti premog ter se bosta vršili prvi dve predstavi v nedeljo 24. t. m. in to popoldne nad vse vesela burka s petlem in godbo »Lumpaci vazabund« kot ljudska predstava po zelo nizkih cenah, zvečer pa pri ljubljana razposilena zabavna opereta »Adieu Mimi«.

— Premijera divne Shakespearieve ljubzenske drame »Romeo in Julija« se bo vršila v terek, 26. t. m. v režiji g. Pregarca. Nastopil bo ves ansambel, naslovnih vlogi pa bosta kreirala gđc. Kraljeva in g. Rakuša.

— Obiščevalci na poti skozi Maribor. Včeraj popoldne so se pripeljali iz Beograda pevci-člani akademskega društva Obličje in se z istim vlakom odpeljali naprej na Češkoslovaško, kjer priredje pevsko turnejo. Akademike spremlja tudi generalni tajnik JČ lig univerzitetni docent dr. Branko Miletič, ki bo stopil ob tej priliki tudi v stike z ČJ ligami glede letošnjega kongresa Česloslovakov in Jugoslovcov, organiziranih v ligah, ki se vrši letos v naši državi v Splitu.

— Za dobrodelno akcijo mestne občine v podporo revnim Mariborčanom so poklonili in uredništvu »Večernikac« podžupan dr. Lipold 100 Din, mariborski skavti v počastitev spomina pokojnega Dimitria Lavrenčica 100 Din, prof. Gustav Šilih 40 Din, skupaj 180 Din. Naravnost mestnemu magistratu so dobrotniki izročili doslej 10.520 Din in precej življenjskih potrebščin.

— Mraz... Predverajšnjim je železnčar Ivan Mahorič iz Pekaer tako nevarno ozebel v glavo, da je moral v bolnico. V Mariboru je bilo včeraj —15 mraz. Sicer pa je še nekaj dni popolnoma jasno vreme, tako da opoldne na prisolnih straneh vse teče, podvečer pa so vse ceste ledene. Bližajočo se pomlad pa oznanjajo ptice, ki že zvrlope v parkih in okolicah in metaljiček belini, ki ga je vjel trgovec Josip Sulič v svoji sobi na Aleksandrovi cesti.

— Mariborski Sokoli so nabrali za gladojoče brate in sestre v Bosni in Hercegovini 2400 Din in nekaj obleke ter poslali zbirko starestinstvu mostarske sokolske župe.

— Redne avtobusne voze. Mestna občina je s svojimi ljudmi z naboli zameđenih cest odklaidla sneg, tako da je moglo mestno avtobusno podjetje včeraj že obnoviti normalne zveze na vseh prozrah od Maribora do Cella in obratno. Prav tako so začeli voziti avtobusi do Selnice ob Dravi. Edina proga, ki je še nesposobna za vožnjo, je cesta v Gornji Duplek.

— Veselo talanje na ribniku. Olepševalno društvo je odstranilo na novo zapadli sneg v mestnem parku in na drsalšču je pričelo zopet veselo rajanje mladine, ki ima zlasti ta teden dovolj časa za sport ker nima šole.

— Tudi na koroškem kolodvoru je začela razdeljevati železničarjem nabavljana zadruga brezplačen čaj službočim železničarjem. Dele ga trikrat dnevno po 150 porcij. Pripravljalo ga pa iz lubeznivosti ge. Mohorkova, Vidčeva, Kranjčeva in Goršičeva.
— Štiri dni javne kuhinje čaja. Javna okrepčevalnica na Glavnem trgu je razdelila v terek 2520 komadov kruha in 3050 skodelic vročega čaja najpotrebnejšim somoščanom. Včeraj je bilo razdeljenih približno isto število porcij, okrepčevalnica v Kerkovi ulici pa je razdelila včeraj okoli 500 porcij. V Mariboru je tedaj celo več reflektantov za brezplačni čaj in kruh, kakor v Ljubljani. Ker se oglašit okrepčevalnici večkrat tudi kak revček, ki prosa za več porcij čaja in kruha, češ, da ima doma bolge svoje, pošljejo na dom pre-

Gospodarstvo

Občni zbor celjskega Gremija trgovcev

V torku zvečer se je vršil v mali dvorani Narodnega doma v Celju redni letni občni zbor celjskega Gremija trgovcev...

Gremij bilje spoznanju z mestno občino in z ostalimi prazdelimi krogi nepopustljiv boj za zopetno ustanovitev carinarne v Celju...

Celjski Gremij trgovcev šteje 282 članov, od teh 106 protokoliranih in 177 neprotokoliranih...

Nato sta bila odobrena računski zaključek za preteklo leto in proračun za poslovno leto 1929...

Zastoj v pošilkah žita in moka iz Volvodine v Slovenijo. Zaradi prometnih težav so pošilke žita in moka, namenjene za Slovenijo...

Ustanovitev borze v Skopju. Na podlagi odobrenja trgovskega ministrstva glede ustanovitve borze se je pred kratkim vršil v Skopju sestanek ustanoviteljev...

Občni zbori. Redni občni zbor »Tekstilner« tovarne sukna d. d. v Kočevju, se bo vršil 6. marca v prostorih Zadruga gospodarske banke v Ljubljani...

Trgovina z manufakturo in konfekcijo v Mariboru; Franc Lavrič, trgovina z lesom na Rakeku; Viktor Suša, trgovina z mesanim blagom v Zagorju ob Savi.

IX. ljubljanski mednarodni vzoreni velesojem se bo vršil letos od 30. maja do 9. junija. Za našo industrijo, obrt in trgovino je postal velesojem že neobhodno potreben...

Borze

21. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Prago, Berlin in Trst je bilo nekaj več potrebe...

Zagrebrskim efektom tržišča je tendenca v Vojni škodi dalje čvrsta ter so bili tečajji tudi danes višji kakor v Beogradu...

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 28.8225, Berlin 13.515 do 13.545 (13.53), Bruselj 7.9156, Budimpešta 9.3874...

Zagreb. Dunaj 7.9904 - 8.0204, Berlin 13.515 - 13.545, London 27.015 - 27.055...

Curih. Zagreb 9.13, Pariz 20.965, London 25.255, Newyork 520, Milan 27.25, Praga 15.415...

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžirana 428 - 429.5, za marec 431 - 432, za april 435 - 436...

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (21. II. m.) Les: Tendence mirna. Zaključen je bil 1 vagon orehovec in 1 vagon bukovih plohov...

Zivinski sejem v Ljubljani (20. II. m.) Prigrahnih je bilo 131 konj, 59 volov, 29 krav, 12 telet in 23 prašičkov za rejno...

Zitni trg (21. II. m.) V skladu s žvristejsko tendenco na ameriških tržiščih, so tudi cene na vojvodinskem tržišču čvrste...

Novosadska blagovna borza (21. II. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 20 vagonov pšenice, 8 vagonov koruze...

Dunajska borza za kmetijske proizvode (20. II. m.) Razpoložena na dunajski borzi je bilo priljubno, čeprav ni bilo večjega prometa...

Vladimir Gajdarov

Strasten v ljubezni Hraber v boju Grozovit v osveti

Ugrabljenka iz Maroka

Pride! - Pozor! Kmo »DVOR«

delež se za tekme 24. t. m. ne morejo pričakovati. Vsak udeleženec se mora pred tekmo izkazati: razsodišču glede starosti s šolsko knjižnico ali krstnim listom...

Za skupino do 11 let: prestopni korak desno, prestopni korak levo (po tri kroge); loki naprej na ven, loki naprej na noter...

Za skupino od 12 do 15 let: loki naprej na ven, loki naprej na noter, loki nazaj naprej: v luga desno naprej v n - lavo napr. n v, v luga levo napr. v n - desno napr. n v; trojka napr. na ven desno in levo (vsi loki se izvajajo po možnosti v osmič); prosto drsanje 1 minuto...

Poljsnila in pouk dajejo člani drsalne sekcije SK Ilirije na drsalnišču.

Sporod smuških tekem I. SSK Maribor

Zimsko-sportna sekcija I. SSK Maribor razpisuje povodom 10 letnega obstoja kluba za dne 24. febr. 1929 jubilejno smuško tekmo v sledečih kategorijah:

I. Seniorski nad 16 let stari: v tel kategoriji imajo pravico do starta vsi člani, verificirani pri JZSS, ki so se tekmovali pri svazu verificiranih tekmah. Dolžina proge 18 km.

II. Juniorski nad 16 let stari: pravico do starta imajo vsi pr. JZSS verificirani člani, ki ne spadajo v kategorijo I. in ki se še niso plasirali v juniorskih tekmah. Dolžina proge 18 km.

III. Moški narasčajo od 10-16. leta starosti. Start dovoljen vsem prijavljenim. Dolžina proge 5 km.

IV. Damske, verificirane pri JZSS. Dolžina proge 5 km.

V. Tekma za smučarje, stare nad 34 let. Start je za vse prijavljene. Dolžina proge 5 km.

VI. Tekma mladičev izpod 10 let. Start je za vsi prijavljene. Dolžina proge 1 km.

Prijavnica za vse kategorije, izveva V. Din 10. m., za V. Din 20. m. Start ob 13. poleg gostinje pri »Lovcu« nad Trem ribniki. Prijave se sprejemajo v trgovini »Sport Roglič«, Grajski trg 1. do 23. II. 1929 do 18. ure. Kasnejše prijave le proti dvojni prijavi na startu...

Občni zbor SK Mura. Nedavno je agilni SK Mura, ki je s svojo hazeno družino dosegel lepe uspehe, imel svoj letni občni zbor...

ASK Primorje (Plavalna sekcija). Redni treninzi se vršijo vsak ponedeljek v bazenu kopališča »Slova«, vhod iz Frančiškanske ulice in sicer za gospode od 16. do 17.30 in za dame od 17.30 do 18.45...

ZSK Hermes. Na mesto časno odstopivšega tajnika g. Ivo Barla prevzame posle g. Hinko Kos, Ljubljana VII., Jernjeva 24./III. in je odšel vse dopise naslavljati edinoe na ta naslov.

ZSK Hermes. V soboto, 23. febr. ob 8. uri v šolski telovadnici sestanek juniorjev, mladinskega moštva in rezerve. S seboj je prinesli slike za verificiranje. Prvo moštvo ima trening istočasno vsi in točno.

SK Ilirija (Sankaske tekme v Bohinju). Ako se bodo v Bohinju izvedle sankaske tekme za prvenstvo Slovenije, poziva odbor člani in članice, ki se hočejo udeležiti tekmovalni, da lajvito do pisnemu klubovemu tajništvu do torka 26. t. m. po potrebi bo odbor sklical nato sestanek interesentov...

Kdor mora plačevati davke pridobinno rentinno ali družbeni davki, nujno potrebuje Zakon o nebosrednih davkih s poštnino 16 Din. Pravilnik za izvrševanje zakona o nebosrednih davkih s poštnino Din 62. Brez obeh ne more pravnomo napovedati svojih dohodkov. Oba je izdala Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani Prešernova ul. 54.

pričat se skavte, ki ves dan pomagajo pri obok kuhinjah. V večini primerih se res ugotovi velika ljudska beda...

Pogreb zasebnika gospoda Antona Milavca bo danes 22. t. m. ob pol 15. in kakor smo pomotoma poročali ob pol 17.

Pomladna porota odpadce. Ker je bil doslej razpisani en sam porotni primer bo letošnje pomladno zasedanje celjske porote najbrže odpadlo in bo edina razprava odstopljena mariborski poroti.

Mariborski žilviski trg je bil včeraj še precej dobro obiskan, ker so kolikor toliko že očistili ceste v okolico. Cena mleka je bila zopet normalna 3 Din za liter a tudi lepa jajca po 2 Din so se že dobila.

Iz Celja

Celjsko mestno gledališče. Ker mestno gledališče še vedno ni moglo dobiti potrebne kurjave, se gostovanje mariborskega narodnega gledališča, ki bi se imelo vršiti že preteklo nedeljo, prihodno nedeljo najbrže še ne bo moglo uresničiti...

Umrlj so v Celju: 19. t. m. v javni bolnici 47 letna delavčeva žena Marija Uršičeva iz Trebeš, občina Verče v šmarškem okraju; 20. t. m. na Kralja Petra cesti v starosti 75 let ga. Lužica Herzmanna, hšna posestnica in mati zdravnika g. dr. Ivana Herzmanna...

Umrlj so v Celju: 19. t. m. v javni bolnici 47 letna delavčeva žena Marija Uršičeva iz Trebeš, občina Verče v šmarškem okraju; 20. t. m. na Kralja Petra cesti v starosti 75 let ga. Lužica Herzmanna, hšna posestnica in mati zdravnika g. dr. Ivana Herzmanna...

Iz Kranja

Padel v roke orožnikom. Kakor smo že poročali, se Joža Zaplotnik, ki je ustrelil v hotelejskih gozdovih tovariša Janeza Kalana, ni prijavil orožnikom, ampak izginil z doma brez sledu...

Zborovanje gostilničarjev. Tukajšnja Gostilničarska zadruga je imela pretekli ponedeljek v mestni posvetovalnici redni občni zbor. Pod predsedstvom načelnika g. Vozla so številni gostilničarji iz vsega okraja, odobrili preteklo odborovo delovanje. Tajnik g. Ricci Mayr je podal informacije o novem davčnem zakonu in gostilničarski prijavi davčnemu oblastvu.

Ponovitev »Lilijom«. V nedeljo ob 4. uri popoldne bo vzpizori Gledališki oder skupno s stražinskimi sokolskim odrom v Narodnem domu izborni Molnarjevo legendo »Lilijom«. Igra je ob premijeri dosegla izreden uspeh. Opozarjamo nanjo zlasti zunanje goste. Ugodno železniške zveze.

Z Jesenic

Prošnja županstvu. Nujno bi bilo potrebno, da dobi železniški predor električno razsvetljavo, ker je zelo mučno za pasante, zlasti za ženske, ko morajo hoditi v temi skozi predor, kamor se zatekajo razni pijanci in razgrajčaji, ki mimoidoče nadlegujejo in žalijo. Upamo, da bo županstvo nujno odpravilo.

Nesreča pri streljanju. Vlado, 16letni sin tovarniškega delavca je blizu svojega stanovanja streljal z navadno pištolo ter po nesreči zadel osemletnega učenca Maksa Gerdeja. Dečku je obšla krogla v levi nogi tik nad gležnjem. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da rana ni nevarna in da bo deček kmalu okreval.

Iz Tržiča

Teško je obolel tržički gospod župnik Anton Volk, ki po odreditvi zdravnikov več mesecev ne bo mogel vršiti svoje službe. V kratkem času svojega župnikovanja se je vsem izredno priljubil in zato je naša iskrena želja, da skoro okreva in zopet prevzame svoje posle.

Umrl je po večletni bolezni bivši mizarški mojster Luka Kurjak, Pokojnik je bil izredno nadarjen mizar, ki si je pridobil svoje zmožnosti v strokovnih tečajih na Dunaju. Zet od rojstva na eno nogo poškodovan se je pred leti pridružil ohromelost na obeh nogah tako, da je moral pustiti izvrševanje obrti. Smrt je napravila mučeniškemu življenju konec in ga rešila bremena, ki ga je pokojnik mirno in potrpežljivo prenašal. V svoji stroki je bil izredno sposoben, posebno pa se je odlikoval v strokovnem mizarsem risanju, kjer mu ni bil kmalu kdo kos. Zahtog mu je bolezan zabrajala, da bi svoje visoke narče uresničil. Naj mu bo zemlja lahka!

Mladinsko igro »Pogumni Tonček« vzpizori v soboto zvečer in v nedeljo popoldne Podmladek meščanske šole v telovadnici meščanske šole. Na vzpizoritev te igre še posebej opozarjamo in vabimo cenjeno občinstvo, da se je udeleži v velikem številu, saj so vse vzpizoritve meščanske šole dosedaj pokazale veliko višino in so bile vse dobro obiskane.

Za nedeljo napovedano predavanje prof. Veya je zaradi preslabe železniške zveze žaljivo odpadlo, vsakočl pa je s prav lepim predavanjem ravnatelj meščanske šole, ki je prikazal 60 slik o Pragi in raznih vodnih stavbah na Vltavi in Labi. V svojem predavanju se je dotaknil mičnih pravilje iz zgodovine, ki so precej številnim poslušalcem posebno ugajale. Redna skriptična predavanja se vrše vsakih 14 dni in na nje še posebno opozarjamo.

Za nedeljo 24. t. m. se vrši propagandna smučarska tekma, ki se je zaradi izredno slabega vremena morala preložiti za en teden. Ne izdamo nobene tajnosti, da je naklonila zmagovalcem pri tej medklubski tekmi mestna občina Tržič tri izredno lepa darila, ki se jih bodo zmagovalci gotovo razveselili. Darila razdeli mestni komisar g. Ivan Lončar osebno v šentanski šoli po končani tekmi.

Prva seja imenovane mestne uprave se bo vršila v petek, 22. t. m. pod predsedstvom mestnega komisarja g. Ivana Lončarja. Na dnevnem redu sta samo dve važni točki, namreč vzpostavitev davčne uprave za Tržič in sodni okraj Tržič, kakor je bila pred ukinitvijo. Mestni komisar je napravil že vse potrebne korake in gotovo bo njegov predlog soglasno sprejel in davčna uprava ustanovljena. Kot druga točka dnevnega reda bo izvolitev dveh članov v okrajno blagajno za politični okraj Kranj, brez Skofje Loke. Vse agende prejšnjih okrajnih blagajni so prišle na mrtvo točko in počivajo, dokler se ne ustanove nove okrajne blagajne. V prihodnji seji pa se bodo nanovo konstituirali razni odseki mestnega gospodarstva.

Iz Novega mesta

Spomladansko porotno zasedanje odpadce. Kakor izvemo, se letošnje spomladansko porotno zasedanje ne bo vršilo, ker je doslej razpisana edino-lev obravnava proti posestniku Jakobu Hribarju, doma iz Rateč, obtoženem posilstva svoje 16letne hčerke. Le ta obravnava se odstopi ljubljanskemu delovnemu sodišču in pride pred ljubljansko poroto.

Iz Laškega

Iz občinske seje. Dne 15. t. m. se je vršila prva seja nove imenovane občinskega odbora. Seja je bila le kretka. Župan je poročal o razpustu in zopetni vzpostavitvi občinskega odbora, nadalje o odobritvi občinskega proračuna za l. 1929. Oblastni odbor ni pridrli diferenciranju doklad na neposredne davke, kakor so bile sklenjene, namreč 200 odst. na posebno pridobinno in 120 odst. na ostale direktne davke, temveč je odredil enotne doklade, namreč 150 odst. na vse davke. Pritožba na nekaterih gostilničarjev proti nakladi na sagedev je bila odbita. - V »Okrajno blagajno« je poleg župana ponovno izvoljen g. inž. Homan. - Sklene se uvesti redne prešičje sejmje v Laškem in sicer vsak prvi in tretji četrtek v mesecu. Prvi tak sejem bo dne 7. marca t. l. - Na novo se izvolijo in potrdijo dosedanj odseki.

Sport

Sportni drobci

Včeraj v četrtek zvečer so se trije naši smučarji Joško Janša, inž. Janko Janša in Godec, vrnili iz Francije, kjer so se udeležili zimskih tekem za francosko prvenstvo. O teh tekmah kakor tudi o onih v Zakopanih bomo še poročali. Danes zabeležimo samo razveseljivo vest, da je Joško Janša v tekmu na 18 km prispel kot tretji na cilj. Startalo je skupno 39 tekmovalcev. Vsekar lep uspeh našega prvega smučarja.

Naš olimpijski trener inž. Thorleif Hansen se nahaja v Zagrebu, kjer vodi smuški tečaj, ki bo trajal do 24. t. m. Za holmenkolske tekme, ki se vršijo vsako leto na Norveškem, se je prijavilo letos 160 tekmovalcev za 50 km, a 260 tekmovalcev za kombinirani tek.

Thunberg je bil za zmago v svetovnem prvenstvu v hitrem drsanju odlikovan z viteškim redom finske bele rože. Prihodnje nedeljo bi se morale pričeti v Zagrebu spomladanske prvenstvene tekme. Toda ZNP je bil prisiljen ponovno odgoditi te tekme, ker se vremenske razmere niso ni izboljšale.

V Milanu so imeli v nedeljo majhno nogometno senzacijo. Triestina je z vodenim italijanskim klubom FC Torino igrala v prvenstveni tekmi neodločeno. Triestina je že vodila z 2 : 0. Ostali rezultati so bili: Napoli : Brescia 4 : 0; Bologna : Reggiana 9 : 3; Lazio : Cremonese 3 : 0; Juventus : Biella (Reka) 1 : 0; Pistoia : Venezia 1 : 1; Modena : Atalanta 4 : 0; Novara : Dominante 0 : 0; Torino in Bologna vodita v svojih skupinah s tremi točkami, v sled česar je pričakovati, da bosta ta dva kluba zastopala Italijo v tekmovalstvu za srednjevropeški pokal.

Tržaška Edera se je razšla. Dolg 1500 lir, ki ga je imela Edera pri praškem DFC je plačal italijanski nogometni savez.

Ponovne mladinske drsalne tekme. Za nedeljo 24. t. m. razpisuje SK Ilirija ponovno drsalne tekme za dečke in deklice. Tekmovalci bodo dečki kakor deklice v dveh skupinah, in sicer v eni skupini do starosti 11 let (do incl. rojstnega letnika 1918) in v drugi skupini v starosti od 12 do 15 let (rojstni letniki 1914 do 1917). Drsalca, ki sta v dečki tekmi preteklo nedeljo dosegla prvo in drugo mesto ter prvoplasirana v skupini deklic preteklo ne-

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 21. februarja 1929. Višina barometra 308.8 m.

Table with columns: Kraj, Čas, Barom., Temper., Rel. vlaž., Smer vetra in brzina v m in sek., Oblačno 0-10, Padavine. Rows include Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Dubrovnik, Skopje, Soli.

Solnce vzhaja ob 6.53, zahaja ob 17.36, luna vzhaja ob 14.22, zahaja ob 6.7. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: -4.9, najnižja -14.0; v Mariboru -16.0; v Zagrebu -10.0; v Beogradu -11.0; v Skoplju -8.0; v Splitu 0.0. Dunajska vremenska napoved za petek: 3 li oblačno, najprej visoki oblaki. Zjutraj še oster mraz, podnevi zelo toplo. Nekaj toplejših dni na vidiku.

Iz življenja in sveta

Smrt zadnjega ujca Marije Vetsere

V Badnu poleg Dunaja je preminul Henrik Baltazzi, mož, ki je bil posvečen v skrivnost Rudolfove tragedije

Se vedno odjekujejo v svetovnem tisku najfantastičnejše verzije o tragični smrti avstrijskega cesarjeviča Rudolfa, ki je sklenil svoje mlado življenje pred dobrimi štiridesetimi leti v lovskem gradiču Mayerlingu. Ljudje kar nočejo verjeti sporočili, da se je Rudolf ustrelil sam, ob strani Marije Vetsere, v katero je bil blazno zaljubljen. Priče tragedije so menda že popolnoma izumrle in sedaj jim sledijo še oni, ki so bili natančno poučeni o stvari. To dejstvo daje povod za nove domneve in kombinacije, ki se širijo v obliki fantastičnih pravljic naprej po svetu.

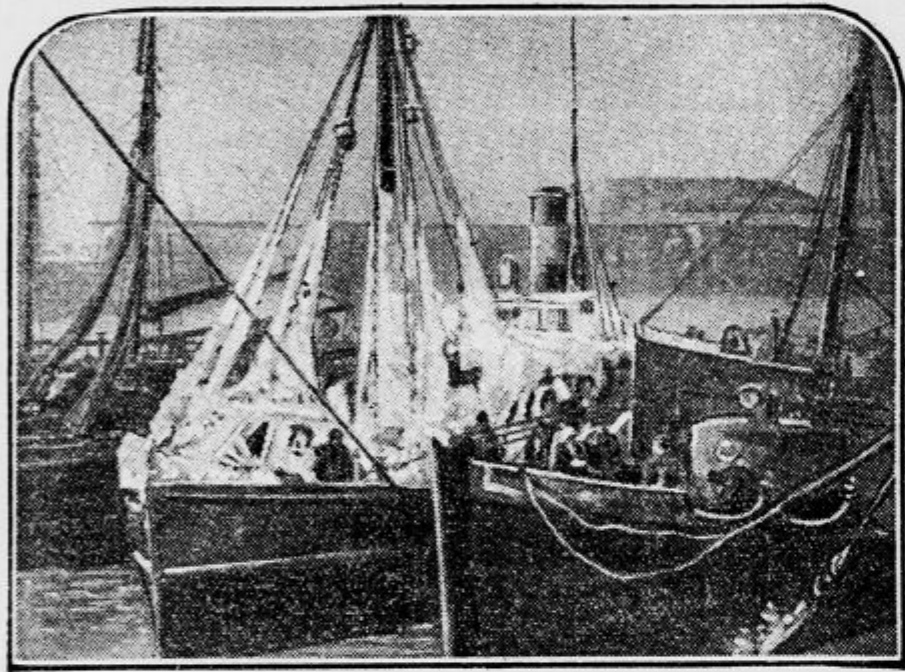
V Badnu pri Dunaju je te dni umrl bivši imejitelj konjušnic za dirke Henrik Baltazzi. Učakal je starost 71 let. Bil je zadnji iz rodu Baltazzijev. Vetsereovih sorodnikov, poslednji izmed štirih bratov Aleksandra, Aristida, Hektorja in Henrika. Vsi štirje so bili veliki oboževalci konjskega sporta in so se ponahajali na mednarodnih dirkah z ogromnimi uspehi. Posebno Hektor in Aristid sta bila znana kot prvovrstna strokovnjaka za te zadeve.

Baltazzi pa miso bili samo širom sveta znani dirkači, ampak so jih šteli tudi med najimbitnejše prikazni v prostorih nekdanjega dunajskega dvora. Ob času mayerlingške tragedije jih je pa cesarjeva milost docela zasenčila. Morali so se izogniti izpred obličja Franca Jožefa in njegove okolice. Mati komtese

Vetsere je bila sestra Baltazzijev. Poleg drugih pripovedk o Mayerlingu je posebno znana verzija, da je bil Aristid Baltazzi tisti mož, ki je povzročil Rudolfovo smrt. Baje sta se sprla Rudolf in Baltazzi zaradi Rudolfove ljubice. Baltazzi — tako pripovedujejo — je popadel šampansko steklenico in je tresel Rudolfu po glavi. Posledica udarca je bila cesarjevičeva smrt.

Ta vest sicer ni potrjena, verodostojna pa je v toliko, kolikor je dokazano, da je bil Baltazzi usodno noč res v Mayerlingu. Po veselačenju in dramu je bil dan ukaz, da mora prepeljati truplo svoje mrtve nečakinje v kočiji iz Mayerlinga v Heiligenkreutz, kjer so pokopali ženskega mrliča v gluhi nočni temi. Bil je potemtakem pogrebec svoje lastne nečakinje, za katero je, kakor pravi legenda, položil roko na Rudolfa.

Ni dvoma, da so bili vsi Baltazziji natančno poučeni o mayerlingški tragediji. Zato jih je tudi cesar Franc Jožef izgnal z Dunaja. Živel so dolgo časa v tulinu. Henrik Baltazzi se je šele po deset in desetletjih vrnil nazaj v Avstrijo in je preživel večer svojega življenja sam samcat na gradu Leedsdorfu pri Badnu. O Mayerlingu ni dal nobenega pojasnila. Vsekakor je legel z njim v grob mož, ki bi bil lahko pojasnil skrivnost Rudolfove smrti. Molčal pa je kakor je zahteval od njega Franc Jožef in je nesel resnico s seboj na drugi svet.

Ta ladja se ni vrnila iz Ledenege morja, temveč s kratke poti v francosko pristanišče Boulogne-sur-Mer med divljanjem ledeno mrzlega vlahja.

Vitez z rdečo rožo

Pred kratkim je dobila španska pevka Pilar Aznar v Havanni, ko je izstopila iz avtomobila, sunek z bodalom v levo ramo. Rana ni bila nevarna, zato pa je vzbudila po svojih čudnih okoliščinah mnogo govorjenja.

Lepi pevki je sledil namreč že nekoliko let kakor senca nenavaden oboževalec; kjerkoli je nastopila, v Madridu ali Barceloni, v Bogoti ali Meliki in nazadnje tu v Havanni: povsod se je pojavil tih možakar, ki jo je občudoval s hrepenečimi očmi, se ji spoštljivo priklonil, če je šla mimo, prisostvoval vsakemu njenemu koncertu. Pevka bi ga morda niti ne opazila, tako skromno se je sicer vedel, da ni nosil v gumbnici ostentativne rdeče rože in ji pošiljal vsak dan kakšnega cvetličnega šopka, škatale z bomboni in drugimi darovi. Tem darovom je bil vedno priložen listič s podpisom »Vitez z rdečo rožo«. To ni bilo prav za prav nič hudega in gospodična Aznar gotovo ni imela vzroka, da bi si takšne galantnosti prepovedala. Ampak v zadnjih časih se je vedenje skrivnostnega »viteza z rdečo rožo« znatno izpremenilo. Njegovi lističi so postajali celi listi in v njih je pevki čim dalje strastneje izpovedoval svojo ljubezen, tako da je bilo kar sitno. Končno se je pevka navnela in mu dala energično razumeti, naj si ne dela nobenih upov. Na kar se je odločil, da jo umori. Polomil jo je tudi v maščevanju, kakor jo je v ljubezni. Namesto,

da bi se usmrtil, kakor se spodobi v takšnih zadevah, se je dal prijeti in namesto da bi vsaj pred policijo nastopil kot heroj, je skesano priznal svoje zmo-te. Ja, kdor ni rojen za romantičnega viteza, naj takšen poklic rajši opusti!

Kdaj prestopi papež prag Vatikana?

O tem vprašanju razpravlja sedaj vesoljni svet, ki se prišteva k rimsko-katoliški veri. Radovednejšem pa bo težko zadostiti, zakaj natančen dan, ko zapusti papež prvič vatikansko ozidje, še ni določen. Gotovo pa je, da bo prva papeževa pot iz Vatikana v Lateransko palačo, kjer se bo vršila pontifikalna maša.

Papež ne pojde iz Vatikana peš in tudi na nosilih ga ne ponesejo, kakor je to v navadi znotraj vatikanskega mesta. Po doslej sigurnih poročilih se da sklepati, da se popelje Pij XI. iz Vatikana v Lateran v zaprtem avtomobilu. V avtomobilu mu bo sledila častna straža. Formalnosti za ceremonijel so že izdelane. V Lateranski palači bo papež izstopil in sedel na knežji stol. Tega bodo dvignili na nosila in ga ponesejo v cerkev.

Dokler so bili papeži prosti in edini gospodarji v papeški državi, je bil ceremonijel čisto drugačen. Papež se je vozil iz Vatikana v razkošni kočiji, katero so vlekli beli konji. Papežev dvor izdeluje tudi pravilnik

za obisk italijanskega kralja v Vatikanu. Demantirajo se vesti, da bo papež osebno vrnil obisk Viktorju Emanuelu. Po ratifikaciji lateranskega sporazuma obišče najprej italijanski kralj Vatikan. Vatikanski dvor ga bo pričakoval in sprejel na trgu sv. Petra in ga bo vodil k papežu. Kralju pa bo vrnil obisk v imenu papeža kardinal Gasparri, ki ga zastopa ob vseh sličnih prilikah.

Slikar Besnard o modernem tipu ženske lepote

Urednik pariškega »Journala« je po tekmi za prvenstvo ženske lepote vprašal slikarja Alberta Besnarda, kaj misli o modernem tipu ženske lepote. Besnard se je držal precej rezervirano potem pa je rekel: Nič ni gracioznejšega nego te mladenke z dobrimi mišicami in kratkimi krili, ki pripuščajo, da občudujemo njihove lepe noge in roke, kakršne je napravilo sportno vezbanje. Moda hoče dati vsem dobro vzrastlim ženskam linijo Diane. Tej modi se ima zahvaliti moderna ženska za svojo lepoto. Sloke, gibčne, s prikupljivo pravilnimi obrazi predstavljajo tekmovalke s Simonovo vred prav dobro moderen tip, ki pa je daleč od klasičnega, pač pa je nedvomno sad dolge selekcije in rafiniranosti okusa.

»Grof Zeppelin« ne poleti na Jutrovo

Iz Berlina poročajo, da se je doktor Eckener odpovedal poletu z »Grofom Zeppelinom« v Palestino in v Egipt, ki bi se moral izvršiti v marcu. Angleška vlada je namreč izjavila, da ne bi rada videla, če bi prišlo do tega poleta.

Te dni se je dvignil zrakoplov za nov polet okoli Bodskega jezera. Preizkusiti so hoteli skrajno brzino, ki mu jo lahko da njegovih pet motorjev, in funkcioniranje njegove nove kurilne naprave. V prvem delu vožnje je napravila delovala brezhibno, potem je zamrznila.

Drsalni prizori

z velikega jezera v Boulogneskem gozdu pri Parizu.

Mladina naj misli in opazuje

Edison je nasvetoval v pogovoru z nekim francoskim novinarjem, da naj v šolah učijo mladino misliti in opazovati. Mladi ljudje so preveč polni teorije in nimajo zadosti praktičnega čustva. Treba jim tudi več smisla za skupnost. Prilike, da si napraviš pot v življenje, so danes številnejše nego prej, toda uspeha ne da samo izobrazba. Dečku 14, 15 let se preoblikujejo možgani in če ni sredstva, da se tačas podžge njegov interes, za eno ali drugo stvar, ne bo nikdar več prilike, da se to zgodi. Ako se doseže interes, se njegovi možgani razvijajo in izobrazba z dobrimi sistemi zadobi veliko vrednost.

Veliki Edison je malo in ne pije ne čaja in ne kave ter je nasprotnik alkoholu. Nikdar ni kadil ne cigarete in ne pipe, ljubi pa dolge in močne cigare.

Oledenel slap

v Trentinu, nekaj običajnega v letošnji zimi

Roseggerjev sin umrl

V Gradcu je umrl v 49. letu Rosseggerjev drugorojenec dr. Hans Ludwig Rosegger. Bil je priznan pisatelj in je l. 1910. prevzel uredništvo mesečnika »Heimgarten«, ki ga je ustanovil njegov slavni oče. Bolehal je že dolgo let in pred časom so mu morali amputirati nogo.

Rojen s perotnicami na nogah

V Castellamari se je rodil družini Pensiero deček, ki je v zgorjem delu telesa docela normalen, noge pa ima zveržene in konca nog sta hrustančasta in ploščata, slična nekakim perotnicam. Otrok živi in vzbuja zanimanje občinstva. Številni zdravniki so si že ogledali nenavadnega novorojenčka.

Naboj, ki omami zver

Ameriški lovec, kapetan Harris, dela zanimive poskuse s svojim nabojem. Strel iz puške zadene žival ali je ne ubije. Žival dobi hipodermično injekcijo, ki jo omami, da pade in se jo lahko spravi na varno. Harris je delal najprvo svoje poskuse na domačih živalih, potem na divjačini. Vedno z dobrim uspehom. Nedavno je streljal na neko redko vrsto antilop. Žival je zadel, padla je in obležala, drugi dan je bila antilopa

»Mislite, da prispeva še pravočasno do vlaka?« »Seveda, samo da se ne kapricirata na določen vlak.«

Usta ingrolo

so nallažil dot. do katerem kdice boleznj uhajajo v naše telo. Razkreži vari uporabljajo na dlesu okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDERA

da se očurvalo prehlada nahoda in influence. Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki v poslednem času imitirajo povsod znane Anacot-Pastile

živa in sveža in ni kazala nikake bo-lesti. Tako bo mogoče zoologične vrte preskrbeti z dobrimi eksemplarji divjih živali.

Pet metrov snega na Krimu

Kakor poročajo iz Moskve, je pokrit Krim z debelo plastjo snega. Snežni viharji so dobesedno preobličili pokrajino, ki je mestoma pokrita s pet metrov visokimi zameti. Promet počiva, ljudje in živali pa silno zmrzujejo.

Rokodelska visoka šola v Nemčiji

Rusko trgovinsko ministrstvo se je odločilo za ustanovitev nove visoke šole v Berlinu, ki ji bo namen centralizirati vsa nemška, rokodelska strem-ljenja. Zavod bo prvi te vrste v Evropi in je imel celo vrsto oddelkov za narodno gospodarstvo, trgovsko in tehnično obratoslovje, produkcijo, prodajo itd., potem pa še razne laboratorije, delavnice in podobno. Šola je namenjena strokovnim učiteljem in mojstrom.

Nezadovoljni berači

Občinski zastop v Szegedu na Madžarskem je sklenil, da se odpravi po-ulično beračenje. Sporazumno z do-brodelnimi društvi se je naprosilo vse imovitejše meščane, da bi podpirali revne in berače. Ti so se radi volje odzvali in določilo se je revežem kra-je, kjer bi odsej dobivali podporo all prehrano. Voditelji beračev so se posvetovali o ukrepih magistrata in se izrekli proti njim, češ da je dosedanje beračenje boljše in nese več. Hoteli so sklicati zborovanje beračev pa ga je oblast prepovedala.

Koliko zapijejo v Moskvi?

Po neki statistiki letno 100 milijonov rubljev. Na vsakih 10.000 prebivalcev odpade 3,8 trgovin z alkoholnimi pijačami. Na isto število duš so izračunali 1,64 šol, 0,81 klubov, 0,22 kinematografov in 0,13 gledališč ...

Boljševiki na italijanski ladji

Ladja »Tanisio« je v Messini izkrcala tri mornarje po imenu Sportiello, Clanciaruso in Oliviero. Izročil jih je tej ladji kapitan italijanske ladje »Hilda«, ki se je mudila v Batumu. V tem ruskem pristanišču so navedeni trije mornarji, ki so komunisti, prišli v stik z boljševiki in se obnašali proti predpisom in ukazom kapitana. Peli so boljševiške pesmi in skušali so še svoje brodogodne tovariše pridobiti za boljševiške ideje. Vsi trije bodo težko kaznovani.

Zakladi iz 30 letne vojne

V Sulzbachu v Avstriji so našli pri vodovodnih delih dva metra pod zemljo polno zlatih in srebrnih novcev. 19 cekinov je iz let 1589 do 1634, trije novci so arabski, 10 cekinov holandskih, mnogo novcev s sliko Gustava Adolfa, vmes je španski in drugi denar iz raznih držav in mest. Najdba je bila neznanjena oblasti, ki sodi, da je bil ta denar skrit v 30letni vojni.

Curio Montari:

Agonija saksofona

Noč v honolulskem tabarinu. Ob dveh ponoči. V hotelu »Coronado«, ki ima dvajset in dve nadstropji.

Tabarin je v osemnajstem nadstropju. Plesalci so razpaljeni. Globoko na koncu dvorane se v polmetri svetlikajo veliki japonski lampijoni in mečejo medlo luč na družbo jazzbandistov. Črnci svirajo melanholično arijo. Okoli njih se vrtili najelegančajši pekel. V divjem kaosu se meša smeh s kriki, pokajo zamaški steklenic udarja boben... Po dvoranji švigajo mali balončki iz gumija. Trakovi se ovijajo glav, ramen, grudi... Gledalci in poslušalci so si poveznili na glave fantastična pokrivala iz pisanega papirja.

Družba je popolnoma zmešana. Vse narodnosti so v njej, vsi poklici, vsi razredi. Odpiri oko: tam sede milijonarji; in tam, na drugi strani: sanjači, ki so se izgubili v svetu... Tu se vsi bratijo, so si vsi enaki. Vsi čutijo, da morajo biti veseli. Zakaj vse čakajo

lutri v življenju nove boleti: razočaranja, posli...

Tako mora biti! Zunaj divja orkan, vihra zvija veje, lije ploha. Strašna je noč.

Črnci so divje svirali, pihali, udarjali v godala. Neki bogatin je vrgel na mizo dinarnico, potegnil iz prekata petsto dolarjev in jih vrgel godcem. Zahteval je od njih, da morajo svirati do onemoglosti. Dokler ne obležijo na tleh. To je bil njegov zaželjen rekord.

In jazzbandisti so se z vsi silo uprli v instrumente. Samo Mesagli, edini občutljivi poslušalec iz Evrope, je zahteval, naj godba odneha. Protestiral je v imenu civilizacije.

Rekel je: »Če bodo svirali črnci do onemoglosti, je treba tega divjaka ustreliti!«

Suzi, ki je slišala te besede, je segla ponovno po bogataševi listnici. Potegnila je iz nje pet velikih bankovcev po sto dolarjev in jih je vrgla med godce. Eden izmed črncev, na las podoben opici, je ujel bankovce z zobmi. Oči so se mu zaiskrile kakor zveri.

Suzi je vpila: »Rekord, hočem rekord! Svirajte dalje, z vsi silo!«

Navdušeno ploskanje je pritrjevalo njenim besedam. Bogatin je zaploskal s tolstimi dlanimi.

Suzi pa je besnela dalje: »Prvi črnci ki omahne na tla, dobi pravico na mene!«

Bobnar je privzdignil glavo. Slišala je glas za seboj: »Ponudite mu rajši sto dolarjev! Hvalnejši vam bo!«

Nato se je Suzi sklonila k Mac Noou in mu dejala: »V Kaliforniji rastejo oranže po deset sto gramov teže. Sicilijanske so drobne kakor otroška pest.«

Razgovor je prekinila burja glasov. Neki črnci je odklonil nadaljnjo sviranje. Ustnice so se mu bile napihale... iz saksofona je med slino polzela drobna žilica krvi.

Publika je zahtevala, da se zabava nadaljuje. Suzi je vstala trepetajoče in blede. Snela je z roke prstan z malbarskim kamnom in ga je vrgla omahujočemu črncu.

Godci so za trenutek popustili godala in so planili po prstanu. K sreči se je tedaj zavedel bobnar in je jel divje udarjati melodijo charlestona. Suzi se je tedaj nagnila k Mac Noou in mu je rekla: »Spreletava me strašna vročina. Pritisnite mi malo leda, da si ohladim zareči vrat.«

Evropec je mrmral: »Ustrelil bom to moderno coprnico s svetlimi lasmi.«

Tedaj se je zopet zaslislal glas, ki je govoril: »Le pomirite se, se pomirite se! Zgodovina se ponavlja. Suziji morajo vedno umreti. Tako je pisano. Saksofonisti so zelo prijetni možje. Kadar jih vidim, se spomnim na boljše tate doli na Soči, kjer sem sedel za mitraljezo in kosil, kosil brez usmiljenja... To, vidite je agonija. Poglejte tega moškega in ono-le žensko...«

Glave črncev so se tu pa tam dvignile iz zbora. Njihova lica so dobivala sinikasto barvo. Instrumenti so že postajali tišji. Zdaj so svirali nek havajski valček. In vsa publika je z očmi za-

sledovala njih gibe. Edinole Mesagli je gledal, kakor bi hotel poslati strele nad tistega bogatina in nad Suzi... Nekateri so že postali trdi. Suzi, ki je švigala z očmi po ljudih, je obličja na Mesaglijevem licu in ga jezno ošinila. V njenih očeh pa se je koj nato zabliskal žarek prezira. Videlo se ji je, kakor da me narovarja:

»Kaj ste rekli?« In nagnila se je naprej. »Nič nisem rekel« sem odvrnil. »Mislim sem o tem, kako hranijo ti črnci svojo kri za vas. To je misel, o kateri bom lahko sanjal vsi noč.«

»Vi odhajate?« je vprašala dalje. »Oprostite: ne razumem vas.«

Naglo se je dvignila. Popadla je ročno torbico, jo odprla, stresla prsišče denarja na dian, skrčila roko in zagnala novce med jazzbandiste. Publika je besnela.

Mesagli se ni mogel več obvladati. Potegnil je iz žepa samokres in ustrelil proti Suzi.

Skokoma se je znašel pri njem človek, ki mu je iztrgal orožje iz rok. Vrgel ga je na tla in tulil vanj:

Sokolstvo

Sestra Renata Tyrševa in proslava sv. Vavla v Pragi

Is vodilnih krogov COS nam pišejo iz Prage s prošnjo, da objavimo:

Ljubljanski »Slovenec« je prinesel dne 8. februarja netočno poročilo o sodelovanju sestre Renate Tyršove pri proslavi 1000 letnice sv. Vavla v Češkoslovaški republiki. Zavrtil je poročilo tako, kakor da bi tudi sestra Renata Tyrševa, hčerka Fügnerjeva in vdova po dr. Tyršu, ustanoviteljica Sokolstva, sodelovala pri zletu Orlov v Pragi, oziroma da bi bila v dotičnem odboru. Zaveda se drugačna in je potrebno, da jo javno pojasnimo.

V Češkoslovaški republiki bomo letos na slavnosten način proslavili 1000letnico smrti kneza Vavla. Ta proslava se je hotela izrabiti v politično-propagandne svrhe. Češkoslovaška javnost se je temu uprla, ker naj bi bila to slavnost vsakega naroda in ne samo ene politične stranke. Zato smo ustanovili vsenarodni odbor za proslavo 1000letnice smrti kneza Vavla, v katerem so vsi najodličnejši narodni voditelji, med njimi tudi primator Prage brat dr. Baxa in sestra Renata Tyrševa. Predsednik temu odboru je predsednik Narodnega sveta A. Prokupek, v odboru so še Sokoli bratje dr. Hodža, Malypetr, dr. Hajn Hlavacek, dr. Preis in guverner Pospisil. Ta odbor nima pa nobene skupnosti s strankarskimi prireditelji, ki se bodo vršile v proslavo sv. Vavla.

Da se spozna stališče češkoslovaškega Sokolstva napram tem proslavam, navajamo sklep odbora COS z dne 8. decembra 1928, ki se glasi:

1. Ne moremo se udeležiti nobenih prireditvev, ki jih prireja češkoslovaška ljudska stranka ali njen privravec — Orli, čeprav so proglasili za svetovavlaške viteze.

2. Ne moremo dopustiti, da se izrablja proslava tisočletnice smrti kneza Vavla v strankarsko-politične ali nestrpnostne — verske svrhe.

3. Moramo delovati na to, da izvršuje vsenarodni odbor svoje naloge, ki jih je prevzel, t. j. da stoji na čelu vsenarodnih in vsedržavnih proslav, da je neustrankarski in da izloči s programa vse, kar bi imelo verski ali politično-strankarski vtis. Naj se nas pri tem dobro razume: priznavamo popolno pravico vseh vernikov, da proslavijo sv. Vavla na svoj način, kakor si želijo.

4. Kakor vedno se hoče Sokolstvo tudi sedaj udeležiti svetovavlaških vsenarodnih proslav in hoče tudi aktivno sodelovati. Politično-strankarski prireditelji se pa ne more udeležiti.

Naši olimpijci v Budimpešti

Kakor smo svojkas poročali, je madžarska teledružna federacija v decembru povabila br. Leona Šteklja na nekaj boljših naših olimpijskih tekmovalcev na teledružne tekme, ki se bodo vršile v marcu v Budimpešti. Prijaznemu povabilu Madžarov sta se odzvala brata Šteklj in Primožič, oba člana Sokola v Mariboru. Oba sta se temeljito pripravila za tekmo in bosta gotovo kakor doslej dosegla častne uspehe. Kosa pa se bosta z najboljšimi teledružni madžarske teledružne federacije.

Br. Šteklj in Primožič odpotujeta v Budimpešto 28. t. m. Prepričani smo, da bosta častno zastopala na teki tekmi ne le svoje društvo, ampak celotno ljudskoslovaško Sokolstvo, ki je na mnogostevnih tekmah visoko dvignilo ugled naše države. Mnogo častnih uspehov in srečen povratek! Zdravo!

Občni zbor društva za zgradbo Sokolskega doma v Šiški

Na Svečnico se je vršil v sokolski dvorani pri Kregarju letni redni občni zbor Društva za zgradbo Sokolskega doma v Šiški ob pičli udeležbi članstva. Občni zbor je otvoril in vodil društveni predsednik brat Dolinšek, ki je pozdravil navzoče ter se v toplih besedah spomnil umrlih br. Zakotnika st. in požrtvovalnega blagajnika Pušarja, nakar je tajnik br. Dejak prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil soglasno sprejet. Iz poročila brata predsednika Dolinškega posnemamo, da se je odbor štib težki gospodarski in finančni krizi trudil preskrbeti šišskemu Sokolu — lastni krov, a ni našel pravega razumevanja niti med članstvom, niti med napredno javnostjo. Izreka pa zahvalo vsem onim, ki so se zavedali svojih dolžnosti ter pomagali bodisi gmotno, bodisi z nasveti. Društveno premoženje se je v letu 1928. pomnožilo na inventarju za 24.910 Din. Društvo razpolaga danes s 150.000 Din gotovine, kar pa je še vsekakor premalo, da bi se pristopilo k zgradbi Sokolskega doma. Načrtov se ni, pač pa bo v doglednem času izvršil iste arh. br. Laurencič, ko se bo vrnil iz tujemstva, nakar se bo pričelo z zgradbo Sokolskega doma. S pozivom »Vsja na delo!« da se uredniki zella vseh Šiškarjev —

»Ali si znorel?«

Tedajci pa je prišel skrajni čas. Črnci so prenehali svirati. Saksofoni so ležali na tleh. Publika se je začela zbirati pred orkestrom. Bili so nevarni trenutki za Mesaglijevo glavo.

In takrat je skočil možki, ki ga je razorožil, zopet na mizo. Kričal je: »Dajte mi megafon!« Ta dama je moja prijateljica, gospod pa je streljal nanjo samo zaradi tega, ker ga je razvnela njena izredna lepota! Oprostite mu napako! Pustite ga naj se odstrani!

Vihar se je polegel. Oni, ki je bil pomiril razdražene poslušalce, je velel Mac Moou, naj odvede Mesaglija v šestnajsto nadstropje, kjer je imel sobo.

Občinstvo ju je mirno pustilo skozi špalir.

Suzi je tedaj planila na noge. Zgrabila je torbico in se približala njemu, ki je ukrotil množico. Šepnila mu je na uho:

»Če vas je volja — prosim, stopite naprej.«

Sokolski dom — mora stati v Šiški, je brat predsednik zaključil svoj govor.

Sledilo je lepo sestavljeno tamiško poročilo br. Dejak, ki je očrtal delo odbora, zlasti pa posameznih odsekov, od katerih je bil najagilnejši prireditelj. Sej je bilo med letom 20 in več sestankov, na katerih se je razpravljalo o društvenem poslovanju. Članov šteje društvo 295, med njimi 3 ustanovne. Prireditelj so bile tri, ki so vse prav lepo uspele. Izvršitev izdaje zadolžnic in brezobrestnega posojila se je morala žal radi premaljnega zanimanja opustiti; novi odbor pa bo skušal to zadevo zopet povziti. Končno apelira brat tajnik na vse, da se poprimejo sokolskega dela in s sistematično propagando v javnosti skušajo pridobiti potrebnih sredstev, da pride Sokol do svoje lastne strehe. Nato je prečital brat predsednik zapisnik komisije ki je prevzela blagajniške posle po umrlem br. Pušarju, ki je bil soglasno sprejet.

Skrbno sestavljeno blagajniško in gospodarsko poročilo je podal br. Mrak. Dohodkov je imelo društvo 188.081,76 Din, izdatkov pa 45.132,40 Din, tako da znaša prebitke 142.949,46 Din. Čisto premoženje društva je cenjeno na oca. 305.000 Din. Tudi gospodarsko poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem na znanje. V imenu revizorjev je podelil bratu blagajniku in ostalemu odboru absolutorij. Fr. Mrak, kar je bilo soglasno sprejeto. Pri volitvah je bila nato od br. Cveticke prečitana kandidatna lista soglasno odobrena in so bili izvoljeni za predsednika br. Dolinšek Leop., podpredsednika br. Štirin Anton, blagajnika br. Jeremol Jože st., računovodja br. Dejak Drago in gospodarja br. Mrak Ivan, dalje 8 odbornikov, 6 namestnikov ter 2 revizorja in posebni ženski odsek, v katerega so bile izvoljene same požrtvovalne in agilne članice društva.

Po volitvah se je br. predsednik Dolinšek zahvalil občnemu zboru za zaupanje in podal nekaj dobrih smernic za bodoče delo. Pri slučajnostih, pri katerih se je oglasilo več govornikov, na kakšen način pridobiti sredstva za zgradbo Sokolskega doma se je končno soglasno sklenilo, da se novemu odboru poveri naloga, da skupno s Sokolom prične akcijo, da se bo v letošnjem letu dvignila v Šiški ponosna stavba Sokolskega doma. Občni zbor, ki je potekel v najlepši harmoniji, je bil nato ob 11.30 zaključen. Želimo društvu mnogo uspehov pri gradbi novega doma, ki naj bo ponos vsakega Šiškarja. Zdravo! —t.

Občni zbor Sokolskega društva na Jesenicah

se je vršil v društveni telovadnici 7. t. m. Bilo je od strani članstva prav dobro obiskano. Starosta dr. Maks Obersnel je uvodoma omenjal v daljšem govoru važnejše dogodke v savezdruštvu in župi. Tajnik br. Rudolf Ogrin je poročal, da je bilo v preteklem letu 11 sej, došlo je 123 dopisov, odpisanih pa jih je bilo 194. Društvo je šlo med letom 232 članov in članic, pristopilo je med letom 45, odšlo odnosa črtanih je bilo 42. Načelnik br. Buh je poročal, da so vsi oddečki telovadil redno in da je v 499 urah telovadilo 734 oseb, povprečno 15 teledružcev na uro. Zelo agilen je smučarski odsek, ki šteje že nad 30 članov. Zelo skrbno sestavljeno poročilo je podal br. Srečko Čop, blagajnik. Iz njegovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v minulem letu 325.711 Din 62 p. prometa ter da je letni prebitke znašal Din 27.336,70. Prosvetar br. Klavara je poročal, da je imelo društvo v preteklem letu 9 dramatičnih predstav, dalje proslavo Oton Zupančičeve 50 letnice in proslavo državnega središčenja. Predavanja so bila 3, filmska predstava 1 ter 1 pevski koncert. Društvena knjižnica šteje 564 knjig. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor sledeči bratje in sestre: Starosta br. dr. Maks Obersnel, I. podstarosta Rudolf Ogrin, II. podstarosta Jaka Čop, načelnik Anton Buh, prosvetar Franjo Klavara, novinar Matija Sušnik, tajnik Rudolf Ogrin, blagajnik Srečko Čop, matrikar Česko Viktor, zapisnikar Josip Truhlar, gospodar Mirko Stebih, praporščak Ivan Potrto. Odborniki: sestra Pepca Ravnikova ter Branka Stegajeva in bratje Franc Hlebanja, Jože Poljanar, Jože Čebnik, Lovro Humer, Janko Ulčan. Namestniki: Franc Rabič, Ivan Napokol, Franc Vozik ml. ter Stane Gorup. Pregledniki: Ivan Seza in Stane Zorec.

Vodstvo smučarskega odseka GŽŠ s sedežem na Jesenicah javlja vsem sokolskim smučarskim odsekom, da je namenjeni župni smučarski izlet čez Pokljuko v Bohinj, ki bi se imel vršiti v nedeljo dne 24. t. m. zaradi terenjskih nevarnosti, preložen na poznejši čas.

Okrožni vadbeni dan v Domžalah. Ljubljanski župo čaka letos obilo teledružnega dela, saj priredi 4. avgusta občeren župni zlet in obenem tudi župne tekme, ki ne bodo baš lahke. Zato je župni TO poslal kamoškiemu okrožju vadištelja br. Stepišnika in Staniča, ki sta 17. t. m. celo dopoldne v Sokolskem domu v Domžalah pripravljala načelnike, društvene vadištele in teledružce k krožnim edinic na bližnje delo. Predložitva sta podrobno in uveljavila prvi dve sestavi članskih prostih vaj za vsesokolski zlet v Beogradu in prvi dve sestavi župnih prostih vaj za možko dečo. Prostorna telovadnica v Domžalah se je šele proti koncu segrela, tako da so požrtvovalni Sokoli pričeli z večjo pri — 11° C! Prišli so: 3 iz Ježice, 8 iz Domžal, 2 iz Radomelj, 2 iz Mengša in 2 iz Moravč. Mengšanji so skoro na oči gnezili sneg, zavedni Moravčani pa se niso ustrašili 5-urne mrazne vožnje s sammi. Ta vadbeni dan je siljano preizkusil notranjo moč in disciplino mladeža Kamniškega okrožja in teledružci težko čakajo 3. marca, ko jima požrtvovalna vadištelja dopoldne predelata še tretjo in četrto člansko prostvo vajo, popoldne pa tekmovalne vaje članov na orodju za nizki in srednji oddelek.

Občni zbor Sokola v Zagorju se je vršil v nedeljo ob pičli udeležbi 33 članov. Podstarosta br. Ahčan je v splošnih besedah pozval k resnemu delu ter se spomnil umrlega brata Robvasa. Društvo šteje 130 članov in 152 članice. Prosvetar br. Korošec je povdaril, da so slabe socialne razmere ubile veselje do dela, vendar se je s tem, da se je uorganizirano 4 igre ter vršilo predavanje in proslavo, dosegel minimalen program. Načelnik br. Sušin je povdaril potrebo in temeljitost dela v telovadnici Blagajnik br. Matjaž in gospodar br. Stepišnik sta podala za dovoljivo silko gospodarstva. V novi odbore so bili izvoljeni br. Poljšak starosta, br. Savšek prosvetar, br. J. Mrnch načelnik in 12 odbornikov.

kov. Prihodnje leto se bo vršila proslava 60-letnice društva in 20-letnica novega doma. Potrebno je, da se strojno vabi sokolski delavci, da se bo častno manifestirala ideja Sokolstva.

Dopisi

PREVALJE. Mi volkov dostel še nisimo videli. Videli pa so jih v Mariboru, Zagrebu in celo na Dunaju. Prva je o njih pisala »Marburger Zeitung«, potem neki zagrebški list, končno je celo radio javil z Dunaja, da so pri nas volkovi raztrgali nekoga kmeta in da si naj zvečer sploh ne upamo več iz hiš. To je vse iz trte izvitvo. V nedeljo so ljudje spraseli nekoga posestnika, če so mu res volkovi raztrgali majerija na Grubarjevem vrhu. Posestnik se je seveda smejal in povedal, da je njegov majer čil in zdrav, da tudi na Grubarjevem posestvu med Otiškim vrhom, oziroma St. Janžem in Guštanjem ni volkov in da se radi njih nič ne vznemirja.

SEVNICA. Zbirka za zgradbo sokolskega doma v Sevnici prav dobro napreduje. Članstvo prispeva mesečno po 10 Din, razen tega je članstvo in društvo naklonjeno prebivalstvu ljubljubo skoro ves stavbni les, vožnjo različnega materiala itd. Mnogi bivši člani našega društva, ki so se izselili, so tudi prispevali. Vsem najprilsrčnejša hvala. — Gasilska prireditelna na Svečnico v dvorani g. Franca Plaustnerja je sijajno uspela. Vsem, ki so društvu pripomogli do tako lepega gmotnega uspeha, najlepša hvala. — Trdka Jugotanj in Sevnici je kupila posvetstvo tukajšnjega usnjarija g. Leopolda Zupančiča za znesek 930.000 Din, ta pa restavracijo gosпода Stefana Lamperja na kolodvorju. — Maskerada v nedeljo dne 10. t. m. v gostilni g. Fr. Valanta se je izborno obnesla. Prišlo je prav mnogo mask, pa tudi drugače je bil obisk jako zadovoljiv. Potreba je bila prvovrstna, cene zmerno.

Zalostnim srcem naznanjamo, da je naša dobra in skrbna mati, stara mati in teta, gospa

Marijana Slapničar

roj. Suštersič

dne 19. t. m. ob 7. uri zjutraj v 71. letu po težkem zemeljskem življenju, večkrat prevadena s sv. zakramenti za umirajoče odšla k Bogu po plačilo.

Pogreb ranjke bo v soboto, dne 23. t. m. iz hiše žalosti ob 9. uri zjutraj na tukajšnje pokopališče.

Pokoji njeni duši.

Št. Vid n. Lj., 21. febr. 1929.

Janez sin. Cecilija omož. Stritar, Ivana omož. Šetina, hčeri ter vsi vnuki in vnukinje.

Zahtevajte brezplačen cenovnik uramznih, tepnih, stenskih na odplačilo in v gotovini 172h

'Odplata' K. D. A.

BEGRAD,

Kralja Petra 64, mezanin.

Din 48, 50 Din 58-

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze sožalja in sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nepozabnega očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Alojzija Štrukelja

posestnika

za poklonjeno krasno cvetje, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo pevskemu odseku »Grafike« za v srce segajoči žalostinki ter vsem prijateljem in znancem, ki so dragoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1929.

ZALUJOCA RODBINA.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli pisмено ali ki so nam bili izraženi osebno ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenežega soproga, nepozabnega očeta, tasta, starega očeta, pradeda, svaka in strica, gospoda

Ivana N. Adamič

zvečnako tem potom vsem našo najprilsrčnejšo zahvalo.

Posebni pa se zahvaljujemo o. d. duhovščini in o. frančiškonom društvu »Čitalnica« ter prijateljem blagopokojnikovin za udeležbo pri pogrebu, pevskemu društvu »Lira« za prekrasne tožabne občestinke, darovalcem prelomih vencev in cvetja, končno vsem, ki so našega dragoga pokojnika tako številno spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno nas pa veže dolžnost zahvaliti se gospe P. Svetčevi za vso požrtvovalnost, iskazano nepozabno ranjku, kakor ostalim žalujočim.

Se enkrat vsem naša najprilsrčnejša zahvala!

Kamnik - Ljubljana - Kranj, dne 21. februarja 1929.

Globoko žalujoči ostali.

Radio

Izvleček iz radio-programov:

Sobota, 23. februarja.

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa in reprodukcijska glasba. — 13.30: Stanje vode in borzne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Književna ura. — 19: Nemščina. — 19.30: Pomen arhiva za razvoj evropske kulture. — 20: Valčkov večer z. Košmerjeve. — Vmesne točke igra na harmoniko g. Verbič. — Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila in napoved časa. — 22.18: Izpoved po Evropi. — ZAGREB 13.18: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Godba za ples. — 20.35: Pevski in klavirski koncert skladb Čajkovskega. — 22: Godba za ples. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 20: Zabaven večer. — 21: Lovska latinščina. — 21.25: Program iz Brna. — 21.40: Sluhožuga. — 22.25: Koncert iz Brna. — BRNO 17.55: Koncert arij in pesmi. — 19.05: Večerni koncert orkestra. — 20: Koncert komorne glasbe. — 21: Program iz Prage. — 21.25: Lovske pesmi. — 21.40: Program iz Prage. — 22.25: Koncert lahke godbe. — VARŠAVA 20.30: Brommejeva opereta »Najlepša ženska«. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Orkestralen in pevski koncert. — 19.30: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 21.10: Offenbachova opereta »Salon Pitzelberger«. — BERLIN 17: Orkestralen koncert lahke godbe. — 20: Koncert lahke glasbe. — 21: Dilogij iz svetovne literature. — FRANKFURT 16.35: Moderna plesna godba. — 20: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Prens oper iz Stuttgarta. — LANGENBERG 19: Delavski večer z glasbo in predavanji. — 20: Zabaven večer in koncert lahke glasbe. — STUTTGART 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Pevski koncert. — 20.30: Plotov: »Mlada«, opera v 3 dejanjih. — Mešan večer. — TOULOUSE 21.30: Orkestralen koncert. — 22: Arie iz oper. — 22.30: Celokonsert. — 22.40: Valčkov večer. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 12.10: Koncert tria. — 17.45: Predavanja in glasba. — 20: Koncert orkestra in solistov. — 22.30: Ciganska godba. — LONDON 19.45: Händlove violinske sonate. — 20.30: Poljuden večer in koncert. — 22.35: Mešan večer. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Koncert vojaške godbe.

NA VRHUNCU STOJE NOGA VICE Z ŽIGOM: KRJUČ

Najboljše najtrajnejše, zato najcenejše!

Pred sodniki

Postopači in prosjaki

Kar cela vrsta jih je bilo. Sklonjenih glav in trudnih obrazov so vstopili v sobo. Stari Šiškar France je s srepim pogledom očinski novozveč in potem mirno sedel na klopi poleg svojih sovrarišev. Ko ga je poklical sodnik, je priznal, da je delavec brez kruha in da je res beračič. Zaključil je: »I kaj pa hočem, so pač taki časi! Pa petek je naš dan, beraški dan, ta dan smo vedno beračiči!«

Drugi je bil delavec Pavel. Tudi ta je tarnal, da nima dela. »Pa sem dobil par dinarčkov, pa sem sestradan, pa sem šel v žganjarno, pa sem se napil koražice, pa sem šel »lehtat«. Zaključil je: »I kaj pa hočem, so pač taki časi! Pa petek je naš dan, beraški dan, ta dan smo vedno beračiči!«

Prav tako smolo ima tudi delavec Lojze. Posmenal je svojega znanca Pavla, pil in prosjačil in bil naposled aretiran.

Delavec France je iz Bazila doma in izgnan iz Ljubljane. Pa kaj se boče! Ljubljane je vreden, rade tu strada, kakor bi drugje jedel pogubo. Vrniti se je te dni obiskat svoje ljubljanske znanke in prijatelje. Ko je tako prezeblil po ulicah, ga je srečal stražnik. Pant se mu je zdel znan. Vprašal ga je, kdo je in od kod. France se je prestrašil in odkrito povedal, da je izgnan. Jode je že starček, rojen je bil leta 1854. Radi prosjačenja je že 20 krat sedel. »Bom pa še enkrat, ne morem si pomagati«, je dejal Jože.

Se par jih je bilo. Med njimi tudi delavka Marička, ki je že zdavnaj izgnana.

Vsi bodo zaprti po 14 dni, po 5 in 10 dni, vsi so kazen sprejeli. Tih in sklonjenih glav so zopet odhroakali.

REKORDNE REZULTATE

samo s TUNGSRAM Barievimi REKORD CEVMI

Dobro ohranjen

== m l n ==

z lepo hišo in gospodarskim poslopjem ter 5 parcelami v Bisteršici pri Kamniku bo na prodaj na javni dražbi dne 3. aprila 1929 ob 9. uri pred okrajnim sodiščem v Kamniku. Cenilna vrednost je Din 84.000, najmanjši ponudek znaša Din 43.584. K posvetstvu spada tudi pašna pravica na Veliki planini.

Natančnejša pojasnila daje zainteresirani odvetnik dr. Dominik Žvokelj v Kamniku.

2896-a

L. MIKUŠ

Mestni trg št. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih — palic —

Zastoj! Vam pošljemo na ogled ilustr. revijit

'Domači prijatelj' in Naš Obzor'

Pišite dopisnico na Poštni predal 291, Ljubljana. 2789-a

Fani Demšar roj. Smerdel

dne 20. februarja 1929 po daljšem trpljenju, prevadena s sv. zakramenti za umirajoče, boguvdano preminula. — Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 23. februarja 1929 ob 3. popoldne iz mrtvašnice hiralnice na Vidovdanski cesti na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana - Kos. Mirovica, dne 21. februarja 1929.

Žalujoči soprog VINKO, hčerka ANICA ter ostalo sorodstvo.

Ciril Kumar

višji sodni oficijal v p.

v sredo, dne 20. februarja 1929. ob 9. uri zvečer, po doigi in mukapolni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirmo v Gospodu zatilni svoje blage oči.

Pogreb našega nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto dne 23. februarja 1929. ob 4. uri pop. iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče na Viču.

Žalujoče rodbine Kumar, Kazalura, Blek, Vittori.

Naša srčno ljubljena soproga, mamica, hčerka, sestra, teta in svakiņa, gospa

Josipina Zupančič roj. Tešar

soproga laboranta srednje teh. šole

le dne 21. t. m. po boletem mučnem trpljenju, prevadena s tolažili sv. vere, boguvdano za večno zatilna svoje blage oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 23. februarja 1929 ob 3/5. uri popoldne iz mrtvašnice veže splošne bolnice na pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 21. februarja 1929.

AVGUST ZUPANČIČ, soprog MINKA, hčerka in vse ostalo sorodstvo.

Občina Ljubljana Mesta: pogrebni sadov

